

BESZÁMOLÓ

A HOMOKHÁTI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA

2018. ÉVI
TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE

A TÁRSULÁS BEMUTATÁSA

A kistérséghez tartozó települési önkormányzatok képviselő-testületei 2004. április 30-án önálló jogi személyiséggel rendelkező többcélú kistérségi társulást hoztak létre. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása tagtelepülései Ásotthalom, Bordány, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Ruzsa, Üllés, Zákányszék és Zsombó.

A Társulás ellátja a Társulási Megállapodásában rögzített térségi és ágazati feladatokat, továbbá a tagönkormányzatok képviselő-testülete által átruházott feladat- és hatásköröket a vonatkozó szakági, szakmai szabályok és működési engedélyek alapján, az alábbiak szerint:

SZOCIÁLIS FELADATOK TEKINTETÉBEN:

- Étkeztetés
- Népkehái étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Idősek, demens betegek nappali ellátása
- Szenvedélybetegek nappali ellátása
- Időskorúak, demens betegek tartós bentlakásos ellátása
- Pszichiátriai betegek közösségi alapellátása
- Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása
- Támogató szolgáltatás fogyatékos személyek részére
- Családsegítő szolgálat
- Tanyagondnoki szolgálat
- Gyermekétkeztetés

Gyermekvédelmi feladatok tekintetében:

- Gyermekjóléti alapellátás- gyermekjóléti szolgáltatás

Egészségügyi ellátás tekintetében:

- Központi Orvosi ügyelet szervezése
- Család és nővédelmi egészségügyi gondozás (Védőnői szolgálat).

Közigazgatás- és Szolgáltatásszervezési feladatok:

- Internetes portál működtetése

Területfejlesztési feladatok:

- Fejlesztési programok, dokumentumok készítése
- Területfejlesztési projektek tervezése, megvalósítása

A vállalt feladatokat a szociális ellátások tekintetében a társulás részben önálló intézménye útján, az egészségügyi feladatokat közreműködői megállapodások, illetve vállalkozói szerződések útján, az összes többi feladatot saját feladatellátásban végzi. A társulás munkaszervezeti feladatait 2013.06.30. napjáig saját munkaszervezete útján látta el, ezen feladatokat a társulási tanács döntésének értelmében 2013.07.01. napjától a társulás székhelyönkormányzatának polgármesteri hivatala a Mórahalmi Polgármesteri Hivatal útján látja el.

A döntéshozás szerve a Homokháti Kistérség Többcélú Társulásának Társulási Tanácsa.

A döntés előkészítést a következő bizottságok segítik:

- Pénzügyi Bizottság
- Szociális és Egészségügyi Bizottság
- Közbeszerzési Bíráló Bizottság - eseti jelleggel.

A TÁRSULÁS ÁLTAL 2018. ÉVBEN ELLÁTOTT FELADATOK

I. Szociális Szolgáltatási Feladatok

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Intézménye (rövidített neve: Homokháti Szociális Központ) 2009.01.15. napján kezdte meg, mint részben önálló költségvetési szerv a működését. A Homokháti Szociális Központ 2010.01.01. napjától pedig önálló költségvetési szervként működik napjainkig.

Az Intézmény székhelye Zákányszéken, a Dózsa György u. 44. szám alatt található. A Homokháti Szociális Központ szerteágazó tevékenységeket folytat, ezért azok a könnyebb áttekinthetőség kedvéért szolgáltatásonként kerülnek bemutatásra. Minden szolgáltatás bemutatásánál a nyújtott szolgáltatás működési engedélyének jelenlegi helyzete, feladata, szakmai tartalma, az esetleges problémák és a kiemelt történések kerülnek leírásra. A szakmai létszám és ellátotti létszám egymáshoz való viszonyát az 1. számú melléklet tartalmazza. Az Intézmény szervezeti ábráját a 2. számú melléklet tartalmazza.

1. Étkeztetés

Feladata:

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen:

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük, vagy
- hajléktalanságuk miatt.

Ellátási területe:

- Ásotthalom Nagyközség
- Mórahalom Város
- Zákányszék Község
- Pusztamérges Község
- Öttömös Község közigazgatási területén

A feladatellátás szakmai tartalma:

A kistérség területén élő szociálisan, egészségügyi okok miatt, vagy idős koruk miatt rászorult igénylő kaphat étkeztetést. A szolgáltatás nyújtásakor a szociális rászorultságot vizsgálni kell. A szociális rászorultság szabályait Mórahalom Város 35/2016. (XII.15.) önkormányzati rendelete tartalmazza egységes szerkezetben. A rendeletben leírt szabályoknak megfelelően az Intézmény minden szociálisan rászorult kérelmezőnek ellátást tud biztosítani.

Ellátásban részesülhet az igénylő által eltartott hozzátartozó is, amennyiben más módon nem megoldható az étkezése. A szociális étkeztetésben előnyt élveznek azok az időskorúak, akiket

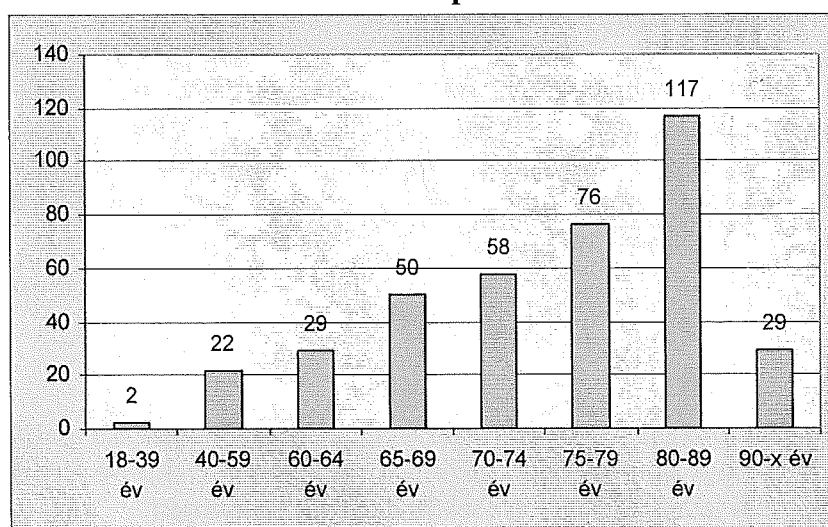
házi gondozásban részesítünk, valamint azok, akik valamilyen kizáró ok miatt, (mozgásképtelenség, magatartási probléma) az idősek klubja szolgáltatásait nem tudják igénybe venni. Az igénylők 60%-a igen alacsony jövedelmű. 2018 évben 383 fő részesült szociális étkeztetésben.

Jelentős problémát okoz az Intézménynek a térítési díj hátralékok kezelése. Az Intézmény szabályzatban határozza meg ennek kezelését, ezzel következetesen igyekszik megelőzni a hátralékok felhalmozódását.

Az Intézmények határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkeznek a szakfeladat tekintetében.

A szolgáltatásnál egyik településen sem tartanak nyilván várakozót, minden felmerülő igényt azonnal ki tudnak elégíteni.

**Ellátási területen, a szociális étkeztetést igénybe vevők életkor szerinti megoszlása
2018.12.31. állapot szerint:**

1. Diagram: Forrás KSH Elektra

Az étkezőhelyeken kihelyezett étlapokon kötelezően fel vannak tüntetve az étel összetevői, illetve a lehetséges allergének és a korcsoportonként megengedett só bevitel.

Diétás étkezést tud biztosítani az ellátottak számára Forráskút, Mórahalom, Pusztamérge, Zákányszék vásárolt élelmezés formájában.

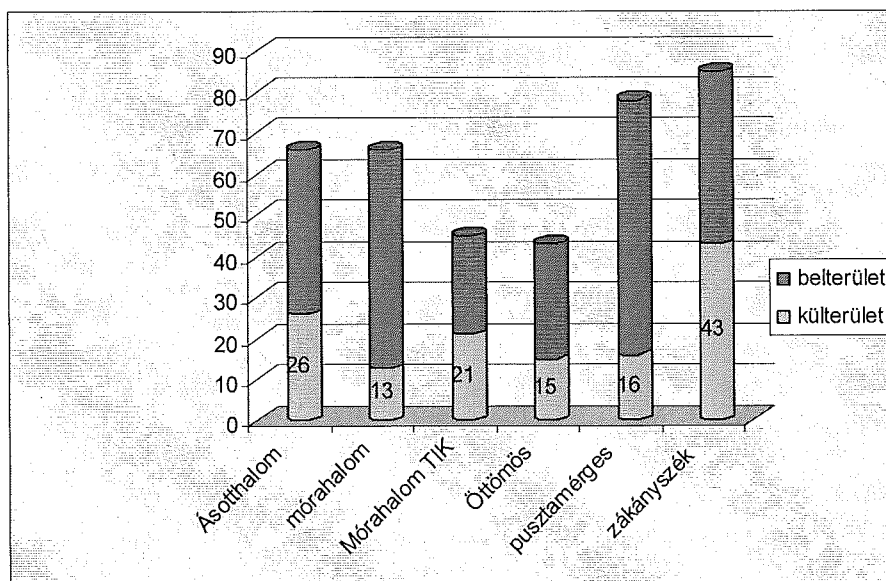
Külterületi és belterületi lakosok egyaránt igénybe veszik a szolgáltatást, viszont a szórás változó. Zákányszék vonatkozásában közel azonos, a többi település esetében a belterületen élő igénybevevők száma magasabb:

Homokháti Szociális Központ által ellátott települések	Ellátásban részesülők száma 2018.12.31.	Külterületen él	Belterületen él
Ásotthalom	66 fő	26 fő	40 fő
Mórahalom	66 fő	13 fő	53 fő
Mórahalom TIK	45 fő	21 fő	24 fő

Öttömös	43 fő	15 fő	28 fő
Pusztamérges	77 fő	16 fő	62 fő
Zákányszék	85 fő	43 fő	42 fő
Összesen	383 fő	134 fő	249 fő

1. táblázat: Forrás KSH Elektra

Ellátásban részesülők megoszlása lakóhely jellege szerint:

2. Diagram: Forrás KSH Elektra

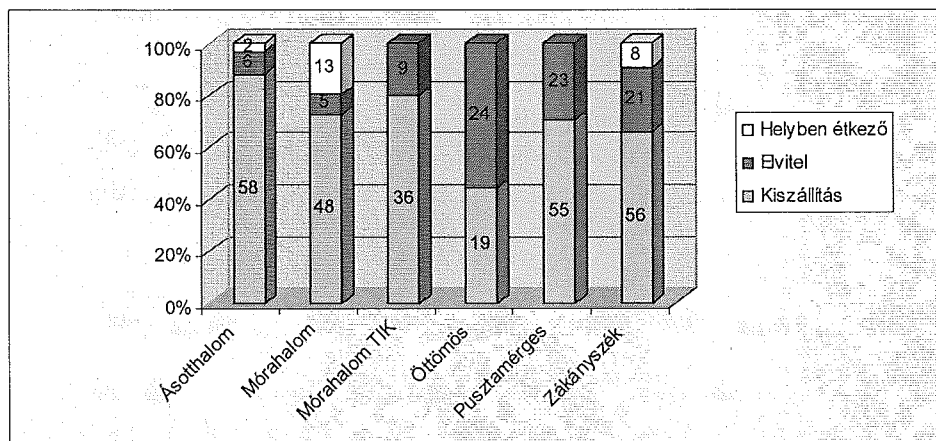
Az étkeztetés szervesen összekapcsolódik a házi segítségnyújtással és a tanyagondnoki szolgálat feladatkörével. Az igénybevétel módja mentén kapcsolódnak a szolgáltatások a szociális étkeztetéshez. Ennek megfelelően lehetőség van kiszállítással, elvitellel vagy helyben fogyasztással kérni az étkeztetést.

A településeken külterületre tanyagondnokok segítségével, gépjárművel történik az ebédszállítás, belterületen házi gondozók kerékpárral vagy motorkerékpárral, esetenként gépjárművel juttatják el az ebédet az ellátottak részére. Egyre nagyobb igény van erre a módra, ennek oka lehet az átlagéletkor növekedése, valamint az egészségi állapotban bekövetkező változás.

Akik elvitellel igénylik az étkeztetést, maguk viszik el a főzőhelyről, vagy a szolgáltatást nyújtó Intézménytől.

A helyben fogyasztásra is adottak a lehetőségek minden intézményegységben. A Tagintézményekben, telephelyeken kulturált, teljes infrastruktúrával ellátott, akadálymentesített helyiségek állnak az ott étkezők rendelkezésére. Mórahalom, Zákányszék és Ásotthalom településeken jellemző igénybevételi mód a helyben étkezés.

Ellátásban részesülők megoszlása, igénybevétel módja szerint:

3. Diagram: Forrás KSH Elektra

Települések	Ellátásban részesülők száma 2018.12.31.	Az igénybevétel módja		
		Kiszállítás	Elvitel	Helyben étkező
Ásotthalom	66	58	6	2
Mórahalom	66	48	5	13
Mórahalom TIK	45	36	9	
Öttömös	43	19	24	
Pusztamérges	78	55	23	
Zákányszék	85	56	21	8
Összesen	383	272	88	23

2. Táblázat: Forrás KSH Elektra

2018-ben az Intézmény 383 fő igénylő után részesült állami támogatásban.

Ásotthalmon 2019 áprilisában, pályázati forrásból került átadásra a felújított és kibővített konyha és ebédlő.

Népkonyhai étkeztetés

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermejjóléti Központ 2019. március 01. napjától bevezetett szociális szolgáltatása a népkonyhai étkeztetés, melynek kereteit a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban Szt.) fekteti le.

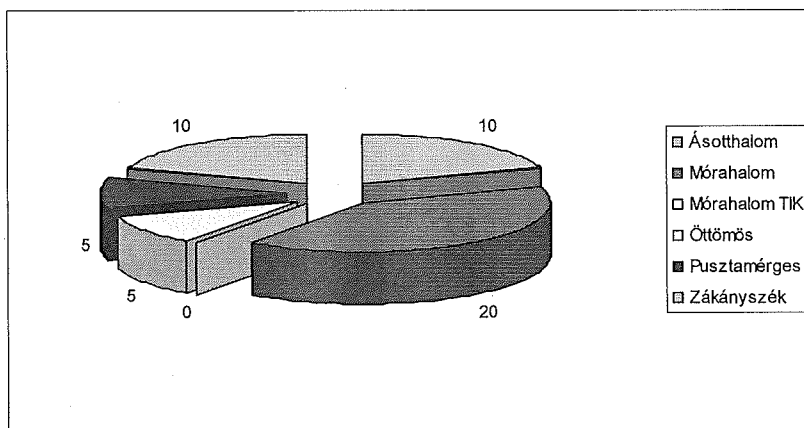
A Népkonyha étkeztetés célja:

A Népkonyha szolgáltatás keretén belül nyújtott étkeztetés azoknak az Ásotthalom, Mórahalom, Pusztamérges, Öttömös, Zákányszék települések közigazgatási területén élő, szociálisan rászoruló személyeknek nyújt térítésmentesen, alkalmi jelleggel, helyben történő fogyasztással napi egyszeri, egy tál meleg ételt, akik azt önmaguk és eltartottjaik részére átmeneti vagy tartós jelleggel, vagy egyéb módon nem képesek biztosítani és más étkeztetési formát nem vesznek igénybe.

A Népkonyha célja az ellátottak szociális helyzetének javítása a kornak, állapotnak megfelelő egészséges és rendszeres táplálkozással.

A Népkonyha szolgáltatás kapacitása az igényeknek megfelelően változó, az ellátási terület településein az igények koordinálása a Tagintézmény/Telephely-vezetők feladata.

Népkonyha keretén belül történő étkeztetés engedélyezett létszáma településenként:

4. Diagram: Forrás települési adatszolgáltatás

A Népkonyha szolgáltatás célcsoportja:

Azok a személyek és eltartottjaik, akik szociális helyzetük, koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt önmaguk és eltartottjaik részére a napi egyszeri meleg ételt tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, az étkezésről más módon nem képesek gondoskodni.

Az országos tendenciák egyértelműen bizonyítják, hogy a társadalmi, gazdasági változások hatására jelentős a társadalom periferiájára szoruló kör, akik a halmozottan jelentkező szociális problémáik hatására olyan krízishelyzetbe kerülnek, amikor már a napi egyszeri meleg étel biztosítása, elfogyasztása is problémát jelent.

Az igénybevétel módja: önkéntes alapon történik.

Célcsoportok és jellemzőik:

- mindazok, akik 18 év feletti és más szociális étkeztetésben nem részesülnek,
- hajléktalanok,
- létminimum alatt élő rászoruló családok,
- tartós munkanélküliek, részmunkaidőben foglalkoztatottak,
- kis nyugdíjból élő, segítségre szoruló idős emberek,
- tartós betegségben szenvedők, fogyatékkal élők, vagy más egészségügyi probléma miatt hátrányos helyzetű emberek,

- a szegénység terheit egyéb okból hordozó rászorulóknak.

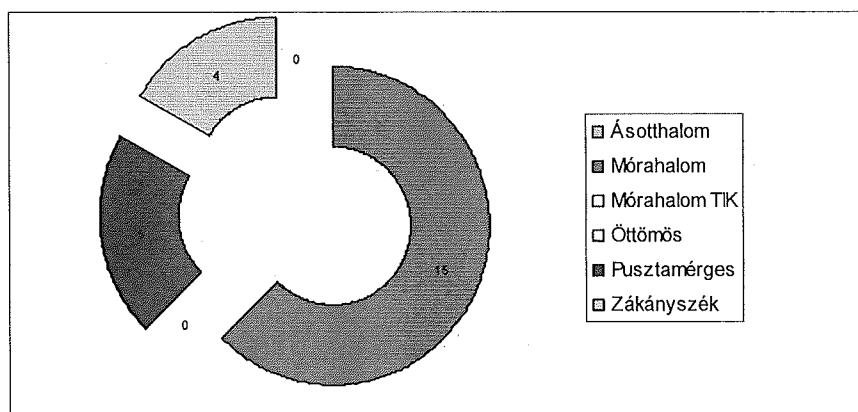
A biztosított szolgáltatás formái, köre, rendszeressége:

Az étkeztetés formája a településeken a szociális konyha kategóriába sorolható konyháról történik Pusztamérges, Öttömös területén. Ásotthalom tekintetében az Ásotthalmi Nappali Szolgáltató Központ telephelyen lévő szociális konyha, a Zákányszéki és Mórahalmi Tagintézmény esetén a Zákányszéki Tagintézmény konyhája biztosítja az étkeztetést. A népkonyhai étkeztetés biztosításának helye az egyes településeken megegyezik az alapszolgáltatás keretében biztosított étkeztetés helyszínével.

A szolgáltatás, ellátás igénybevételének módja:

A Népkonyha munkanapokon, napi egyszeri meleg ételt biztosít. Az étel szétosztása helyben történik, valamint elfogyasztására helyben van lehetőség. Étkeztetés keretében diétás étkeztetés nem történik.

**Népkonyha keretén belül történő étkeztetést igénybe vevők száma
2019.05.15. állapot szerint:**

5. Diagram: Forrás települési adatszolgáltatás

A Népkonyhai étkeztetés eljárásrendje:

A Népkonyha szolgáltatásának igénybevétele önkéntesen történik.

Az étkeztetés népkonyhai formájának igénybevétele szempontjából rászorultnak tekinthető, aki

- a család- és gyermekjóléti szolgálat által javasolt azon 18 év feletti személyek, akiknek élethelyzetükre tekintettel a napi egyszeri meleg étkeztetés az átmeneti krízishelyzetük megoldása érdekében szükséges és nem jogosultak a szociális konyhán történő étkeztetési forma igénybevételére
- jövedelemmel nem rendelkezik, és hitelt érdemlően igazolja, hogy a Kormányhivatal foglalkoztatási szervével együttműködik
- aki szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátásban részesül és ezt hitelt érdemlően igazolja
- aki egyéb, fentiekbe nem sorolható méltánylást igénylő élethelyzete miatt az Intézményvezető, Tagintézmény-vezető, Telephelyvezető szociálisan rászorulóknak minősít.

A Tagintézmény-vezető/Telephelyvezető tájékozódik az ellátást igénylő életkörülményeiről, egészségi állapotáról, valamint az ellátásra való jogosultság fennállásáról. A szolgáltatást

nyújtó települések önkormányzati rendeletében meghatározott jogosultsági feltételek hiánya esetén ez alapján lehetősége van méltányosság gyakorlására.

A Tagintézmény-vezető/Telephelyvezető írásban tájékoztatja az ellátást igénylőt a szolgáltatás igénybevételének feltételeiről (szolgáltatás kezdetének időpontjáról, helyszínéről, időtartamáról). A népkonyha szolgáltatást igénylő személynek nyilatkoznia szükséges arról, hogy az adott szolgáltatással egyidejűleg más étkeztetésben nem részesül.

A népkonyha szolgáltatás jelentési kötelezettsége:

2019. január 1-től a költségvetési támogatásban részesülő népkonyha szolgáltatás esetében az igénybevevőkre vonatkozóan adatszolgáltatást kell végezni az Igénybevevői Nyilvántartásban, mely feltétele az állami támogatás igénybevételének.

A népkonyha szolgáltatás párhuzamosan nem vehető igénybe az alábbi szolgáltatásokkal:

- szociális étkeztetés (népkonyha vagy szociális konyha)
- gyermekjóléti alapellátás (kivétel: családok átmeneti otthona esetében lehetőség van párhuzamos igénybevételre)
- gyermekvédelmi szakellátás (kivétel: utógondozói ellátás esetében lehetőség van párhuzamos igénybevételre)
- szociális szakosított ellátás (kivétel: éjjeli menedékhely, hajléktalan személyek átmeneti szállása, támogatott lakhatás esetében lehetőség van párhuzamos igénybevételre)

A feladatellátás szakmai tartalma:

A szolgáltatás igénybe vevőinek felkutatása a szociális alap és szakellátások intézményei: család- és gyermekjóléti szolgálat, hajléktalanokat ellátó szolgálatok, idősellátás intézményei, házi segítségnyújtás, támogató szolgálat, önkormányzatok szociális osztálya, szociális bizottsága és egyéb karitatív szervezetek segítségével történik.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

A fenntartó/szolgáltatást nyújtó a változásokról, rendkívüli eseményekről köteles tájékoztatni a szolgáltatás igénybe vevőit.

A tájékoztatás történhet helyben szokásos módon (honlap, helyi újság stb.) személyesen, telefonon, levél útján.

Az ellátottaknak szóló értesítés, közlés, tájékoztató minden esetben kifüggesztésre kerül az Intézmény faliújságán is.

2. Házi segítségnyújtás

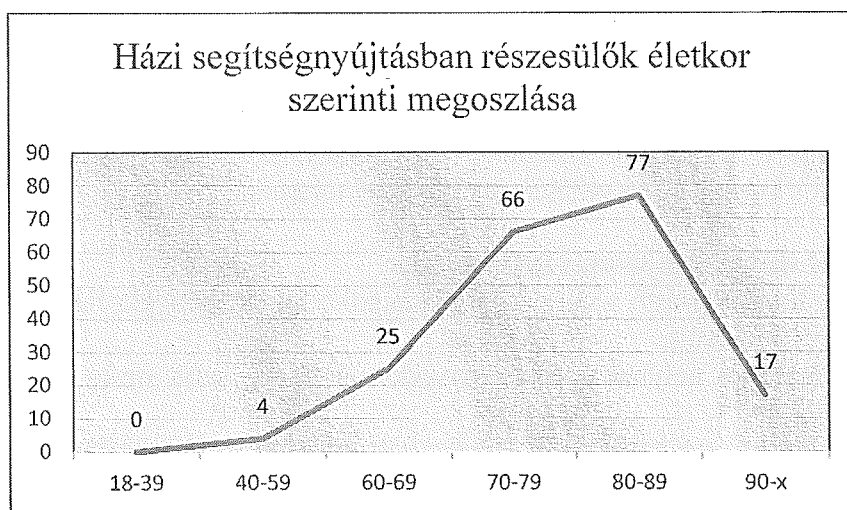
A szolgáltatás célja: a házi segítségnyújtás feladata az, hogy a segítségre szoruló idős, vagy beteg emberek minél tovább a közösség tagjai maradjanak. Saját lakókörnyezetükben, önrendelkezési jogukat megtartva, meglévő képességeiket figyelembe véve úgy segítséget nyújtani, hogy méltóságukat megtarthassák, és az idősotthoni elhelyezés időpontja minél későbbre tolódjon ki.

A szolgáltatást nyújtó településeken magas az időskorúak aránya, és ezt határozottan tükrözi ellátottjaink kor szerinti megoszlása. 2018.12.31.-én a házi segítségnyújtásban részesülők összlétszáma 189 fő, ebből 160 fő hatvanéves vagy az fölötti.

Életkor szerinti megoszlás, házi segítségnyújtás 2018.12.31.:

		18-39	40-59	60-69	70-79	80-89	90-x	
		év	év	év	év	év	év	
1	Ásotthalom		2	2	13	16	4	37
2	Forráskút			1	11	6	2	20
3	Mórahalom		1	1	6	4	1	13
4	Mórahalom TIK			3	4	15	1	23
5	Öttömös			1	2	4		7
6	Pusztamérgeres		1	5	4	12	2	24
7	Üllés			6	13	13	5	37
8	Zákányszék			6	13	7	2	28
	Összesen	0	4	25	66	77	17	189

3. Táblázat

6. Diagram: Forrás Intézményi nyilvántartások

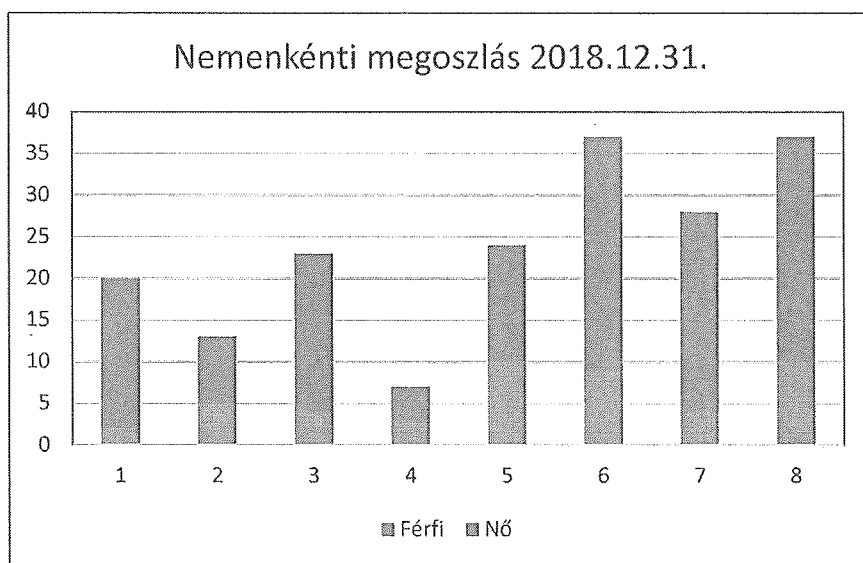
A nemek aránya a szolgáltatásban igazodik az országos mutatókhoz, melyet a következő táblázaton láthatunk:

Nemenkénti megoszlás 2018.12.31.:

	Férfi	Nő	Összesen
Forráskút	2	18	20
Mórahalom	5	8	13
Mórahalom TIK	4	19	23

Öttömös	3	4	7
Pusztamérge	10	14	24
Üllés	9	28	37
Zákányszék	4	24	28
Ásotthalom	10	27	37
Összesen:	47	142	189

4. Táblázat

7. Diagram: Forrás Intézményi nyilvántartások

A szolgáltatás tartalma: a házi segítségnyújtás szolgáltatás személyi gondozást, és/vagy szociális segítséget nyújt.

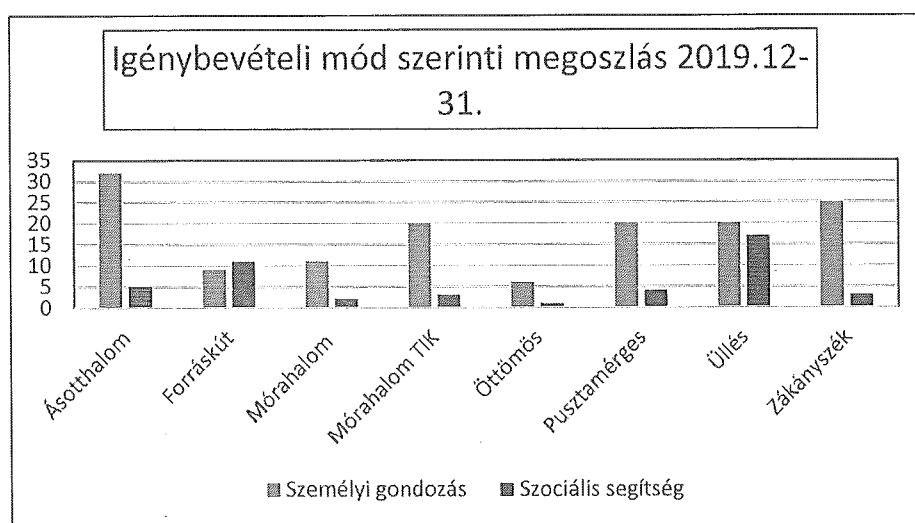
A gondozás fogalmába értjük a testi és lelki támogatást, az igénybe vevővel közösen meghatározott célok, segítő tevékenységek körét. Ha vannak természetes támaszok azokat meg kell erősíteni, a gondozási folyamatba beilleszteni. Kapcsolatot kell tartani az egészségügyi intézményekkel, családorvossal. Tervszerűen, célzottan és akkor kell segítséget nyújtani, ha az önellátási képesség csökkent, vagy hiányzik. Az életminőség megtartása érdekében végzett gondozási folyamatban úgy segítjük az ellátottat, hogy az életét, meglévő képességeinek birtokában maga irányítsa.

A szociális segítség fogalmába tartozik az igénybevevő segítése életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában, vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

Házi segítségnyújtásban részesülők igénybevételi mód szerinti megoszlása 2018.12.31.:

	Személyi gondozás	Szociális segítség	
Ásotthalom	32	5	37
Forráskút	9	11	20
Mórahalom	11	2	13
Mórahalom TIK	20	3	23
Öttömös	6	1	7
Pusztamérges	20	4	24
Üllés	20	17	37
Zákányszék	25	3	28
Összesen	143	46	189

5. Táblázat

8. Diagram: Forrás Intézményi nyilvántartások

Igénybevétel módja:

A házi segítségnyújtás alapellátási forma igénybevétele önkéntes. A szolgáltatás nyújtása szükségletfelmérésen alapul. Az értékelő adatlap tartalma 2018.02.12-én módosult. A szükségletfelmérést az Intézményvezető által kijelölt munkatárs és az ellátást igénylő orvosa végzi. A módosítást megelőzően csak családorvos közreműködhetett a felmérésben, az 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet hatályba lépése után ezt megteheti az ellátott kezelőorvosa, szakorvosa is.

A szükségletfelmérés alapján az ellátást kérelmező állapota 4 fokozatba sorolható:

0 fokozat: Az egyén a vizsgált tevékenységeket el tudja végezni. A szolgáltatás a szociális és egészségi állapot szinten tartására korlátozódik.

I fokozat: Az egyén egyes tevékenységekben hetente többször segítségre szorul, vagy figyelmet, irányítást igényel.

II fokozat: Az egyén bizonyos tevékenységek elvégzésében napi rendszeres segítségre szorul, vagy napi szintű kontrollt igényel.

III fokozat: Az egyén teljes ellátásra, folyamatos gondozásra, ápolásra szorul, intenzív odafigyelést és gyakori beavatkozást igényel.

Nulla fokozatban az ellátott szociális segítségre, egy-három fokozatban személyi gondozásra jogosult. Ez nem jelenti automatikusan az előbbieket igénybe vételét, hiszen a második fokozatot elért igénylő lehet, hogy csak szociális segítséget kívánja igénybe venni. Az értékelő adatlap másolati példányát az igénylő megkapja és ennek alapján, valamint az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 5. számú melléklete szerinti házi segítségnyújtás tevékenységei és résztvékenységei közül kiválasztja a neki szükséges segítség formáját.

Gondozási szükséglet nélkül is ellátható az igénylő, ha megfelel az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3/A. § (1) bekezdés b) pontjában megjelölt egyéb körülményeknek.

Az állapota alapján harmadik fokozatba sorolt igénylőt tájékoztatni kell az időszotthoni elhelyezés lehetőségéről.

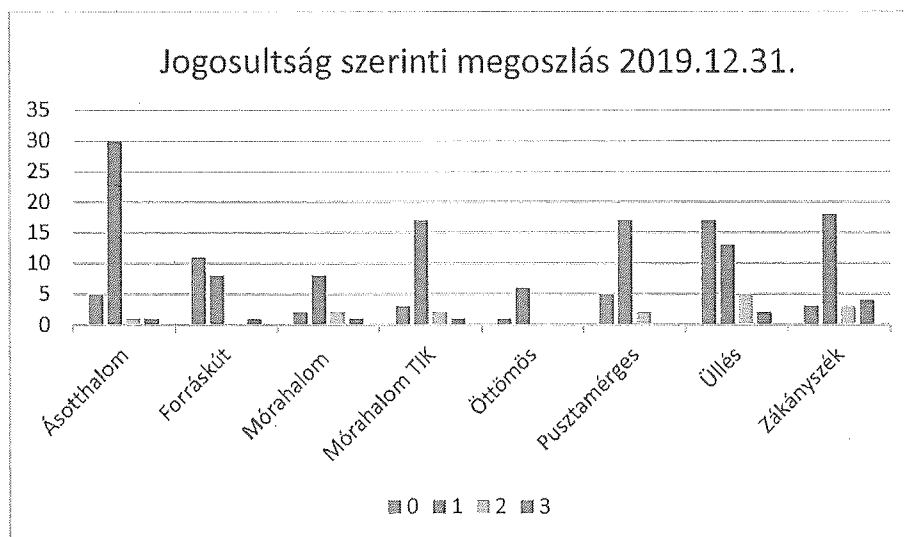
Jövedelemvizsgálat, orvosi javaslat beszerzése után készül az ellátásról szóló megállapodás. A megállapodást a felek személyi gondozásra, vagy szociális segítségre kötik meg. A dokumentációk formája, a felvételi eljárás rendje az Intézményben egységes. A szolgáltatás térítésköteles, ennek rendjét Mórahalom Város Képviselő-testületének 35/2016/(XII.15.) önkormányzati rendelete szabályozza.

Házi segítségnyújtásban részesülők jogosultság szerinti megoszlása

2019.12.31.:

Fokozat	0	1	2	3	Összesen
Ásotthalom	5	30	1	1	37
Forráskút	11	8	0	1	20
Mórahalom	2	8	2	1	13
Mórahalom TIK	3	17	2	1	23
Öttömös	1	6	0	0	7
Pusztamérges	5	17	2	0	24
Üllés	17	13	5	2	37
Zákányszék	3	18	3	4	28
Összesen	47	117	15	10	189

6. Táblázat

9. Diagram: Forrás Intézményi nyilvántartások

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet alapján a házi segítségnyújtás a személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás, a szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás szolgáltatási elemet biztosít.

A szolgáltatásnyújtás során biztosítani kell:

- személyi gondozás esetén:
 - az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását
 - a gondozási és ápolási feladatok elvégzését
 - a szociális segítő feladatokat
 - szociális intézménybe történő beköltözés segítségét
- szociális segítség esetén:
 - lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést
 - a háztartási tevékenységben való közreműködést
 - a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást
 - szociális intézménybe történő beköltözés segítségét

Szakmai feltételek:

Házi segítségnyújtás ellátásban személyi gondozást csak az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 3. számú melléklete szerinti képesítéssel rendelkező személy végezhet. Szociális segítség képzettség nélkül is végezhető, ha a segítséget végző személy elvégzi a száz órás kötelező intézményi tanfolyamot.

Szakmai létszám 2019.12.31.			
	gondozó	szociális segítő	
Ásotthalom	4		4
Forráskút	2		2
Mórahalom	1,5		1,5

Mórahalom TIK	2,5		2,5
Öttömös	1		1
Pusztamérges	3		3
Üllés	4		4
Zákányszék	2,5	0,5	3
Összesen:	20,5	0,5	21

7. Táblázat: Forrás Intézményi nyilvántartások

A gondozók elvégzett munkájukat az I/2000 (I.7.) SzCsM rendelet 5. számú melléklete szerinti tevékenységnaplókban rögzítik. A tevékenységnaplók tartalma és alakja különbözik személyi gondozás és szociális segítség esetén. A fenti rendelet nevesíti a házi segítségnyújtás tevékenységeit és résztvékenységeit, a tevékenységi naplókban ettől eltérni nem lehet.

Minden ellátotról névre szóló, hitelesített tevékenységnaplót vezetnek a gondozók. Az ellátott naponta aláírásával hitelesíti a segítő tevékenység elvégzését és időtartamát.

A gondozási tevékenység leírása mellett a naplóban rögzíteni kell percben az időtartamot is óra perctől óra percig, és a közlekedésre fordított időt is óra perctől óra percig.

Házi segítségnyújtás keretében nyújtott személyi gondozás esetén a szociális gondozók havi számát havonta rögzített időtartamok összesítése alapján kell meghatározni. Egy gondozó közvetlen gondozásra fordított havi órakerete éves átlagban 147 óra. Ellátotti szám számítása: 21 óra = 1 fő ellátott. (I/2000 (I.7.) SzCsM rendelet 2. számú melléklet kiegészítő szabályok 3. pont). Eszerint, ha a 147 gondozási órát osztjuk a 21 ellátotti órával, eredményként megkapjuk, hogy egy gondozó 7 fő személyi gondozását végezheti.

A 2018.12.31-i adatok alapján megkapjuk, hogy a gondozók 9 főt láttak el.

Számítás: összes ellátott osztva ellátotti óra, egyenlő ellátotti szám/gondozó

$$189/21=9$$

Ha tisztítjuk az adatokat, és csak a személyi gondozásban részesülő ellátottakat vesszük figyelembe, (normatíva elszámolás alapja)

összes ellátott osztva ellátotti óra, egyenlő ellátotti szám/gondozó

$$143/21=6,98$$

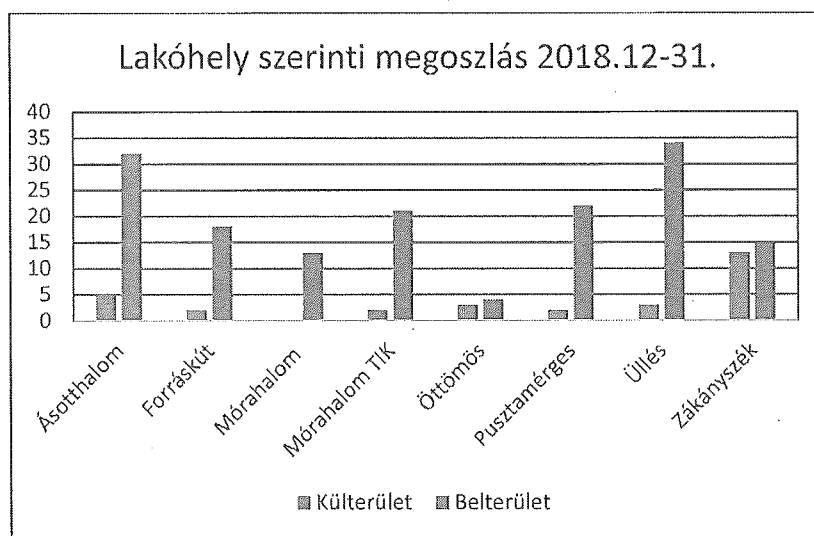
akkor is látszik az Intézmény gondozóinak kifizetett munkaidő kerete. A 143 fő személyi gondozást igénybevevő ellátott mellett a 46 fő szociális segítségben részesülőt is el kell látni.

A gondozók közlekedési idejét, ami a jogszabály szerint a gondozásra fordított idő része, jelentősen megnöveli a külterületen élő ellátottak elérése. Az ellátáshoz itt kapcsolódnak a tanyagondnoki szolgáltatások.

Lakóhely szerinti megoszlás 2018.12.31.			
	Külterület	Belterület	
Ásotthalom	5	32	37
Forráskút	2	18	20
Mórahalom	0	13	13
Mórahalom TIK	2	21	23

Öttömös	3	4	7
Pusztamérge	2	22	24
Üllés	3	34	37
Zákányszék	13	15	28
Összesen:	30	159	189

8. Táblázat

10. Diagram: Forrás Intézményi nyilvántartások

A gondozók a házi segítségnyújtás feladatai mellett közreműködnek a szociális étkeztetésben is. A kiszállítást igénylő étkezők lakására, a házi segítségnyújtás gondozói juttatják el az ebédet. Ez ütközik a személyi gondozottak ebédeltetésével, a déli gyógyszer szedési szokások felügyeletével.

Az Intézmény házi segítségnyújtás ellátást nyújtó minden Tagintézményében, Telephelyén rendelkezésre állnak a segítő munkához szükséges eszközök. Vérnyomásmérők, vércukormérők, informatikai eszközök. Közlekedéshez kerékpárok, gépjármű. Ezek állapota a fokozott igénybevétel során gyorsan elhasználódik, kopik. Az eszközök fenntartása, pótlása nélkülözhetetlen a szolgáltatás minőségének biztosításához.

Célok:

A kistérség területén élő minden olyan szociálisan, egészségügyi okok, vagy idős kora miatt rászorulóknak szolgáltatást nyújtani, akik az Intézményhez fordulnak segítségért. Egyik településen sem tartanak nyilván várározót. Az engedélyezett létszám elérésekor működési engedély módosítás kérelmezésével követi az Intézmény a megnövekedett igényeket.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás jellege olyan kiemelten hasznos tevékenység, ahol a felmerülő igények minél pontosabb megértése, az egyedi igényekhez való rugalmas alkalmazkodás, és ezekre az igényekre megfelelő segítségnyújtás a válasz.

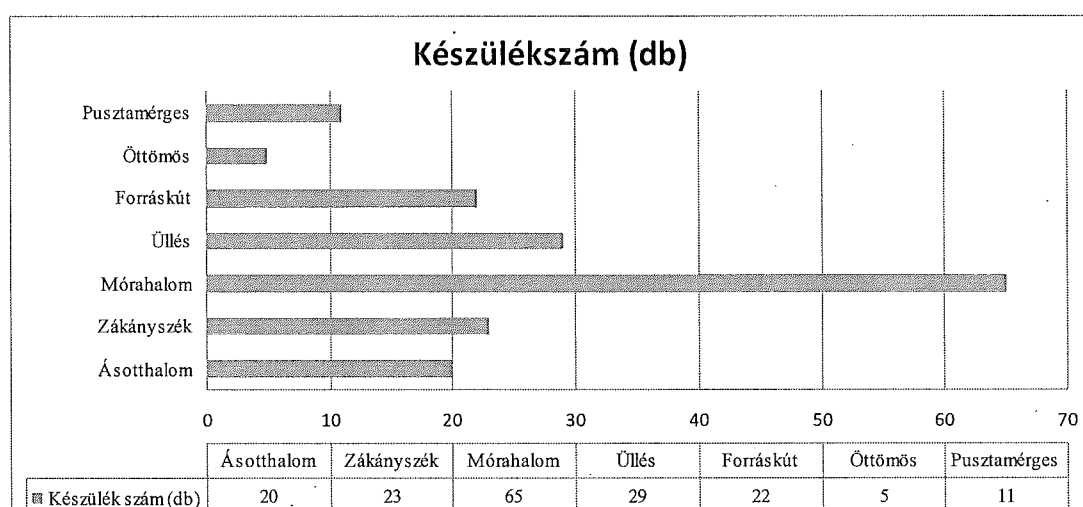
3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szolgáltatás célja: A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás felügyelet szolgáltatási elemet biztosít.

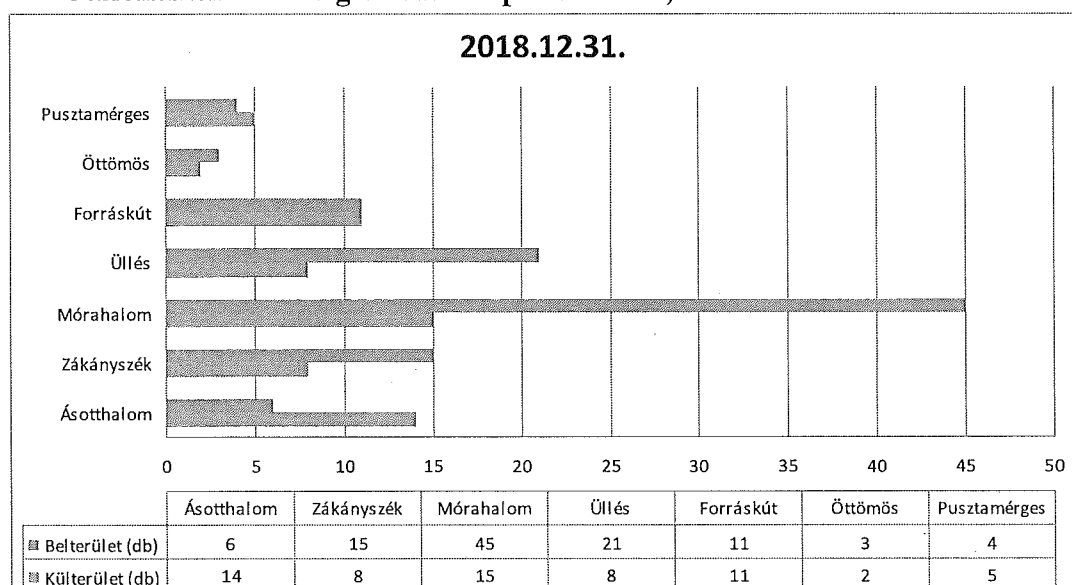
Működési engedély: határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik a szolgáltatás. A szolgáltatás működési engedélye Mórahalom Tagintézmény működési engedélyében szerepel. 2018. december 31-én 175 készülékre volt engedélye az Intézménynek. Finanszírozási támogatásban 164 készülékre kapott a Fenntartó támogatást.

Jelzőkészülékek megoszlása településenként:

11. Diagram

Jelzőkészülékek megoszlása településenként, kül- és belterület szerint:

12. Diagram

2013.07.01-től állami feladatellátásba került a szolgáltatás. A finanszírozási feltételek változatlanok maradtak. A szolgáltatásért 2013.04.01-től intézményi térítési díjat kell fizetni. A térítési díj mértéke településenként eltérően lett megállapítva. A Homokháti Kistérség településein a szegedi székhelyű Raguza-97 Kft. által kitelepített segélyhívó készülékek működnek.

A szolgáltatás tekintetében szükségessé válik a meglévő jelzőkészülékek cseréje. A jelenlegi készülékek jelentős része csak egyirányú kommunikációra alkalmas. A hatályos jogszabályi előírások alapján azonban csak kétirányú kommunikációra alkalmas készülékek kihelyezését szabad engedélyezni.

A szolgáltatást tiszteletdíjas gondozói juttatás fejében látják el térségi szinten. A jelzőrendszeres díjazás havi 15.000 Ft-tól 20.000 Ft díjazásig terjed.

4. Nappali ellátás

Idősek nappali ellátása, illetve demens betegek nappali ellátása

Szenvedélybetegek Nappali Intézménye

Az idősek nappali ellátásán belül működtetett demens részleg formájában

A nappali ellátás tartalma:

Nappali ellátást nyújtó Intézményeink az igénybevevők részére szociális, mentális, egészségi állapotuknak megfelelő, napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújtanak úgy, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátottak és a lakosság számára egyaránt elérhető legyen. A Tagintézmények, Telephelyek többfunkciós helyiségeiben lehetőség van étkezésre, foglalkoztatásra, szabadidős programok megrendezésére. Az idősek nappali ellátását a tizennyolcadik életévüket betöltött, koruk vagy egészségi állapotuk miatt önellátásra részben képes személyek veszik igénybe. A demens ellátottaknak állandó gondozói felügyeletet, naponta egyéni és csoportos foglalkoztatást nyújtanak az intézményegységek, meglévő képességeik megőrzésére és fejlesztésére, állapotuk romlásának késleltetésére.

A nappali ellátás célja:

Az idősek nappali ellátásának célja, hogy szerepet vállaljon az igénybe vevő személyek szociális helyzetének javításában, egészségük megőrzésében, mentális állapotuk szinten tartásában. Az ellátás által nyújtott szolgáltatások pótolhatják a hiányzó családi gondoskodást, enyhíteni tudják a magány és az egyedüllét érzését, illetve a tétlenséggel járó kóros hatások is kiküszöbölésre kerülnek.

Az idősek nappali ellátása hozzásegíti ellátottainkat az önrendelkezés jogának minél további megtartásához, késlelteti az idősotthoni elhelyezést. A napközbeni védett környezetben tartózkodás, kialakuló társas kapcsolatok, pozitív ingerek hatása jótékonyan hat az igénybevevők egészségi és mentális állapotára. Mérhető az állapotjavulás a közösségbe kerülés után az izoláció megszűnésével.

A demens személyek nappali ellátásának célja, hogy a gondozott a visszafordíthatatlan szellemi leépülése ellenére, az általa érzékelhető módon, jó közérzettel, testi-lelki egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Gondolkodási/emlékezési zavarai ellenére is érzékelje a jó bánásmódot, állapotromlását késleltető támogatást kapjon. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát.

A külterületi lakosok a nappali ellátásban még mindig alulreprezentáltak, kivételt képez Mórahalmon a Tanyai Idősek Klubja.

A szolgáltatásnyújtás formája:

Nappali ellátást a kistérség településein Ásotthalom, Mórahalom, Zákányszék, Üllés, Forráskút, Öttömös, Pusztamérges településeken a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Intézmény keretében látja el. Bordány és Ruzsa településen Települési Önkormányzat által fenntartott Intézmény, vagy szolgálat keretében történik a feladatellátás. Zsombón e szolgáltatás még nem biztosított, de folyamatban van a nappali ellátás beindítása.

Nappali ellátást nyújtó intézményegységek:

Működési engedély: Ásotthalom Tagintézmény 1989.11.01.

6783 Ásotthalom, Királyhalmi út 2-6.

Engedélyezett férőhely 50 fő. 2013.07.01-től egy új típusú ellátási forma került bevezetésre az idősök nappali ellátásán belül, a dementia kórképpel rendelkező személyek nappali ellátása.

Működési engedély: Mórahalom Tagintézmény 2009.01.14.

6782 Mórahalom, Zákányszéki út 21.

Engedélyezett férőhely 40 fő. Mórahalom város belterületén élőknek nyújt ellátást.

Működési engedély: Zákányszék Tagintézmény 2012.08.15

6787 Zákányszék, Lengyel tér 1.

Engedélyezett férőhely 40 fő. Új, minden szakmai feltételnek megfelelő 40 fő befogadására alkalmas idősök nappali ellátó Intézménye. 2013.07.01-től egy új típusú ellátási forma került bevezetésre az idősök nappali ellátásán belül, a dementia kórképpel rendelkező személyek nappali ellátása.

Működési engedély: Üllés Tagintézmény 2010.01.01.

6794 Üllés, Radnai u. 22.

Üllés Tagintézmény keretében 50 fő ellátásával Üllés és Forráskút község közigazgatási területe is lefedett a szolgáltatás tekintetében. Az idősök nappali ellátását 2012.03.01-től a Radnai u. 22. szám alatt található Tagintézmény biztosítja.

Működési engedély: Öttömös telephely 2012.03.01.

6784 Öttömös, Béke u. 3.

2013.10.01-től a megnövekedett igények miatt 30 főre emelkedett az engedélyezett létszám.

Működési engedély: Pusztamérges telephely 2012.03.01.

6785 Pusztamérges, Petőfi u. 47.

2013.10.01-től a megnövekedett igények miatt 30 főre emelkedett az engedélyezett létszám.

Működési engedély: Mórahalom Tanyai Idősök Klubja telephely 2013.11.01.

6782 Mórahalom, Móradoomb körút 40.

Az engedélyezett létszám 30 fő. A telephely az egyetlen olyan intézményegység, amely kifejezetten külterületi lakosok szociális ellátását kívánja megvalósítani.

A szolgáltatás ellátására vonatkozó kapacitásbeli és szakmai információk idősek nappali ellátása, demens személyek ellátása vonatkozásában 2018. évben:

Tagintézmény megnevezése	Munkakör	Férőhelyek száma
Ásotthalmi Tagintézmény	1,5 fő terápiás munkatárs 2,5 fő klubgondozó	50 fő
Mórahalmi Tagintézmény	1 fő szociális munkatárs 1,75 fő klubgondozó	40fő
Zákányszéki Tagintézmény	1,5 fő terápiás munkatárs 1,5 fő klubgondozó	40 fő
Üllési Tagintézmény	1 fő terápiás munkatárs 2 fő klubgondozó	50 fő
Pusztamérges Telephely	1 fő terápiás munkatárs 1 fő klubgondozó	30 fő
Öttömös Telephely	1 fő terápiás munkatárs 1 fő klubgondozó	30 fő
Mórahalom Tanyai Idősek Klubja	1 fő terápiás munkatárs 1 fő klubgondozó	30 ő

9. Táblázat: A feladatellátáson dolgozó szakmai létszám, az I/2000. (I.7.) SzCsM rendelet feltételeit az ellátotti létszám függvényében teljesíti.

Tagintézmény megnevezése	Ellátottak létszáma 2017.12.31	Ellátottak létszáma 2018.12.31.
Ásotthalom	51	54
Mórahalom	44	43
Zákányszék	39	40
Üllés-Forráskút	20	18
Pusztamérges	31	30
Öttömös	29	27
Mórahalom TIK	32	31

10. Táblázat: Ellátotti létszám alakulása 2017. és 2018-as évben

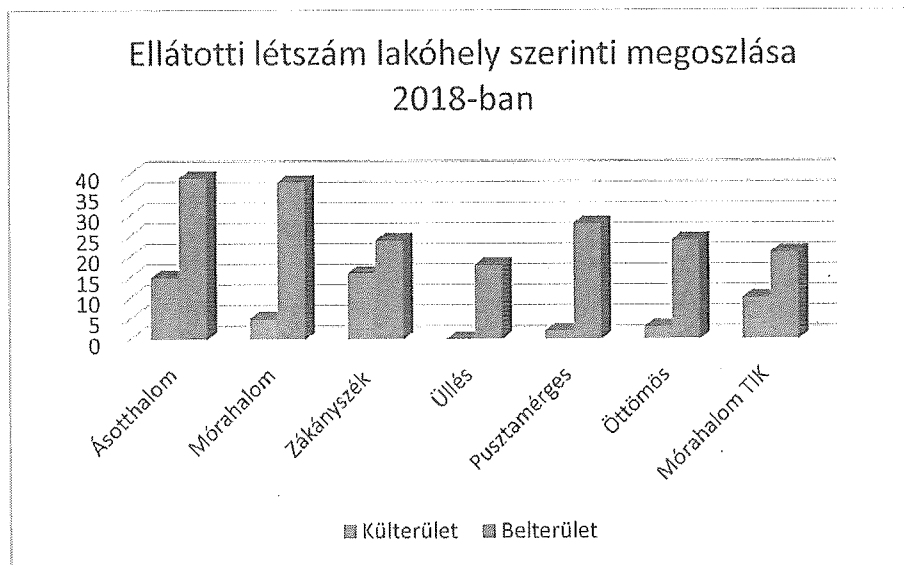

13. Diagram: Forrás Intézményi statisztika

Intézményi szinten a kihasználtság a 2018.12.31-i állapot szerint megfelelő. Engedélyezett létszám: 270 fő, ellátotti létszám: 243 fő.

Települések	Ellátottak létszáma 2018. 12. 31.	Ellátottak lakóhely szerinti megoszlása		Ellátottak nemek szerinti megoszlása	
		Külterület	Belterület	Férfi	Nő
Ásotthalom	54	15	39	9	45
Mórahalom	43	5	38	7	36
Zákányszék	40	16	24	5	35
Pusztamérges	30	2	28	3	27
Öttömös	27	3	24	7	20
Üllés	18	0	18	0	18
Mórahalom TIK	31	10	21	7	24

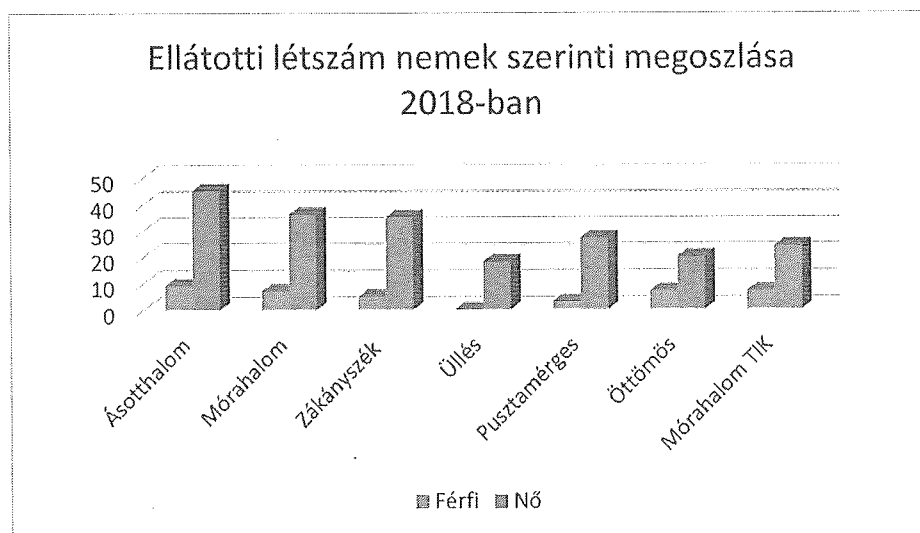
11. Táblázat: Forrás Intézményi statisztika

14. Diagram: Forrás Intézményi statisztika

A lakóhely szerinti megoszlás alapján az ellátást túlnyomó többségben a belterületi lakosok veszik igénybe. A belterületi lakosok könnyebben meg tudják közelíteni a települési intézményeket, könnyebben hozzáférnek az ellátáshoz. Az aktívabban élő külterületi lakosok több munkát találnak az ingatlan körül, így az elfoglaltságuk miatt nem, vagy csak nagyon kevesen veszik igénybe ezen ellátási formát.

A településeken működő tanyagondnoki szolgálatok lehetőséget biztosítanak a külterületi lakosok számára, hogy tanyagondnoki gépjárművel beszállítsák őket a helyi intézményekbe, így nagy segítséget nyújtanak számukra a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

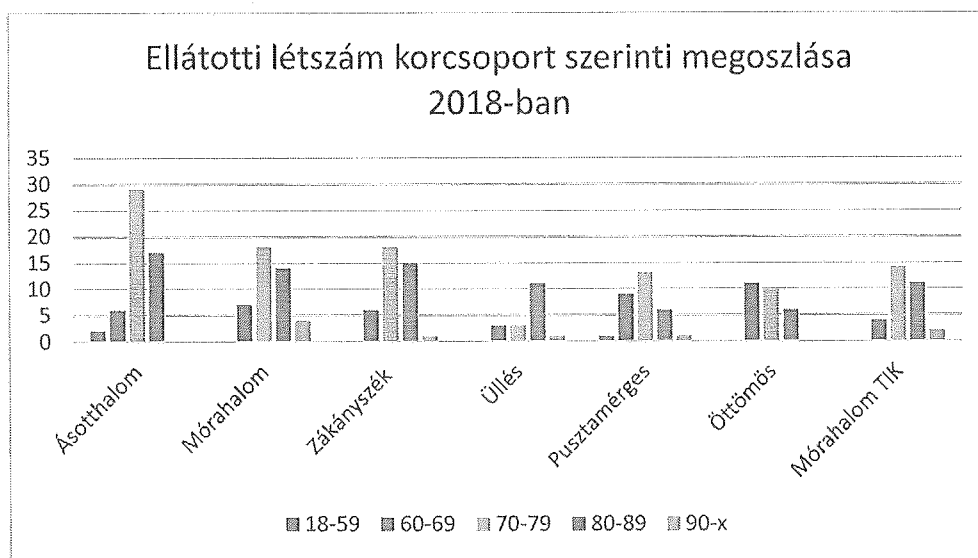
15. Diagram: Forrás Intézményi statisztika

Nemek szerinti megoszlás alapján elmondható, hogy az ellátást elsősorban a női lakosok veszik igénybe a településeken. Ennek okát az magyarázhatja, hogy az átlagéletkor a női lakosok számában magasabb, mint a férfi társaiké.

Ellátottak létszáma településbontásban és az ellátottak korcsoport szerinti megoszlása:

Települések	Ellátottak létszáma 2018. 12. 31.	Ellátotti létszám korcsoport szerinti megoszlása				
		18-59	60-69	70-79	80-89	90-x
Ásotthalom	54	2	6	29	17	0
Mórahalom	43	0	7	18	14	4
Zákányzék	40	0	6	18	15	1
Pusztamérges	30	1	9	13	6	1
Öttömös	27	0	11	10	6	0
Üllés	18	0	3	3	11	1
Mórahalom TIK	31	0	4	14	11	2

12. Táblázat: Forrás Intézményi statisztika

16. Diagram: Forrás Intézményi statisztika

A korcsoport szerinti megoszlás alapján megállapítható, hogy az ellátást elsősorban a 70-79 és a 80-89 éves korosztály veszi igénybe.

Az Intézmény nappali ellátás szolgáltatásban végzett munkája sokrétű, és szakmailag megfelelő. Az igénybevevők emberi méltóságának megőrzését mindenkor előtérbe helyezve arra törekszünk, hogy az egyéni szükségleteket olyan módon elégítsük ki, hogy a fizikai szükségletek mellett odafigyeljünk a mentális állapotra is. A támogatásra szorulóknak érzelmi állapota helyzetükből adódóan sérülékeny.

2017. 02. 17-től a nappali ellátás tekintetében az alábbi törvényi változás került bevezetésre:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeletbe bekerültek a szolgáltatási elemek. A szolgáltatási elemek megjelenésével egyidejűleg kivezetésre került az egyéni gondozási terv készítése.

A szociális szolgáltatások tevékenységei alapvetően meghatározott szolgáltatási elemekre épülnek, azokat a szolgáltatás célcsoportjának szükségleteihez igazítva. A szolgáltatási elemek bevezetésével lehetőség nyílik arra, hogy az ellátásban részesülők személyre szóló ellátásban részesüljenek, törekedve a személyes szükségletek kielégítésére. Az Intézmény szakmai programjának tartalmaznia kell, hogy a fenntartó a szolgáltatási elemek közül melyeket biztosítja.

Az időskorúak nappali ellátása esetében az alábbi szolgáltatási elemek biztosítottak:

- **Tanácsadás:** az igénybevevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésre reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.
- **Esetkezelés:** az igénybevevő, vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybevevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.
- **Gondozás:** az igénybevevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres, vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.
- **Felügyelet:** az igénybevevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll.
- **Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:** az igénybevevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.
- **Készségfejlesztés:** az igénybevevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.
- **Közösségi fejlesztés:** egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító- ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködésekkel valósít meg.

A településeken eltérő, de leggyakrabban igénybe vett szolgáltatási elemek a háztartási, vagy háztartást pótló segítségnyújtás, a készségfejlesztés és a felügyelet, de a többi elem is megjelenik.

Mórahalom város helyi szociális rendelete értelmében az ellátási formát térítésmentesen veheti igénybe az adott településen élő önellátásra részben képes, vagy önellátásra segítséggel képes időskorú személy, aki nyugellátásban részesül, vagy a reá irányadó nyugdíjkorhatárt elérte.

A Zákányszék és Ásotthalom településeken megvalósult demens nappali ellátás alapvető célja, hogy a demenciával küzdő idős ember a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Kognitív zavarai mellett is érzékelje a jó bánásmódot, képes legyen élvezni az adott pillanatokat, és olyan támogatást kapjon, mely késlelteti állapota romlását.

Az idősek nappali ellátásában cél, hogy a gondozott önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Az idős, sokszor magányos ember életminőségének javításába beletartozik a biztonságos és optimális gondozási környezet kialakítása.

A demenciával küzdő személy jól-lététől elválaszthatatlan a család jól-léte, ezért a demenciával küzdők családi kapcsolataira is figyelemmel kell lennünk.

Az ellátott szükségleteihez igazodó feladataink:

- biztonságos és optimális gondozási környezet kialakítása
- közösségi aktivitás színterének biztosítása
- ápolási-gondozási szükségletek kielégítése
- az állapotának, az élethelyzetének és az adott helyzetnek megfelelő kommunikáció alkalmazása
- a tájékozódás, a térbeli és az időbeli orientáció megőrzésének támogatása
- a kognitív jellegű tünetek és a magatartási, valamint a pszichés tünetek enyhítése
- az önellátási képességek javítása, a képességromlás késleltetése, a képességek csökkenéséből származó zavarok enyhítése
- az izoláció elkerülése
- a szűkebb és tágabb szociális környezetben való részvétel támogatása
- az állandóság biztosítása
- biztonságának megőrzése és védelem

Kiemelt jelentőségű a betegség időben történő felismerése és diagnosztizálása. A mentális hanyatlás lassításában, késleltetésében nagy jelentősége van a megfelelő színvonalú szakmai munkának.

Fontos szegmens az ellátás során a környezet ingergazdagsága, amely jelentősen befolyásolja a mentális hanyatlás folyamatát. Megfelelő szakmai team odafigyelésével, a család bevonásával törekedni kell részeredmények elérésére.

A demens betegek ellátásához biztonságos keretek, intenzív gondozási feltételek szükségesek.

Az ellátás módszereinek, szakmai tartalmának kidolgozása során tekintettel voltunk az alábbi, a demens ellátottakra jellemző problémákra:

- Memóriazavar – hanyatló memória, a rövidtávú memória zavara, feledékenység, összefüggő események felejtése;
- Nehézségek a mindennapi tevékenységekben – rutinszerű tevékenységek elvégzése is nehézséget jelenthet, vagy egy tevékenységet végez állandóan, rögeszme-szerűen;
- A nyelvi kifejezőkészség zavarai – az ellátott elfelejt egyes szavakat, vagy más szavakat alkalmaz helyettük, írása, beszéde nehezen érthetővé, esetleg összefüggéstelenné válhat;
- Időbeli és térbeli tájékozódás zavara – a demens elfelejti, milyen nap van, felcseréli a napszakokat, nem ismeri ki magát, megszokott környezetében is eltévedhet, nem talál haza;

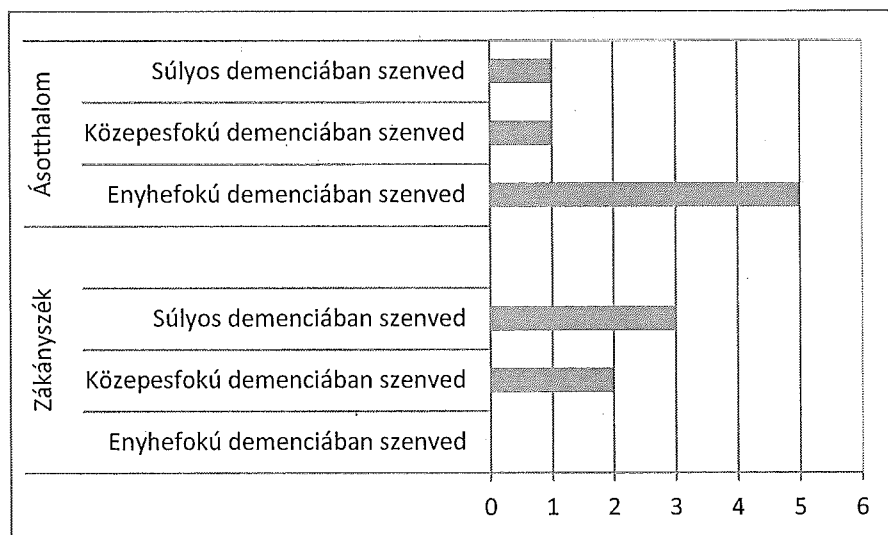
- Hibás vagy csökkent ítélőképesség – nem az időjárásnak megfelelően öltözködik, mindenkivel szóba áll, az ismeretlent is ismerősként üdvözlí;
- A figyelem hanyatlása – nem tudja követni egy beszélgetés vonalát, elfelejti mindennapi, korábban rutinszerű tevékenységeit;
- Tárgyak rossz helyre tétele – szokatlan helyekre teszi használati tárgyait, azután nem találja meg őket, így könnyen vádaskodik, miszerint ellopták azokat;
- Hangulati, viselkedésbeli változás – hirtelen ingadozó, hullámzó kedélyállapot, túlzott érzelmesség, vagy éppen közönyösség;
- Személyiségváltozás – a demens korábbi személyisége torzulhat, szélsőséges tulajdonságok alakulhatnak ki nála, melyek korábban nem jellemezték;
- A kezdeményezőkézség elvesztése – átlagon felüli passzivitás alakulhat ki, az érdeklődés teljes elvesztése.

2018.12.31. napján az Ásotthalmi Tagintézményben 7 fő vette igénybe a demens nappali ellátást, akik közül 6 fő napközbeni felügyeletet igényelt, 1 fő pedig napi egyszeri meleg étkezéssel kérte a szolgáltatást. Ásotthalmom közigazgatási területéről 1 fő külterületről és 6 fő belterületről igényli a szolgáltatást.

A Zákányszéki Tagintézményben demens nappali ellátást 5 fő igényelt. Ebből 4 fő napi egyszeri meleg étkezéssel kérte a szolgáltatást, 1 fő pedig napközbeni felügyeletet igényelt. Zákányszék közigazgatási területéről 2 fő külterületről és 3 fő belterületről igényli a szolgáltatást.

A demens nappali ellátás igénybevételéhez szükséges szakvéleménnyel alátámasztani az ellátott mentális állapotát. Ez alapján megkülönböztetünk enyhe, közép súlyos és súlyos demenciában szenvedőket.

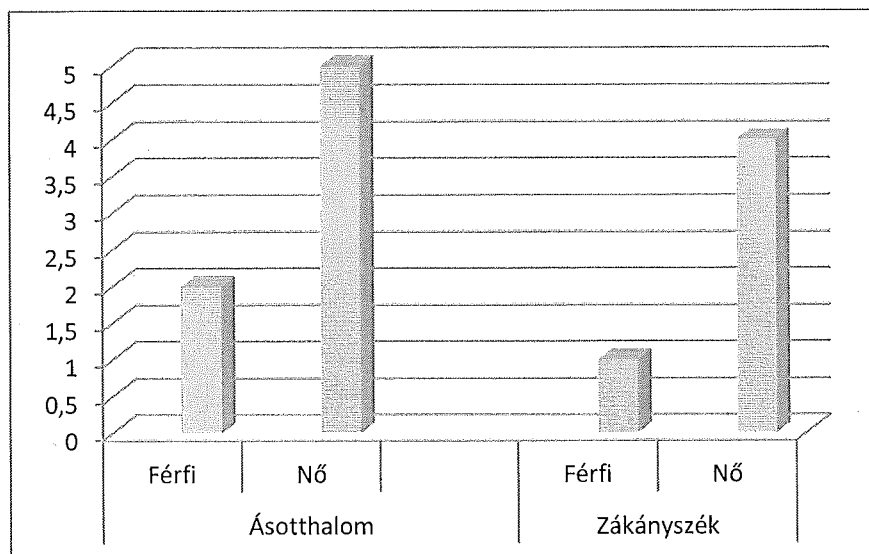
Demens ellátottak száma súlyossági fokozat alapján 2018.12.31.-i állapot alapján:

17. Diagram

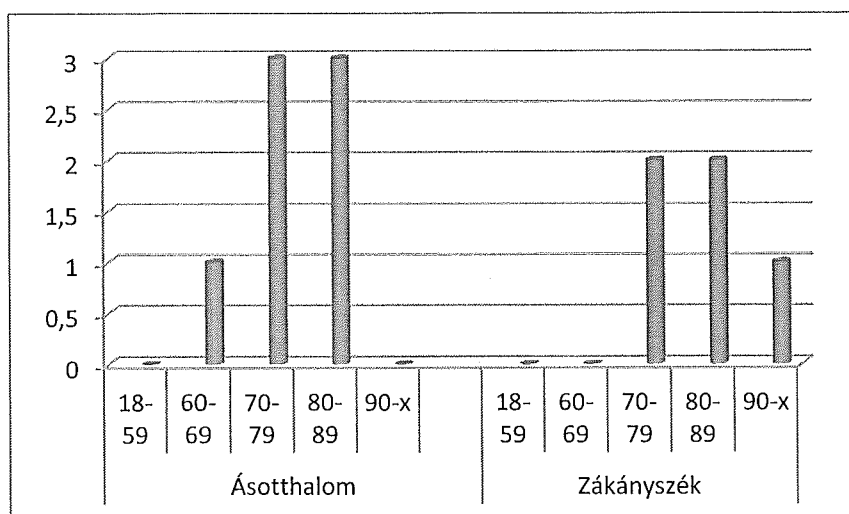
Kutatások alapján a nők veszélyeztetettebbek a demencia kórkép kialakulása során, valamint elsősorban a betegség a 60 év feletti korosztályt érinti. Az ellátotti körben is ezek az eredmények igazolódnak.

Demens ellátottak nemenkénti megoszlása 2018.12.31.-i állapot alapján:

18. Diagram

Demens ellátottak korcsoportos megoszlása 2018.12.31.-i állapot alapján:

19. Diagram

A nappali ellátás minden intézményegységben új, vagy felújított épületben, akadálymentesített, az ellátotti kör fizikai és mentális igényeihez igazodó közösségi és szociális helyiségekkel várja a gondozottakat. A szakmai munka jelentősége az ellátások egymásra épülésében, a komplex szolgáltatásokban, az egyéni szükségletekhez igazodó rugalmas gondozásban van.

Szenvedélybetegek Nappali Intézménye

A Szenvedélybetegek Nappali Intézményében folyó munka célja, hogy elérje, és megfelelő kezelésben részesítse mindazokat a szerfüggőket, valamint viselkedési addikcióban szenvedőket, akik úgy érzik, hogy segítségre van szükségük és motiváltak a szermentesség

elérésére és megtartására, illetve a viselkedési addikcióktól való megszabadulásra. Az ellátotti létszám növekedése mutatja, hogy igény van az ellátásra, de a társadalmi megítélés még mindig akadályt képez a probléma felvállalásában. Az ellátásba kerülés első lépése a motiváció felkeltése. A terápiás munka elsősorban egyéni pszichológiai tanácsadásból áll, melynek során az egyén megismeri betegségét és kezelési lehetőségeit.

Helyzetkép a szolgáltatás igénybevételéről, működéséről:

A szenvedélybetegek nappali ellátása a Dél-alföldi régióban élők számára elérhető, a Homokháti Kistérség fenntartásában. Az engedélyezett férőhelyek száma 25 fő. A szolgáltatást igénybe vevők elsősorban aktív korú, 30-60 év közötti személyek, többségük alkoholbeteg, de egyre nagyobb számban jelennek meg az ellátásban a szerhasználókkal együtt élő társfüggők, valamint a gyógyszerfüggők is.

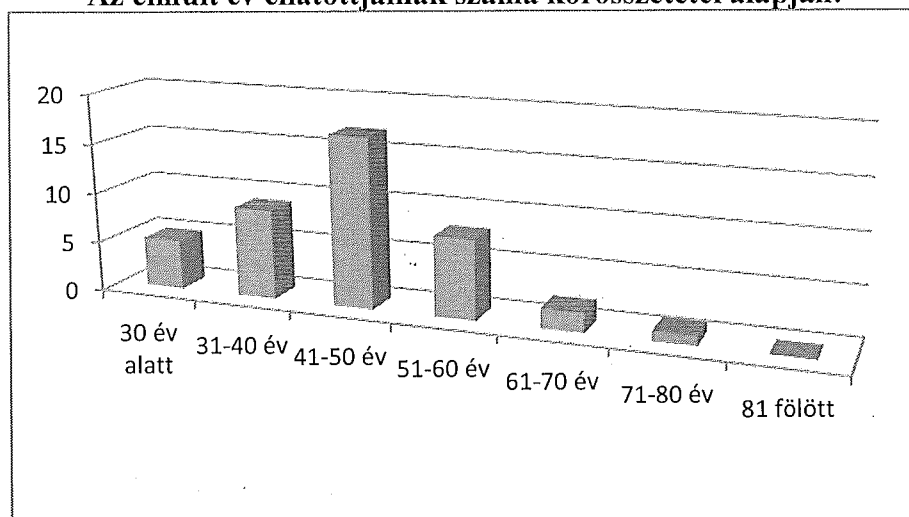
A forgalom alakulása 2018. 01. 01. - 2018. 12. 31. között

Statisztikai elnevezés	Érték	Férfi	Nő
A szolgáltatást igénybe vevők száma	42	26	16
Új igénybe vevők száma	17	14	3
Régi igénybe vevők száma	25	12	13

13. Táblázat

A napi átlagforgalom 3-4 fő körül alakult minden évben. Legmagasabb számban a 41-50 év közöttiek jelentek meg (20. Diagram).

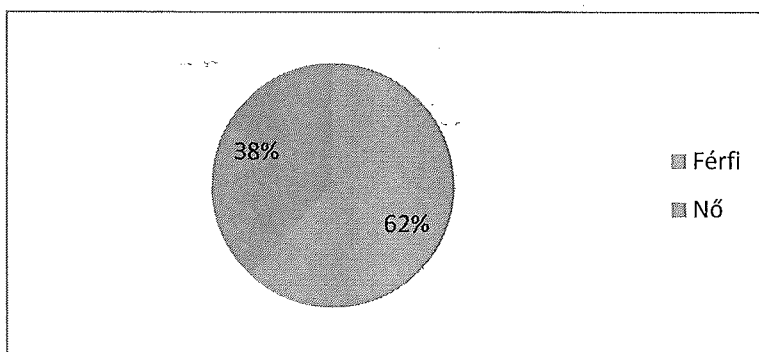
Az elmúlt év ellátottjainak száma korösszetétel alapján:

20. Diagram: Forrás kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

Az alkoholbetegségben még mindig több férfi érintett, legnagyobb számban ők jelennek meg a szenvedélybeteg ellátásban. A gyógyszer,- ill. egyes viselkedési függőségek inkább a nőkre jellemzők, ők is egyre többen veszik igénybe az ellátást.

Az ellátottak nemek szerinti megoszlása 2018-ban:

21. Diagram: Forrás kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

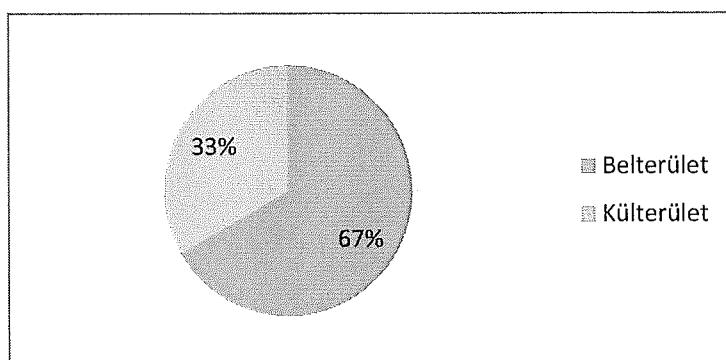
Az elmúlt évben a Szenvedélybetegek Nappali Intézményének helyet adó kisvárosból, Mórahalomról és a környékbeli településekről vették igénybe legtöbben az ellátást. Az ellátottak településenkénti megoszlása, az alábbi táblázatban látható:

Ellátottak településenkénti megoszlása:

Település	Fő
Mórahalom	15
Szeged	6
Zákányszék	4
Ásotthalom	3
Forráskút	1
Zsombó	1
Bordány	5
Üllés	3
Ruzsa	3
Szatymaz	1

14. Táblázat: Forrás kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

A kül- és belterületről érkezők arányát az alábbi diagram mutatja:

22. Diagram: Forrás kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

5. Ápolást-gondozást nyújtó idősok otthona

Működési engedély:

Az Ásotthalmi Tagintézmény és a Zákányszéki Tagintézmény által működtetett Idősok otthona esetében határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik az Intézmény.

Ellátási terület: Magyarország közigazgatási területe.

Feladata:

Az idősok otthonában az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi ötszöri étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg. Az idősok otthonában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek (a továbbiakban: idősokorúak) ápolását, gondozását végezzük, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

Szakmai munka bemutatása:

Az Idősok Otthona szolgáltatásának igénybevétele kérelem benyújtásával indul. A kérelmezővel történt kapcsolatfelvétel után széleskörű információhoz juthatunk. Az adatgyűjtés egyaránt magában foglalja az előgondozás, a szolgáltatást kérelmezővel folytatott első interjú és az első orvosi vizsgálat során megtudott, valamint a családtól kapott információkat. Elsődlegesek az önálló képességre vonatkozó adatok, ezek az aktuális fizikai és egészségi állapotra vonatkoznak. A mentális állapot felmérése is elengedhetetlen, amely tartalmazza az alapvető információkat a szolgáltatást igénybe vevő kedélyállapotáról, tájékozódási képességéről, kommunikációs készségéről és képességéről, kapcsolattartási készségéről.

Mindkét Tagintézményben az ellátás igénybevételenek megkezdése előtt az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével a megállapodást köt az Intézmény, mely írásban történik.

A megállapodásokban minden esetben szerepelnek a kötelező tartalmi elemek: az ellátás kezdetének időpontja, az intézményi ellátás időtartama, az igénybe vevő számára nyújtott szolgáltatások tartalma, a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályok, az igénybe vevő természetes személyazonosító adatai.

Az Intézményben 2018 évben egyszeri hozzájárulás nem került bevezetésre.

Az ellátottak felvételét követően 30 napon belül mindkét Tagintézményben elkészítésre kerültek az egyéni gondozási tervek. Ezek eredményességét és hatékonyságát biztosítja, hogy az előgondozás során összegyűjtött információkra, a gondozónők megfigyelésére valamint a korábbi orvosi leletekből nyert információkra épültek. A gondozási tervek minden esetben

összhangban vannak az Intézményben folyó ápolási-gondozási munkával. A komplex gondozás valamennyi elemére kitérnek, a fizikai, az egészségügyi, a mentális ellátás, a foglalkoztatás, az érdekvédelem figyelembevételre került. A team tagjai a gondozó, a terápiás munkatárs, Tagintézmény-vezető az ellátott bevonásával készítették el minden esetben a személyre szóló gondozási tervet.

A Szakmai Programban megfogalmazott elvárásokkal összhangban, mindkét Tagintézményben biztosított az ellátottak egyéni fizikai és szellemi jó közérzete. Az Idősek otthonán belüli harmonikus légkör szinkronban van a vonatkozó szakmai etikai és jogi irányelvekkel, a Szakmai Programban leírtakkal.

Ennek megfelelően kerültek kialakításra az életritmus, napirend, szabadidős programok, foglalkozások – figyelembe véve az egyéni adottságokat-, ami a lakó számára biztonságot ad, a hasznosság érzését támasztja alá, valamint segíti a gondozási munkát, a tervezhetőséget. Emellett biztosított a privát szféra, a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése, mely szolgálja a pihenést, az egyéni készségek szinten tartását, fejlesztését, alkalmat ad a társas kapcsolatok ápolására.

Az intézményeinkben egyre több demens idős ember él, akiknek foglalkoztatása, állapotuk fenntartása egyre nehezebb.

Alapvető célunk, hogy a demenciával küzdő idős emberek a szellemi leépülés során is életminőségüket megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyuk megtartása mellett éljék életüket.

A Szakmai Programban megfogalmazottaknak megfelelően mindkét Tagintézményben a szakszerű gondozói munkának köszönhetően a kognitív zavarok mellett is érzékelik a jó bánásmódot és olyan támogatást kapnak, mely késlelteti állapotuk romlását. A demens ellátottaknak önellátási képességeik csökkenése mellett is kielégítettek szükségleteik és meg tudják őrizni emberi méltóságukat.

Olyan környezet kialakítására törekedtünk, ahol az ellátottnak lehetősége van az intézményen belüli mozgásra, a szabad levegőn tartózkodásra, intézményen kívüli program esetén kísérré, továbbá a tájékozódását, biztonságát segítő segédeszközök használatára.

A demens ellátottak függetlenségének korlátozása csak olyan mértékben történjen meg, amennyire az az állapotából adódóan szükséges.

Alapvető szempont a stabil környezet megteremtése, a berendezési tárgyak állandósága, szükség szerint irányjelzők alkalmazása. A demens ellátottak részére állandó napirend készül.

A demencia kórképben szenvedők kiszolgáltatott helyzetük okán különleges gondoskodást igényelnek. Fontosnak tartjuk, hogy szakorvosi ellátásuk biztosított legyen, az állapotuk felméréséhez szükséges rendszeres szűrések, vizsgálatok megtörténjenek, gyógyszerrel történő ellátásuk biztosított legyen.

A demens betegek ápolása, gondozása kiemelt feladat ellátásuk során. Egyénre szabottan szükséges figyelembe venni az esetlegesen kialakuló, vagy már meglévő társbetegségeket, fogyatékosságokat is, és ezeknek megfelelően kell elvégeztetni az orvosi kontrollvizsgálatokat, illetve folytatni az orvos által ellenőrzött gyógyszeres kezelést.

Fontos az érzékelés megfigyelése, a látás, hallás romlásának nyomon követése, és szükség esetén az ellátott szakorvoshoz történő eljuttatása.

Az empatikus bánásmód része, hogy a demens ellátott hő-érzékelésére is figyel a szakember, és szükség szerint segíti őt az évszaknak, időjárásnak megfelelő öltözködésben, a helyiség megfelelő fűtöttségének figyelemmel kísérésében, továbbá ügyel a levegőztetés szükséges és elégséges mértékére.

Az ellátott alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése a szakember részéről fokozott figyelmet igényel, különös tekintettel a megfelelő mennyiségű folyadékfogyasztásra.

Törekszünk a demens ellátottak fizikai aktivitásának megőrzésére, ennek érdekében – állapotának megfelelő mértékben – motiválni szükséges őket a mozgásra, egyéb könnyű fizikai tevékenységek elvégzésére.

A demens ellátottak számára szükséges olyan tevékenységek szervezése, amelyek megoldásában sikerélményt szerezhettek. Figyelembe kell venni mentális állapotukat, korábbi tapasztalataikat, élményeiket, képességeit, továbbá fontos, hogy a feladatok legyenek alkalmasak az ellátott érzelmeinek kifejezésére is, emellett viszonylagos önállóságra is törekedni kell a feladatok elvégzése során.

Szükséges a demens ellátott közösségi programokba történő bevonása az állapotának megfelelő mértékben, szociális készségeinek fenntartása céljából.

Az egyes demens ellátottak esetében jellemző elkóborlás megelőzésére a szakemberek kiemelkedő figyelmet fordítanak, mivel az elkóborlás az ellátott balesetéhez is vezethet, továbbá könnyen bűncselekmények áldozatává is válhat az idős.

Az Idősek Otthonán belül és kívül egyaránt az egyén autonómiájának tiszteletben tartása, érdekképviselése és érdekvédelme biztosított.

A közösségi munka keretében szívesen vesznek részt az intézményben a középiskolás diákok, ezzel is erősítve a generációk közti kapcsolattartást.

A kötelezően vezetendő dokumentációk minden esetben vezetésre kerültek.

2018. január hónapban a Homokháti Kistérség Belső Ellenőrzési Társulás ellenőre a finanszírozás megalapozottságát ellenőrizte.

Személyi feltételek:

Az 1/2017.(II.14) EMMI rendeletben megállapított és 2018. 01. 01. napjával hatályos munkakörökbe történő besorolása az Idősek Otthonában dolgozó közalkalmazottak esetében megtörtént.

Az ápolást-gondozást nyújtó Idősek Otthonában foglalkoztatottak és az általuk ellátott személyek száma:

Tagintézmény, Telephely megnevezése	Munkakör megnevezése és szakmai létszám	Szakképzettség	Ellátotti létszám
Ásotthalmi Tagintézmény	0,5 fő szakmai vezető 0,5 fő terápiás munkatárs	- szociális asszisztens - szociális asszisztens	36 fő
	9,5 fő gondozó	1 fő általános ápoló és asszisztens 8,5 fő szociális gondozó és ápoló	
	1 fő foglalkoztatás szervező	Szociális asszisztens	
	1 fő tiszteltdíjas gondozó	Szociális gondozó és ápoló	
	0,95 fő mosodai dolgozó	Szociális gondozó és ápoló	

	1 fő karbantartó	érettségi	
Zákányszéki Tagintézmény	0,5 fő terápiás munkatárs	Érettségi, végzettség megszerzése folyamatban	16 fő
	0,5 fő vezető gondozó	Általános szociális munkás, Szociális gondozó és ápoló	
	5 fő gondozó	5 fő szociális gondozó és ápoló	
	0,5 fő konyhai kisegítő		
	1 fő takarító		

15. Táblázat: A szolgáltatás ellátására vonatkozó kapacitásbeli és szakmai információk idősok tartós bentlakásos otthona vonatkozásában

A Zákányszéki Tagintézmény bentlakásos intézménye 16 férőhelyes: 10 nő és 6 férfi éli itt mindennapjait. A 2018-as évben 3 haláleset történt. 3 fő soron kívüli (2 fő először 60 nap határozott idejű, majd határozatlan idejű, 1 fő határozatlan idejű) ellátásban részesült. Az ellátottak átlagéletkora 82,9 év: 78,3 év a férfiaké, és 85,4 a nőké. 80 év fölött van 3 férfi és 9 nő, a 90. évét betöltötte 4 nő, 1 férfi. Magas életkoruk sajnos együtt jár azzal is, hogy egyre több betegségben szenvednek és a gondozási és ápolási feladatok száma is egyre magasabb és egyre hosszabb időtartamú. A lakók közül 4 fő súlyos, 1 fő középsúlyos és 1 fő enyhe fokú demenciában szenved és az állapot sajnos folyamatosan progrediál, 1 fő pedig mentálisan retardált.

Várakozók száma 2018-ban 30 fő volt, ebből 4 fő elhelyezést nyert más, környékbeli idősoththonban, 4 fő elhalálozott.

2018. évben 18 fő adta be kérelmét az Idősok Otthona elhelyezésére. 12 fő a III. fokozatú gondozási szükséglet alapján, 4 fő a 36/2007. (XII.22) SzMM rendelet 4. § (1) bekezdés b/a pontja alapján volt jogosult az Idősok Otthona elhelyezésére, és 2 fő gondozási szükséglete nem érte el a III. fokozatot és életkörülményei sem indokolták a felvételét.

A Homokháti Kistérség területén működő bentlakásos otthonok	Ásoththalmi Tagintézmény Bentlakásos Otthon	Zákányszéki Tagintézmény Bentlakásos Otthon	Összesen
Férőhelyek száma (fő)	36	16	52
Intézményi elhelyezésre várók száma (fő)	50	30	80
Saját településről	38	18	56
Kistérségi településről	1	2	3
Más településről	11	10	21

16. Táblázat: A szolgáltatás ellátására vonatkozó várakozó listán szereplő információk Idősok tartós bentlakásos otthona vonatkozásában

Az Ásotthalmi Tagintézményben 2018. év során összesen 9 férőhely üresedett meg, ebből 7 fő meghalt, 2 fő más tartós bentlakásos intézménybe került. Így határozatlan időre felvételre került 9 fő igénybe vevő. Hatvannapos határozott idejű elhelyezést 3 fő részére biztosítottunk 2018-ban. Az ellátottak átlagéletkora 86,2 év. Ez azt is jelenti, hogy az ellátottak egyre több betegségben szenvednek, illetve a gondozási, ápolási feladatok száma is egyre szélesebb körű, és nagyobb szakmai kihívást jelent. A lakók közül 10 fő súlyos fokú demenciában szenved, és 8 ellátott valamilyen fogyatékkal él (7 fő mozgásában, 1 fő látásában korlátozott.)

Tárgyi feltételek: az Ásotthalmi Tagintézménynél a 2014. évben történt férőhelybővítés után, 2 db 2 ágyas szobában, 8 db 3 ágyas szobában, 2 db 4 ágyas szobában történik az ellátottak elhelyezése.

A Társalgó a közösségi rendezvények, kapcsolattartás, foglalkoztatás étkezés színtere.

Az orvosi ellátáshoz biztosított 1 db orvosi szoba, 1db 1 ágyas betegszoba.

Az Idősek Otthona elhasználdott berendezését, felszerelését igyekszünk folyamatosan pótolni.

A megváltozott ápolási igényeknek megfelelően minden évben beszerzésre kerül 1 db betegágy.

A várakozók száma az Ásotthalmi Tagintézmény bentlakásos otthonában 2018-ban 50 fő volt. Ebből 2018. évben 32 fő adta be kérelmét az Idősek otthona elhelyezésére. 2 fő elhelyezést nyert más, környékbeli idősonthonban, 1 fő elhalálozott, 1 fő elutasításra került speciális ellátást igénylő betegség végett, 1 fő gondozási szükséglete nem érte el a törvényi előírást. 12 fő pedig az Intézményünkbe nyert felvételt.

A fenti adatok jól tükrözik, hogy az idősellátás területén, továbbra is hangsúlyosan jelen vannak a bentlakásos elhelyezést nyújtó intézmények. Az intézményi elhelyezést igénylők magas száma alapján további igény mutatkozik ezen ellátási forma irányában.

2018. évben nem került kiírásra Idősek Otthona férőhelybővítésre, vagy infrastrukturális fejlesztésére pályázat.

Szakmai cél:

Továbbra is a szolgáltatásainkat igénybe vevő, gondozásra szoruló ellátottak szükségleteihez igazodó segítségnyújtás biztosítása, amelynek mértékét és módját mindenkor a segítségre szoruló lakók egészségi, szociális és pszichés állapota alapján határozzuk meg úgy, hogy az egyén individuális szabadsága a lehető legteljesebb mértékben érvényre jusson. Az Intézményekbe felvett demens ellátottak színvonalas és szakszerű gondozása, a gondozónők folyamatos képzése is célunk.

Fejlesztendő terület:

Ásotthalmom tekintetében: Apartmanok és / vagy komfortosabb ellátás biztosítása a jelen kornak és az elkövetkezendő időkre vonatkozó igények figyelembevételével.

- **A demens ellátás területén:** A bentlakásos intézményben élők családi kapcsolatai beszűkülnek, életterük lecsökken, a külvilággal keveset érintkeznek, ezért különösen fontos, hogy a gondozásuk tervezésekor figyeljünk erre különösen.

6. Közösségi ellátások

Közösségi pszichiátriai ellátás

Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Ellátása

Közösségi pszichiátriai ellátás

A közösségi ellátás önkéntesen vehető igénybe, a szolgáltatás térítésmentes. Az ellátás igénybevétele szóban vagy az Intézménynél rendszeresített kérelem nyomtatványon keresztül történik. A szolgáltatásnál személyesen, telefonon, vagy levélben történő igénybejelentést követően a szolgálat munkatársa előzetes egyeztetés után személyesen keresi fel az ellátásra váró pszichiátriai beteget. A közösségi pszichiátriai ellátás igénybevételére irányuló kérelemhez mellékelni kell a pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleményét a pszichiátriai betegség fennállásáról. Ha a szolgáltatást igénylő nem rendelkezik szakvéleménnyel, a szolgáltatás részére a kérelem benyújtásától számított legfeljebb három hónapig átmeneti jelleggel biztosítható.

Az ellátás igénybevételéről a szolgáltatást nyújtó, átruházott hatáskörben az Ásotthalmi Tagintézmény-vezető, illetve az ellátást igénybe vevő, valamint az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője megállapodást köt. Az ellátást a kliens saját lakókörnyezetében nyújtjuk, illetve a csoportokkal végzett szociális munka keretében a települések közösségi tereiben nyújtunk szolgáltatást, programokat.

Működési engedély: Határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezünk a feladatellátás tekintetében. Az ellátás működési engedélye az Ásotthalmi Tagintézmény működési engedélyében szerepel.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása, mint fenntartó az NRSZH pályázati rendszerén keresztül került finanszírozásra. A finanszírozási támogatás 2015.12.31-ig tartott, 2016. 01. 01-től normatíva finanszírozású a szolgáltatás. A Csongrád Megyei Kormányhivatal jóváhagyásával a 2018. április 20-án kelt határozatában a szolgáltatói nyilvántartásban a jogszabály erejénél fogva befogadott feladatmutató szám a közösségi pszichiátriai alapellátás tekintetében 49 volt.

A közösségi ellátás célja:

Elsősorban az, hogy a pszichiátriai beteg kliens a segítők közreműködésével a mindennapi élethez szükséges készségeit megtartsa, fejlessze, továbbá konfliktusait, problémáit a szociális környezetét megtartva legyen képes rendezni. Ide tartoznak azon szolgáltatások, melyek a megkereső munkát, a különböző ellátások felé megjelenő motiválást segítik elő.

Az ellátást igénylő személy minél további megtartása az eddigi életterében. Segítség, illetve támogatás nyújtása a kliens és szűkebb környezete részére. Ebben a speciális ellátási típusban a különböző szociális segítségnyújtáson túl (étkeztetés, segéllyel kapcsolatos ügyintézés), a megkereső programok, az életviteli készségek fejlesztése, a szabadidő hasznos eltöltésének strukturálása, az ellátott egészségügyi ellátással való kapcsolatának követése, kapcsolattartás más szolgáltatási intézménnyel, re-integráció.

A pszichiátriai közösségi ellátás eltér mind feladatában (szoros együttműködést kíván az egészségügyi ellátással), mind gondozási módszerében a hagyományos ellátási formák alkalmazásától. A szolgáltatás célcsoportjába nem csak a problémával küzdő személy, hanem közvetlen családja is beletartozik.

Elsősorban a saját otthonukban élő, nem veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek az ellátás célcsoportja, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget.

Az ellátás céljai közé tartozik a tartós intézeti tartózkodás megelőzése, melyhez a hozzátartozók is bevonhatóak, amennyiben ehhez írásos nyilatkozatot tesz az ellátott.

A közösségi ellátás a következő szolgáltatásokat biztosítja:

- a készségek, képességek felmérése, életviteli készségek fejlesztése, megtartása

- az egyén pszichiátriai betegségének ismeretében az állapotváltozás követése és a változásnak megfelelően szakmai segítségnyújtás, beavatkozás
- az ellátott személy és a család számára felvilágosítás nyújtása és a jobb megértés biztosítása az adott mentális betegségről, a gyógyszeres és egyéb terápiákról, azok céljairól, eszközeiről és lehetőségeiről. Egyéni esetkezelés alkalmával az egyéni célok elérése érdekében a problémák feltárása, és azok megoldásának elősegítése
- az ellátott személy rehabilitálása korábbi környezetébe
- információ nyújtása az ellátott számára az ellátórendszerek különböző szolgáltatásairól
- szabadidő hasznos eltöltésének strukturálása, az ellátott egyéni szükségletei alapján egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférési lehetőségek biztosítása (nyugdíjas klub, rendezvények, stb.)
- a közösségi gondozó együttműködési megállapodás alapján az egészségügyi és szociális szervekkel az ellátott érdekében együttműködik

Közösségi munkacsoport

A közösségi munkacsoportot az ellátottak szükségleteinek megfelelően állítjuk össze, bevonjuk a gondozási, segítségi feladatok hatékony ellátásához szükséges személyeket (gondnok, háziorvos, védőnő, pszichiáter, pszichiátriai gondozó, pszichológus, és a szociális alap- és szakellátás, a család- és gyermekjóléti szolgálat, a gyámhivatal, a rehabilitációs szakértői szerv, valamint az állami foglalkoztatási szervként eljáró megyei kormányhivatal vagy az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási hivatal, az önkormányzatok és civil szervezetek, a szabadidős szolgáltatást nyújtó intézmények képviselőit).

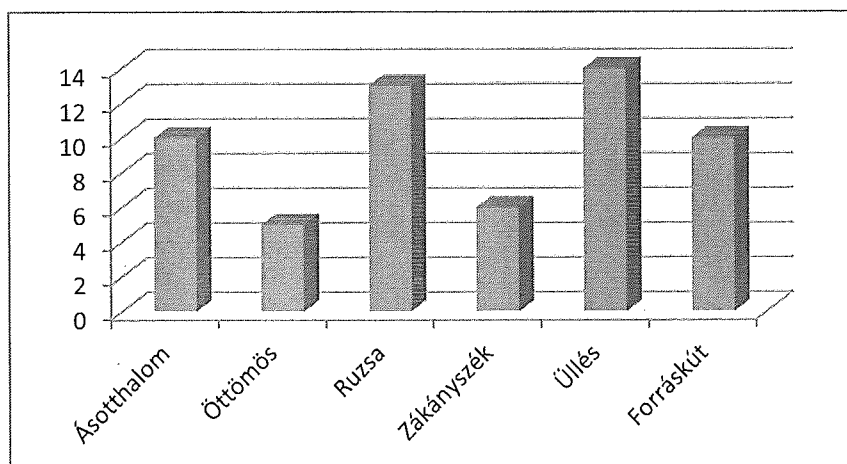
A közösségi munkacsoport tagjaival a Tagintézmény-vezető és a közösségi koordinátor együttműködési megállapodást köt. A megállapodásban rögzítjük a rendszeres megbeszélések gyakoriságát, egyéb körülményeit, valamint - arra az esetre, ha egyes ellátottak állapota ezt szükségessé teszi - az eseti megbeszélések összehívásának módját.

Szóban és írásos anyaggal is tájékoztatjuk az egészségügyi ellátásban dolgozó szakembereket a közösségi pszichiátriai ellátás működéséről, tevékenységekéről. Ez segítséget nyújt a szakellátásokon, rendeléseken megjelenő, a közösségi ellátásba még fel nem vett kliensek tájékoztatásában, illetve az ellátásba irányításához.

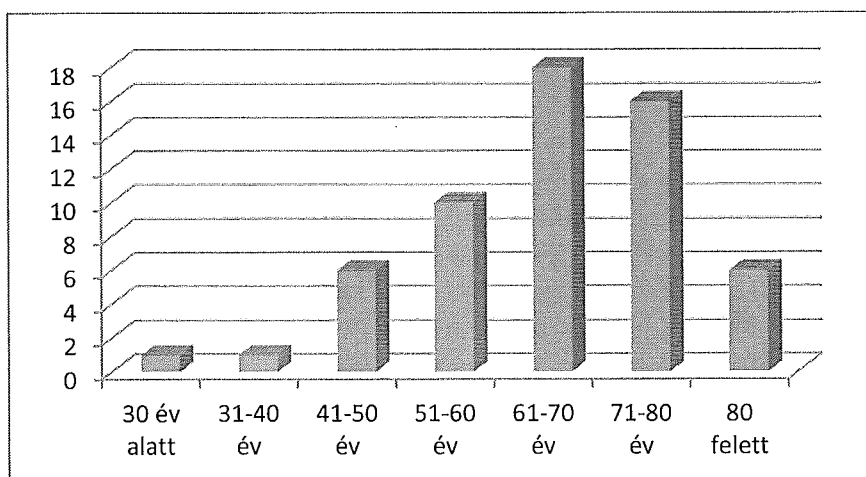
Az ellátottak hozzájárulásával, illetve jelenlétében információt cserélünk állapotukról a gyógyulásuk elősegítése érdekében. A kórházi ellátásba került klienseket rendszeresen látogatjuk és bekegyezésükkel, jelenlétükben kezelőorvosuktól tájékoztatást kérünk állapotukról és hazakerülésük esetén a további teendőkről, a kontroll időpontjáról.

A közösségi pszichiátriai ellátás telephelye: 6783 Ásotthalom, Királyhalmi u. 2-4.

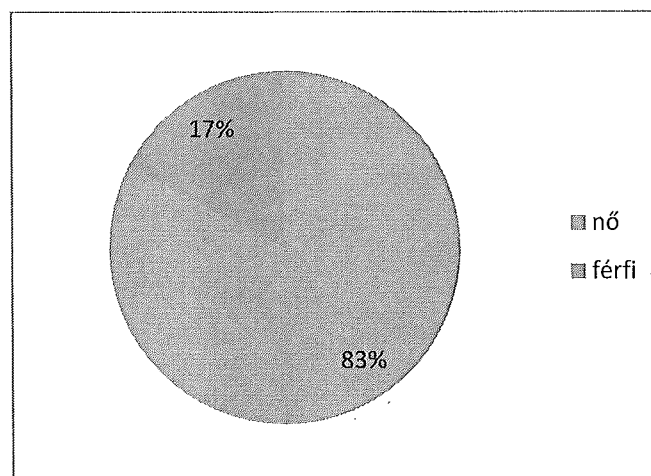
Ellátottak száma, megoszlása a 2018.12.31.-i adatoknak megfelelően:

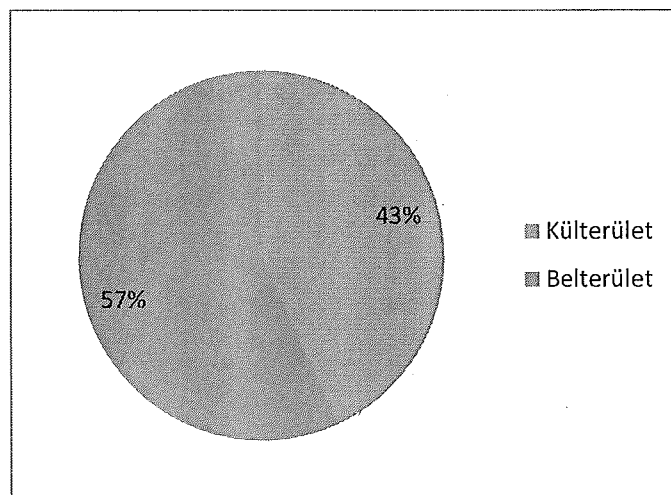
23. Diagram: A közösségi ellátást igénybevevők létszámának településenkénti alakulása

24. Diagram: Az ellátást igénybevevők életkor szerinti megoszlása

25. Diagram: Az ellátást igénybevevők nem szerinti megoszlása

26. Diagram: Külterületen / belterületen élők aránya az ellátottak között

Az ábrából látható, hogy az ellátottjaink nagyobb része nő, életkor szerint leginkább a 60 év felettiek fordulnak elő magas számban, valamint bár magasabb a belterületen élő igénybevevők száma, de igen jelentős a külterületen élő ellátottak száma is.

Az év folyamán az ellátottak közül a BNO-10 kódrendszernek megfelelően a ténylegesen teljesített feladatmutatóból 100%-ban elszámolható volna 43,46 feladatmutató, míg 10% elszámolható volna 4,346 feladatmutató, így a ténylegesen teljesített feladatmutatónk 47,81 fő. Az ellátás, mint szociális alapszolgáltatás, működésében továbbra is Ásotthalom Nagyközség közigazgatási területén, Öttömös Község közigazgatási területén, Ruzsa Község közigazgatási területén, Zákányszék Község közigazgatási területén, Üllés Nagyközség közigazgatási területén és Forráskút Község közigazgatási területén élő pszichiátriai betegek részére nyújt segítséget.

Település	Dolgozói létszám / óra	Kötelezően előírt szakképesítés
Ásotthalom	0,5 fő 4 órában koordinátor 0,5 fő 4 órában közösségi gondozó	Közösségi pszichiátriai koordinátor tanúsítvány megszerzésére bejelentve Közösségi pszichiátriai gondozó
Öttömös	0,25 fő 2 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi pszichiátriai gondozó
Ruzsa	0,5 fő 4 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi pszichiátriai gondozó

Zákányszék	0, 5 fő 4 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi gondozói tanúsítvány megszerzésére bejelentve
Üllés	0, 5 fő 4 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi pszichiátriai gondozó
Forráskút	0,5 fő 4 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi pszichiátriai gondozó
Pusztamérges	0,5 fő 4 órában láthatná el a közösségi gondozást, azonban a mai napig nincs betöltve	

17. Táblázat: A szolgáltatás ellátására vonatkozó szakmai információk közösségi pszichiátriai ellátás vonatkozásában

A szakmai lefedettsége az itt alkalmazott munkavállalóknak jelenleg: Zákányszéken a 0,5 fő dolgozó szakképzetlen, közösségi gondozói tanúsítvány megszerzésére bejelentve. 0,5 fő koordinátor szakképzetlen, közösségi koordinátori tanúsítvány megszerzésére bejelentve. A többi településen dolgozó kollégák mind szakképzettek.

Ellenőrzések: 2018. januárjában belső ellenőrzés során vizsgálták az ellátás szakmai működését, ezt követően pedig 2018. augusztusában a Magyar Államkincstár folytatott helyszíni hatósági ellenőrzést.

Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása

A Homokháti Szociális Központ keretein belül új szolgáltatásként jelent meg 2018.11.01-től a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása, melynek finanszírozása pályázati úton valósul meg.

Az alacsonyküszöbű ellátás egy olyan ingyenesen igénybe vehető segítségnyújtási forma, melynek keretein belül a szenvedélybetegségben érintettek és hozzátartozóik anonim módon, lakóhelyükön kaphatnak szakmai támogatást nehézségeik leküzdésére. Az alábbi problémákkal kereshetik fel a szolgálat munkatársait az igénybevevők: dohányzás, alkohol-, kábítószer-, gyógyszer-, internet-, mobilfüggőség, kóros játékszenvedély (online és/vagy szerencsejáték), vásárlási mánia, munkamánia, evészavarok, energiatartal-függőség, szex-, pornó-, kapcsolatfüggőség, önsértő magatartásformák, pl. önmaga vagdosása különböző tárgyakkal. Az ellátás igénybevételének nem feltétele a változtatás szándéka, a szolgáltatás elsődleges célja az ártalomcsökkentés, azaz segíteni a betegnek abban, hogy életvitelével minél kevesebb kárt okozzon önmagának és a környezetének. Betegségbelátás és motiváció megléte esetén segítséget nyújt a szolgáltatás a felépülésben is. Az ide forduló hozzátartozók a szenvedélybetegség működését megértve jobban fogják tudni kezelni szerhasználó vagy kóros viselkedésformában szenvedő családtagjaikat, a velük való kapcsolatukat. A szolgáltatás az alábbi tizenegy településen vehető igénybe: Mórahalom, Ásotthalom, Zákányszék, Ruzsa, Öttömös, Pusztamérges, Üllés, Forráskút, Bordány, Zsombó, valamint Balotaszállás.

A 2018-as évben az igénybevevők településenkénti megoszlása a következőképpen alakult:

Település	Igénybevevők száma
Ásotthalom	1
Balotaszállás	1
Bordány	1
Forráskút	1
Mórahalom	4
Ruzsa	1
Üllés	3 egyéni 21 fő csoportban
Zákányszék	1
Zsombó	1

18. Táblázat

A szolgáltatás bevezetésének első hónapjában, 2018. novemberében a tájékoztatás volt az elsődleges feladat, ezért a Homokháti Szociális Központ minden Tagintézményében szórólapokat osztottunk ki a szolgáltatásról, és ismertettük a célokat, feladatokat az ott dolgozókkal, felkérve őket arra, hogy amennyiben látóköriükbe kerül olyan személy, aki érintett valamely kémiai vagy viselkedési függőségben, esetleg hozzátartozóként szenved ettől, akkor ajánlják számukra a szolgáltatásunkat. November hónapban két hozzátartozó ellátottunk volt, akik a szenvedélybeteg élettársukhoz való megfelelő hozzáállás kialakításához kértek útmutatást. December hónapban sor került két prevenciós célzatú csoportfoglalkozásra egy 7. és egy 8. osztályban, és ekkor már 12 új ellátott is igénybe vette a szolgáltatást egyéni tanácsadás formájában. Két ellátottnak otthonában nyújtottunk segítséget, egy online vette igénybe a szolgáltatást, a többi kliens eljött a különböző településeken kijelölt intézménybe az előre megbeszélt időpontokban. A pszicho-szociális intervenció keretein belül képet kapnak betegségük jellemzőiről, működéséről, ami sokat segít a betegségbelátás kialakulásában és a motiváció felébredésében a változás irányába. Klienseink telefonon is el tudnak érni minket, ha kérdésük van, vagy támogatásra van szükségük, erre is már több alkalommal sor került. A drop-in szolgáltatás elérhető az Intézmény telephelyén, de ezt még nem vette senki igénybe az alacsonyküszöbű ellátás keretein belül.

Az alacsonyküszöbű szolgáltatás bevezetése óta felvettük a kapcsolatot mind a tizenegy érintett település iskolájával, ahol elsősorban a gyermekvédelmi felelősökkel és a szociális segítőkkel együttműködve valósítjuk meg prevenciós foglalkozásainkat.

A Homokháti Szociális Központ Tagintézményeivel szoros az együttműködés, a kollégák jelzik számunkra, ha szenvedélybetegséggel érintett kliens kerül a látóköriükbe, és igyekeznek őket az alacsonyküszöbű ellátásba delegálni. Érkezett már jelzés háziorvos részéről, valamint a mórahalmi pszichiátertől is, ilyen esetekben a klienseket felkeressük és megpróbáljuk bevonni őket az ellátásba.

2018. évben a dolgozói létszám a következőképpen alakult: egy fő pszichológus szakember napi 4 órában, egy fő pszichiáter szakorvos napi 4 órában, 2 fő szociális munkás végzettségű szakember napi 4-4 órában.

7. Támogató szolgáltatás

Működési engedély:

Az Ásotthalmi Tagintézmény működési engedélyében szerepel a támogató szolgáltatás, mely a Homokháti Kistérség öt településének közigazgatási területén (Zákányszék, Mórahalom, Ásotthalom, Ruzsa, Öttömös) nyújt segítséget fogyatékos személyek és családjuk részére. A szolgálat határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

2016. 01. 01-től normatív finanszírozású a szolgáltatás. A 2018-as évre vállalt és befogadott feladategység 8000.

A támogató szolgáltatás céljait, feladatait, tevékenységeit részben a hatályos jogszabályok és az azokhoz illeszkedő szakmai irányelvek határozzák meg.

A szolgáltatás célcsoportja:

Egyedül, vagy családban élő, önmaga ellátására nem képes, vagy csak részben képes fogyatékossgal élő látás-, hallás-, mozgás-, értelmi-, halmozottan sérült-, vagy autista személy, aki az ellátási területen életvitelszerűen tartózkodik.

A szolgálat célja:

A fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, életvitelének megkönnyítése, az izoláció, szegregáció elkerülése. Elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, a társadalmi integráció, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén, az elérhető legmagasabb fokú életvitel elősegítése, az egészségügyi állapotának, szociális körülményeinek és egyéni elvárásoknak megfelelően.

Feladata - a fogyatékossg jelegének megfelelően - különösen:

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékossg jelegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztőtevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatképességének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhez,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása.

A támogató szolgáltatás a következő szolgáltatási elemek biztosítja: gondozás, készségfejlesztés, tanácsadás, szállítás, felügyelet, háztartási segítségnyújtás és esetkezelés, gyógypedagógiai segítségnyújtás.

Feladatellátás szakmai feltételrendszere:

5 fő szakképzett dolgozó látja el a feladatot, ebből 3 fő (2 fő személyi segítő és 1 fő gépkocsivezető) az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet szerinti alapképesítéssel rendelkezik.

Egy fő szolgálatvezető (8 órás), 2 fő gépkocsivezető (8 órás) és településenként 1-1 fő személyi segítő van, kivéve Ásotthalt, ahol van még egy fő, 4 órás részmunkaidős személyi segítő is a szállítás során. Így összesen 5 fő részmunkaidőben alkalmazott dolgozónk van: Ásotthalom és Mórahalom településeken ugyanazon személy a személyi segítő 4-4 órában, valamint 1-1 fő Zákányszék, Ruzsa és Öttömös községben. A szolgálatvezető helyettesítési feladatokat is ellát (személyi segítő és gépkocsivezető), továbbá a zökkenőmentes munkavégzés érdekében

mérlegelésre kerül, hogy a helyettesítést az arra kijelölt személy/ek látják el, vagy a Tagintézmény-vezető a humánerőforrásokkal szabadon rendelkezvén más szolgáltatásokból is kijelölhet helyettest.

Települések	Mozgásszervi Fogyatékos	Érzékszervi fogyatékos	Értelmi fogyatékos	Halmazottan	Egyéb	Autista
Ásotthalom	2	3	2	3	5	2
Mórahalom	4	1	1	0	4	1
Öttömös	2	3	1	1	0	0
Ruzsa	1	2	2	0	0	1
Zákányszék	1	0	2	0	0	3
Összesen	10	9	8	4	9	7

19. Táblázat: Ellátottak száma az alapszolgáltatás rendszerében

A szállítás speciálisan kialakított gépjárművekkel történik Mórahalom, Ásotthalom közigazgatási területén. Egy Ford Transit típusú 9 fős gépjárművel és egy Opel Vivaro B típusú 9 fős kisbusszal, mely gépkocsit egy 2017-es sikeres pályázat útján szereztük. A megnövekedett szállítási igények miatt volt szükség egy új autó beszerzésére.

2018 szeptemberétől az autók összesen 13 főt szállítanak napi szinten, ezért nagyban megkönnyíti a mindennapi munkavégzést az új gépkocsi.

A gépkocsik csak ásothalmi és mórahalmi lakosok részére tudnak biztosítani szállító szolgáltatást, pedig számos igény lenne a többi településről is. Ezáltal sérül a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés, melynek oka legfőképpen az, hogy ez a két autó korlátozottan tudja a szolgálat személyszállítását elvállalni. Ruzsa és Zákányszék közigazgatási területéről érkező szállítási igényeket a fent említett okok miatt nem tudjuk teljes mértékben ellátni. Az autó leterheltsége mellett a fő problémánk az, hogy ezeket az autókat csak speciális végzettséggel rendelkező személy vezetheti, melyben nagy előrelépés történt, mert 2018-ben már két fő rendelkezett Intézményi szinten ezzel a végzettséggel, és a harmadik személy képzése is folyamatban van. A szolgálatvezető látja el a helyettesítési feladatokat. Szükség esetén a települések tanyagondnoki szolgálatai segítenek be a szállítási feladatok ellátásában.

A Ford Transit és az Opel Vivaro gépjármű alkalmas elektromos kerekes székes személy szállítására, hiszen el van látva a 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel, rendelkezik mobil rámpával, biztonsági gyermekülésekkel. Mindkét gépjármű felszereltsége megfelel a szociális gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1 / 2000. (I. 7.) SZCSM rendeletnek.

A szolgáltatás szorosan együttműködik a háziorvosi szolgálatokkal, szakorvosokkal, civil szervezetekkel, szakápolást, egészségügyi, rehabilitációs ellátást, gondozást nyújtó ill. oktatási intézményekkel.

Ellenőrzések: 2018. augusztus 14-15-én Magyar Államkincstári ellenőrzés történt a szolgálatnál, ahol a működés feltételrendszerét és a dokumentációt ellenőrizték. Az ellenőrzés a szakmai munkában hiányosságot nem tárt fel.

Munkánkat segítő és gátló tényezők:

A támogató szolgáltatás finanszírozása nem fedezi a szolgáltatás működési költségeit. Nehezíti a finanszírozást az emelkedő üzemanyag költség is, mert a településeken végzett szolgáltatásunk maradéktalan elvégzéséhez gépkocsit veszünk igénybe. Mind az öt településnek kiterjedt tanyavilága és rossz minőségű földútjai vannak. A szolgálat egyik gépjárműve régi típusú (Ford Transit), a nagyfokú kihasználtság és az idő múlása miatt egyre gyakrabban fordulnak elő műszaki problémák, amelyek egyelőre még helyrehozhatók, azonban

ez jelentős költséggel jár az Intézmény számára. A javítási munkálatok idejére helyettesítő gépkocsiként bevonható a Peugeot Expert 8 fős gépkocsit, mely szintén régi típusú és a helyettesítés ideje alatt más szolgáltatás nélkülözi.

2018-ban ismét sikeresen pályáztunk egy Ford Transit 9 fős gépkocsira. Az új gépkocsi nagyban megkönnyíti a segítségnyújtást, valamint elősegíti a szolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést. Az új gépkocsi Ruzsa és Zákányszék közigazgatási területéről érkező szállítási igények kielégítését fogja ellátni elsődlegesen, nagy terhet vesz le ezzel a tanyagondnoki szolgálat gépjárműveiről és a szolgálatunkhoz érkező igények kielégítése is biztosított lesz. A gépkocsi felszereltségének köszönhetően sokkal nagyobb biztonságban tudhatjuk ellátottainkat és komfortérzetük is könnyebben biztosítható lesz (autófűtés és klíma által).

Összességében elmondható, hogy támogató szolgálatunk a megnövekedett kapacitásának és valamelyest új adminisztrációs rendszerének megfelelően alkalmazkodott a megváltozott feltételekhez. Megítélésünk szerint ez az a szolgáltatás, mely térségi szinten egyre nagyobb szolgáltatási igényt próbál kielégíteni. Az igénybevevők közül kiemelkednek a speciális tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek, akik csak Szegeden tudnak hozzájutni a megfelelő fejlesztéshez. A családok leterheltségét, anyagi helyzetét figyelembe véve a következő fejlesztésre váró nagy feladat térségi szinten, a szolgáltatás hatékony támogatási rendszerének és szállítói szolgáltatásának a kidolgozása, továbbgondolása, melyben már történtek sikeres előrelépések a megnyert pályázatok által. A továbbiakban figyelemmel követjük a pályázati lehetőségeket és mindent megteszünk, hogy klienseink igényeit maradéktalanul kielégíthessük.

8. Tanyagondnoki szolgáltatás

Zákányszéken az I. számú tanyagondnoki körzetben Ford Transit Custom Tourneo típusú autó látja el a feladatokat. A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

II. számú körzetben, a 2012-ben nyertes tanyagondnoki pályázat keretein belül vásárolt Dacia Duster terepjáró látja el feladatát. A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

A III. számú tanyagondnoki körzetben Lada Niva gépjármű tevékenykedik. A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

Mind a három körzet tanyagondnoka szakképzett.

A tanyagondnoki szolgálat feladata:

A szolgálatok alapvető küldetése, hogy a tanyagondnokok a társult települések kiterjedt külterületén élők hátrányait enyhítsék, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzáférést elősegítsék. A tanyagondnoki szolgáltatás biztosítja a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítését.

A szolgáltatás szakmai tartalma:

Egészségügyi szolgáltatások:

- egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása (gyógyszer-, gyógyászati segédeszközök beszerzése; orvosi rendelőbe-, laboratóriumba szállítás; gyógytornász-, szakápoló kijuttatása; gyógyászati segédeszköz kölcsönzésében segítségnyújtás, gyógyfürdőbe szállítás)
- a külterületen élő betegek orvoshoz szállítása.

Szállítási szolgáltatások:

- bevásárlás, árubeszerzés,
- háztartási gépek javíttatásának intézése,
- közreműködés termények értékesítésében - különféle ügyintézekben,
- levelek, csomagok feladása a postán,
- étkeztetés keretében ebédszállítás az oktatási, nevelési intézményeknek és a Homokháti Szociális Központ étkeztetésében részesülőknek,
- óvodás-, iskoláskorú gyermekek intézménybe, szakköri foglalkozásra, úszásoktatásra, sportversenyre történő eljuttatása,
- művelődési, sport, szabadidős tevékenységben való közreműködés (színházlátogatás, kirándulás, könyvkölcsönzés, helyi rendezvények látogatása, családlátogatás, kapcsolattartásban való segítségnyújtás, sportolók szállítása, igény szerint versenyző csoportok szállításában való közreműködés),
- csoportok különböző rendezvényekre szállítása alkalmanként,
- besegít a helyi kulturális programok lebonyolításában.

Egyéb szolgáltatások:

- házi segítségnyújtást végző szociális gondozónő, családsegítő munkájának segítése, szállítása,
- a rászorultak körében felmerült problémák megoldásában való segítségnyújtás,
- hivatalos ügyek intézése,
- tájékoztatja az önkormányzatot a lakosság körében felmerült igényekről, problémákról, kezdeményezi pénzügyi ellátásukat, személyes gondoskodás alá vételüket,
- szabadidős tevékenységek szervezése,
- tájékoztatja a külterületi lakosságot a kulturális programokról és elősegíti azokon való részvételüket,
- besegít a helyi kulturális programok lebonyolításában,
- igény szerint könyveket cserél a könyvtárban.

Pályázatok:

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulásának Társulási Tanácsa, a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Homokháti Szociális Központ Zákányszéki Tagintézményének a 20/2017 (IV.26.) Földművelésügyi Minisztérium rendelete alapján megvalósítandó, térségi tanyafejlesztési programok támogatása tárgyú pályázat keretében benyújtandó, TP-1-2017 pályázati kóddal jelzett pályázati kiírásra, „Tanyagondnoki szolgálatok modernizációja Zákányszéken” címmel pályázatot nyújtott be 2017-ben.

A fejlesztés tartalma: a három tanyagondnoki szolgálat működéséhez szükséges elavult, tönkrement vagy hiányzó tárgyi eszközök cseréje és beszerzése történt meg (porszívó, fűnyíró, kerékpárok, gépjárművekbe méretpontos ülészetek), továbbá a tanyagondnokok munkáját segítő megfelelő irodatechnikai, informatikai eszközök (papírvágó, GPS, nyomtató, laptopok, szoftverek, mobiltelefonok) kerültek beszerzésre. A gépjárművek karbantartási munkálatainak egy részét is sikerült a pályázat keretében megvalósítani. A megvalósítás 2018.04.30-án zárult.

2018-ban lehetőséget biztosított az Agrárminisztérium 33/2018. (XI.29.) rendeletével pályázat benyújtására. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulásának Társulási Tanácsa, a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Homokháti Szociális Központ Zákányszéki Tagintézménye pályázatot nyújtott be a tanyák, valamint a tanya térségek megőrzését és fejlesztését célzó települési és térségi fejlesztések támogatására című TP-1-2018 pályázati kódú felhívásra. A pályázat címe „Biztonságban a zákányszéki tanyavilágban és a Tanyagondnoki

szolgálatoknál”, melynek keretében 2 db mobilgarázst, salgó polcokat, 5 db jelzőkészüléket szeretnénk beszerezni, valamint a Lada Niva gépjármű karbantartási munkálatainak egy részét is szeretnénk a pályázat keretében megvalósítani. Az eszközbeszerzés 2019.12.31-én zárul.

9. Családsegítő és Gyermekjóléti szolgáltatás

A 2016. január 1-jétől életbe lépő törvényi változásnak megfelelően (2015. évi CXXXIII. Törvény) értelmében a családsegítés, csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan- *egy szervezeti és szakmai egységben*- működhet 2016. január 1-jétől: települési szinten a család-és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család-és gyermekjóléti központ került kialakításra.

Módosult a feladatellátási kötelezettség szabálya: a családsegítés biztosítása már nem lakosságszámhoz kötött, hanem minden esetben biztosítani kell az önkormányzatoknak, ha polgármesteri hivatal működik, vagy közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van.

Az új feladatmegosztás alakulása a Homokháti Kistérségben:

- a települési önkormányzatok feladatkörében maradt a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában lévő Homokháti Szociális Központ Intézményének keretein belül valósul meg a szolgáltatás nyújtása, továbbra is az Intézményhez tartozó Tagintézményekben és telephelyeken működő nyitva álló helyiségekben történik a család-és gyermekjóléti szolgálatok működtetése a nyolc település vonatkozásában.
- a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhely települési önkormányzatához került a fenti időponttól. A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára. 2016. január 1-jétől új intézmény alakult és kezdte meg működését a járásszékhelyen, Mórahalmon. Az újonnan létrejött Család-és Gyermekjóléti Központ illetékességi területe a Mórahalomi Járás közigazgatási területén lévő tíz településre terjed ki. A Család-és Gyermekjóléti Központ a Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18. szám alatt működik.

Az integrációból fakadó feladatok ellátása, rendszeren belüli erőforrás átcsoportosítással valósult meg.

Az új feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központok között, valamint a központok részéről szakmai támogatás nyújtását írja elő a szolgálatok részére.

9.1. CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

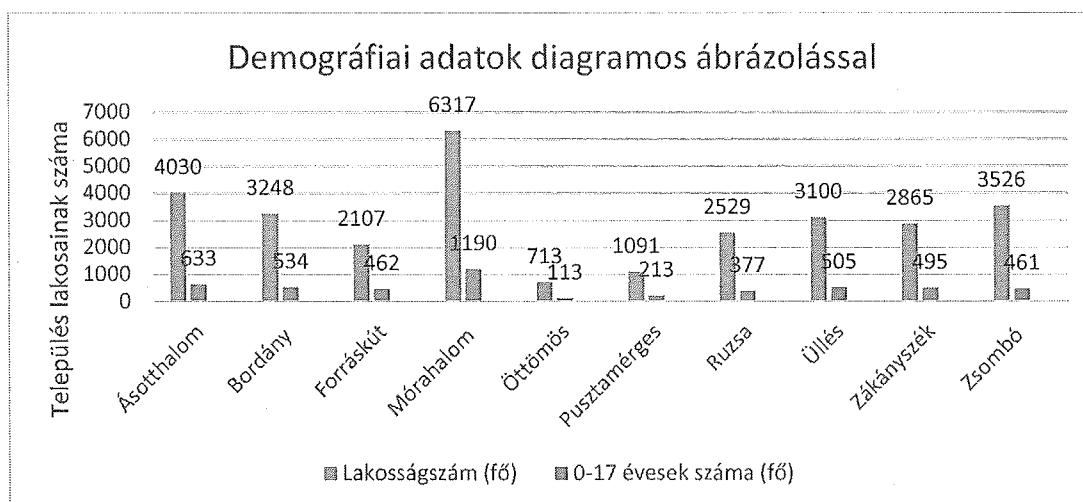
A szolgálat a feladatait az 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 39. §-a, valamint az 1993. évi III. törvény A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 64. §-a alapján látja el.

9.1.1. Demográfiai adatok

Lakosságszám a Homokháti Kistérségben 2018-ban:

Település	Lakosságszám	0-17 éves korosztály száma
Ásotthalom	4030 fő	633 fő
Bordány	3248 fő	534 fő
Forráskút	2107 fő	462 fő
Mórahalom	6317 fő	1190 fő
Öttömös	713 fő	113 fő
Pusztamérges	1091 fő	213 fő
Ruzsa	2529 fő	377 fő
Üllés	3100 fő	505 fő
Zákányszék	2865 fő	495 fő
Zsombó	3526 fő	461 fő
Összesen:	29 526 fő	4983 fő

20. Táblázat

27. Diagram

9.1.2 Az ellátási terület jellemzői

A Homokhátság településein a településeket tekintve 14,9 – 19,5 %-át teszi ki az összlakosságnak a 0-17 éves korosztály.

A települések lakosságszáma nem minden esetben tükrözi hűen az ellátottak számát a család- és gyermekjóléti szolgáltatások tekintetében. Szinte minden településen a külterületen élő ellátottak száma magasabb, vagy legalábbis jelentősebb részét teszi ki, mint a belterületen élőké. A mai napig tendencia a Homokháti Kistérségben, hogy sokan költöznek ki a városokból a külterületi ingatlanokba. A család- és gyermekjóléti szolgálatok munkáját nagyban segítik, a Homokháti Szociális Központ Család-és Gyermekjóléti Központjának speciális szolgáltatásai (szociális diagnózis, tanácsadó pszichológus, családterapeuta, járási jelzőrendszeri tanácsadó, esetenmenedzseri tevékenység), ezen szolgáltatások a járás minden településén elérhetőek. A Homokháti Szociális Központ szociális alapszolgáltatásai, továbbá a tanyagondnoki szolgálatok munkája is nagy segítséget nyújtanak, ezáltal rendszer szinten válnak kezelhetővé

az egyes ellátottak esetében felmerülő problémák, az egy-egy eset és család komplex feltérképezése, és felkutatása során.

9.1.3 A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok működési adatai

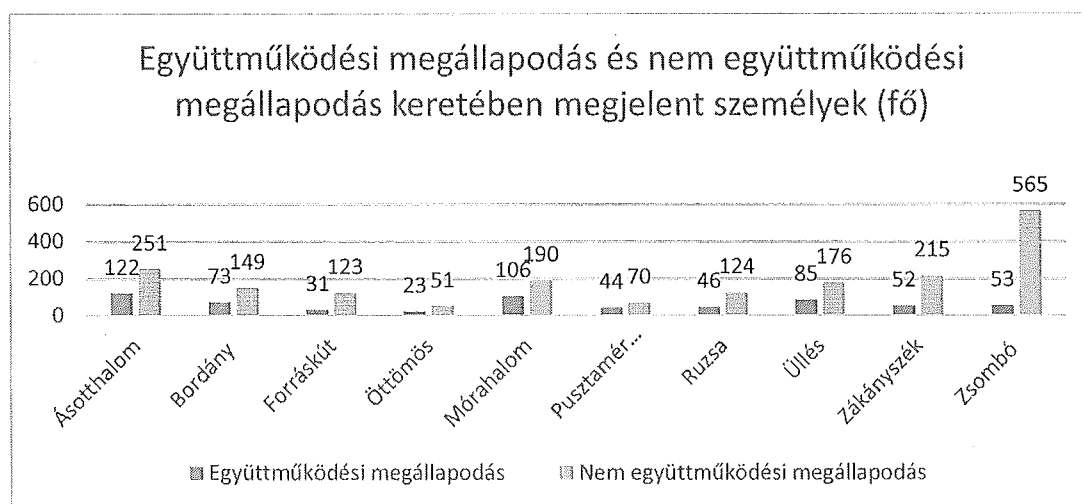
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a szolgáltatásban részesülők együttműködési megállapodás alapján, vagy eseti ellátottként kerültek kapcsolatba a családsegítővel.

Együttműködési megállapodás keretében: azok a szolgáltatást igénybe vevők, akiknél a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le. A probléma jellege összetett és sokrétű, havi háromszori személyes találkozás valósul meg az ellátott és a családsegítő között, intenzív szociális segítő tevékenység keretében. Ide sorolandóak azok az ellátottak is, akik hatósági intézkedésben érintettek, számukra gondozási-nevelési terv alapján szociális segítő tevékenységet nyújtanak a szolgálatok családsegítői.

Nem együttműködési megállapodás alapján megjelent: azon igénybe vevők, akik esetében a Szolgálat egyszeri alkalommal (a probléma jellegéből adódóan egy egyszeri konzultációval megoldást találtunk a problémára), vagy akár évente több alkalommal nyújt segítséget, de együttműködési megállapodás megkötése nem indokolt, mivel alkalmoszerűen jelennek meg a Szolgálatoknál.

Település	Együttműködési megállapodással rendelkező ellátottak száma	Nem együttműködési megállapodás alapján megjelent	Egyszeri alkalommal megjelent
Ásotthalom	122 fő (46 család)	251 fő (216 család)	10 fő
Bordány	73 fő (27 család)	149 fő (136 család)	79 fő
Forráskút	31 fő (12 család)	123 fő (82 család)	63 fő
Mórahalom	106 fő (37 család)	190 fő (133 család)	33 fő
Öttömös	23 fő (10 család)	51 fő (42 család)	33 fő
Pusztamérges	44 fő (16 család)	70 fő (63 család)	33 fő
Ruzsa	46 fő (15 család)	279 fő (116 család)	124 fő
Üllés	85 fő (38 család)	176 fő (127 család)	11 fő
Zákányszék	52 fő (18 család)	215 fő (145 család)	68 fő
Zsombó	53 fő (23 család)	565 fő (156 család)	286 fő
ÖSSZESEN	635 fő (242 család)	2069 (1216 család)	740 fő

21. Táblázat: A szolgálatnál megjelent személyek száma az igénybevétel módja szerint

28. Diagram

A megállapodással rendelkező ellátottak száma továbbra is magas a Család-és Gyermekjóléti szolgáltatások körében, az elmúlt évhez hasonlóan. A megállapodással rendelkező ellátottak mellett **kiemelkedően magas az eseti ellátottak száma**, akik a napi forgalom jelentős részét teszik ki. Az előző évhez képest a kiugró emelkedés azért van, mert a családsegítők a Homokháti Szociális Központ a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal együttműködve, kiemelt európai uniós projekt keretében az RSZTOP (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program) 1.1.1-16-2016, valamint 2.1.1-16-2017-00001. és a 4.1.1-16-2017-00001. szakaszain belül a rendszeres gyermekvédelmi kezdvézményben részesülő, illetve szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű, továbbá rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára élelmiszersomagok tárolásában (itt a Telephely, Tagintézmény), a jogosultak kiértesítésében és a csomagok kiosztásában is közreműködik. Ez nagyban emelte az esetiként megjelentek számát a család-és gyermekjóléti szolgálatoknál.

9.1.4 A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint, valamint a problémák halmozott száma 2018-ban

Sorszám	A probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db)
1	Életviteli	32	56
2	Családi – kapcsolati konfliktus	49	58
3	Családon belüli bántalmazás	7	14
4	Elhanyagolás	7	17
5	-ebből (04-ből): oktatási nevelési elhanyagolás	2	6
6	-ebből(04-ből):felnőttre vonatkozóan (családi, intézményi)	1	1
7	Gyermeknevelési	59	124
8	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	27	58
9	Magatartászavar, teljesítményzavar	16	39
10	Fogyatékoság, retardáció	1	9
11	Lelki – mentális, pszichiátriai betegség	10	37
12	Szenvedélybetegség	8	17
13	Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	3	14
14	Foglalkoztatással kapcsolatos	1	13
15	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	15	53
16	Ügyintézésel kapcsolatos	5	49
17	Információ kéréssel kapcsolatos	0	43
18	Egyéb	7	17
19	Összesen	250	625

22. **Táblázat:** A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint és a problémák halmazott száma

A szolgáltatást igénybe vevők elsődleges problémáit figyelembe véve az életviteli, kapcsolati, családi, és gyermeknevelési problémák jelentkeznek a legmagasabb arányban a járásban. A kapcsolati problémák összességében sokkal magasabb számban jelentkeznek az anyagi problémákhoz viszonyítva. Az elvált, különélő szülők és mozaik családok **gyermeknevelési és kapcsolati problémái, a gyermekek** érzelmi elhanyagolása minden településen hangsúlyosan megjelenik. A nevelési készségek alacsony szintje, a nevelés hiánya a legfőbb probléma. **Az engedékeny, következtelen magatartás, a kontroll teljes hiánya** magával hozza a gyermekek intézménybe való beilleszkedési nehézségét (lógás, csavargás), a lázadó csoportokhoz való kapcsolódás lehetőségét. Sajnos a térségben is megjelennek a családon belüli bántalmazás problémái, melyeket nehéz tetten érni, a szülők, hozzátartozók a teljes tagadásba húzódnak vissza.

A különböző függőségek és szenvedélybetegségek markánsan jelen vannak a járás településein. Az **internetfüggőség** nemcsak a gyermekek, de a szülők között is egyre magasabb arányban begyűrűzik, a nem megfelelő szülői minta és magatartás, és az ebből következő mintakövetés még inkább elmélyíti a problémát. De nagyon gyakori továbbra is a szülők körében jelen lévő **alkohol probléma**, illetve a **lelki betegségek** (falcolás) is egyre magasabb számban elterjedtek az általános iskolások körében.

9.1.5 Települési szintű jelzőrendszer

A települési szintű észlelő- és jelzőrendszer működtetésért a **települési jelzőrendszer felelős** felel a család-és gyermekjóléti szolgálatoknál. Azokon a településeken, ahol két fő látja el a családsegítő munkakört, ott egy fő van megbízva a feladat ellátásával. Az egyszemélyes szolgálatoknál minden esetben a családsegítők látják el a települési jelzőrendszer felelős feladatát.

A települési jelzőrendszer felelős:

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi, vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban-krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet esetén az arról való tájékoztatásra
- tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket, és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségeiről
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében
- veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi adatlap rendszer erre vonatkozó részeit
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt (kivéve a Gyvt. 17. §. (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés esetét)
- a beérkezett jelzésekről, és azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család és gyermekjóléti központnak
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít

- egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket- beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket- és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal
- települési jelzőrendszeri felelősként ellátja a 15/1998. (IV.30.) 9. §. (1) bekezdés szerinti feladatokat, valamint a feladatok koordinálását
- a család-és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést kell szervezni. A szakmaközi megbeszélésre meg kell hívni a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő, veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

9.2 CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

A Család- és Gyermekjóléti központ feladatát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény végrehajtási rendelete, a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről alapján látja el.

A Homokháti Szociális Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálatának, valamint Család és Gyermekjóléti Központjának a Csongrád Megyei Kormányhivatal Jogi és Hatósági Főosztályának Szociális, Igazságügyi és Gyámügyi Osztálya tartott ellenőrzést 2018. február 20-án és 2018. február 22. között, majd 2018. február 26-án a szakértőként kirendelt Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság hatósági helyszíni ellenőrzésére került sor.

Az ellenőrzés eredményeképpen 2018. június 1-jétől a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálati (Ásotthalom, Forráskút, Öttömös, Pusztamérges, Ruzsa, Üllés, Zákányszék), valamint a Homokháti Szociális Központ Család-és Gyermekjóléti Központja a Mórahalom Telephely 2. Család és Gyermekjóléti Szolgálattal együttesen, elkülönült szakmai és szervezeti egységként működnek.

9.2.1 A Család- és Gyermekjóléti Központ 2018. évi működési adatai

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat kialakításával párhuzamosan **a járasszékhelyen 2016. január 01-jétől Család-és Gyermekjóléti Központ kezdte meg működését, ahol esetmenedzseri és tanácsadói munkakörök jöttek létre.** Az esetmenedzserek a hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatot látnak el Mórahalom Járás közigazgatási területén.

A család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, a szakmai vezetővel közösen **javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek**

- a) védelembe vételére,
- b) megelőző pártfogására,
- c) ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- d) nevelésbe vételére,
- e) családba fogadására,
- f) harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- g) családbafogadó gyám kirendelésére,
- h) tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- i) gondozási helyének megváltoztatására,

j) után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

9.2.2 A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermekek védelme

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében, a család-és gyermekjóléti központ szolgáltatásait, a gyámhivatal és a bíróság határozata alapján kell biztosítani.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az esetmenedzser:

- együttműködik a pártfogó felügyelővel,
- tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről,
- elkészíti az egyéni gondozási nevelési tervet, szervezi a megvalósítását, és
- közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában.

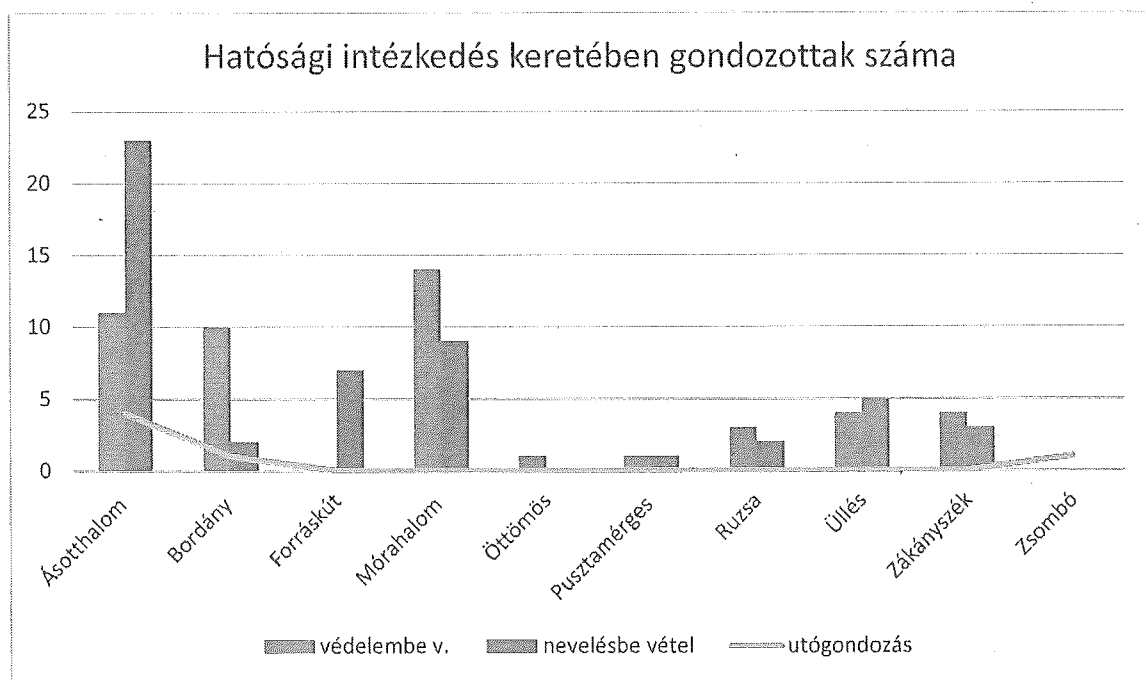
A pártfogó felügyelővel való együttműködés keretében az esetmenedzser:

- a pártfogó felügyelővel közösen végez családlátogatást, és közösen hallgatják meg a gyermeket. Az esetmenedzser a védelemben vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a gyámhivatalt a védelemben vétel körében végzett tevékenységéről, az eset előrehaladásáról, a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról és szakmai érvekkel alátámasztott javaslatot tesz,
- a védelemben vétel fenntartására vagy megszüntetésére, vagy
- a gyámhivatal általi más, gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére.

9.2.3. Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek:

Település neve	Védelemben vettek száma	Ideiglenes hatállyal elhelyezettek sz.	Nevelésbe vettek száma	Utógondozás, szakellátásból kikerültek száma
Ásotthalom	11 fő	0 fő	23 fő	4 fő
Bordány	10 fő	0 fő	2 fő	1 fő
Forráskút	0 fő	0 fő	7 fő	0 fő
Mórahalom	14 fő	0 fő	9 fő	0 fő
Öttömös	1 fő	0 fő	0 fő	0 fő
Pusztamérges	1 fő	0 fő	1 fő	0 fő
Ruzsa	3 fő	0 fő	2 fő	0 fő
Üllés	4 fő	0 fő	5 fő	0 fő
Zákányszék	4 fő	0 fő	3 fő	0 fő
Zsombó	0 fő	0 fő	1 fő	0 fő
összesen:	48 fő	0 fő	53 fő	5 fő

23. Táblázat: Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma települések szerint

29. Diagram

A táblázat és a diagram alapján jól látható, hogy Ásotthalom, Mórahalom, Bordány és Üllés településeken a legmagasabb a védelembe vétel és a nevelésbe vétel keretében gondozottak száma. A védelembe vétel során, a család-és gyermekjóléti központ esetenedzsere a család-és gyermekjóléti szolgálat családsegítőjével szorosan együttműködik. Járásunkban a szolgálat és a központ közötti együttműködés példaértékű a hatósági intézkedéssel érintett esetekben.

Az esetenedzseri tevékenységhez kapcsolódó feladatokat 3 fő esetenedzser látja el Mórahalmi Járás Közigazgatási területén. Ásotthalom, Mórahalom és Bordány települések a védelembe vétel alatt álló gondozotti létszám tekintetében élen járnak, amely adódik a települések magasabb lakosság számából, a jelzőrendszeri tagok aktív észlelő és jelzőrendszeri munkájából, valamint a problémák komplexebb jellegéből, melynek kezelése már szociális segítő tevékenység keretében nem orvosolható. A nevelésbe vett gyermekek száma ugyancsak Ásotthalom és Mórahalom tekintetében a legmagasabb. A 2018-as évben Mórahalom Járás tekintetében nem került sor ideiglenes hatályú elhelyezésre, emiatt nem lett feltüntetve ezen hatósági intézkedés a diagramon.

A hatósági intézkedéssel érintett esetek kezelése során az esetenedzserek birtokában lévő szakmai eszköztár használatán kívül, a speciális szolgáltatások is segítségül hívhatók az esetfelelős szakember szakmai kompetenciáját meghaladó, vagy az ilyen jellegű segítség szükségességének esetén. Az esetkonferencia, mint módszer az egyén, család és szakemberek számára is egyaránt pontosan rávilágít az adott eset optimális kimenetére, illetve a segítségül hívható szakemberek és családtagok feladataira, vállalásaira és lehetőségeikre.

9.2.4 Speciális szolgáltatások biztosítása a Mórahalmi Járásban

A Család-és Gyermekjóléti Központ feladatellátása keretében, speciális szolgáltatásokat biztosít Mórahalom Járás közigazgatási területén.

A család-és gyermekjóléti központ a speciális szolgáltatásai körében:

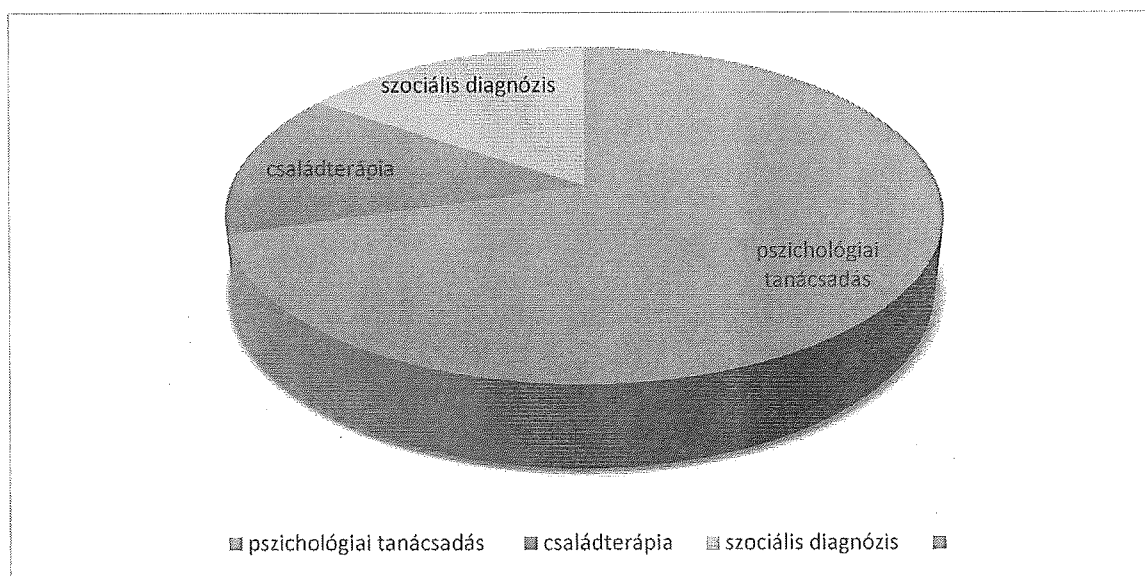
- pszichológiai tanácsadást,
- családterápiát/családkonzultációt,
- a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist,

- óvodai-és iskolai szociális segítő tevékenységet,
- utcai szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- és készenléti szolgálatot működtet Mórahalom Járás Közigazgatási területén.

Speciális szolgáltatások biztosítása 2018-ban:

Település neve	Pszichológiai tanácsadás	Családkonzultáció, családterápia	Szociális diagnózis
Ásotthalom	32 fő	6 fő	6 fő
Bordány	26 fő	0 fő	1 fő
Forráskút	20 fő	0 fő	2 fő
Mórahalom	36 fő	23 fő	21 fő
Öttömös	13 fő	1 fő	1 fő
Pusztamérges	13 fő	0 fő	6 fő
Ruzsa	22 fő	4 fő	2 fő
Üllés	34 fő	1 fő	12 fő
Zákányszék	15 fő	2 fő	1 fő
Zsombó	25 fő	0 fő	0 fő
<i>összesen:</i>	<i>236 fő</i>	<i>47 fő</i>	<i>52 fő</i>

24. Táblázat

30. Diagram

A fenti diagramon jól látható, hogy a legnagyobb arányban igénybe vett speciális szolgáltatások igénybevétele milyen arányban oszlott meg az elmúlt évben.

A pszichológiai tanácsadást két fő pszichológus, heti 20 órában biztosítja a Mórahalmi Járás 10 településén. A gyakorlati tapasztalatok az elmúlt évben is azt mutatták, hogy egyes településeken nagyon magas az igény a pszichológiai tanácsadásra, a szolgáltatás kapacitása nem tudja lefedni a valós igényeket.

Egyre több településen fogadják el az emberek a segítségnyújtás ezen formáját, egyre inkább nyitottabbak és élnek a lehetőséggel.

Családterápia és családkonzultációs szolgáltatást egy fő, heti 20 órában foglalkoztatott családterapeuta szakember biztosítja a járás tíz településén. A 2018-as évben az előző évekhez képest a védelembe vett családok aránya egyre magasabb a szolgáltatást igénybe vevők körében.

Szociális diagnózis felvétele 2018. január 01-től kötelező feladata a Család-és Gyermekjóléti Központnak. A szolgáltatást biztosító esetmenedzser munkakörben foglalkoztatott szakember, a (Szt. 64/A §, és 1/2000. SzCsM rendelet 30. §. alapján) a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti - az igénybe venni javasolt- szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járásszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat is. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket a szolgáltatás/ellátás biztosítására. A tevékenységet 1 fő 20 órában foglalkoztatott diagnózis felvételi esetmenedzser biztosította az elmúlt évben pályázati forrásból.

Óvodai-és iskolai szociális segítő tevékenység:

Az EFOP-3.2.9-16-2016-00065 kódszámú pályázatunk keretében Ásotthalom, Mórahalom és Üllés településeken 2017. október 01-jétől biztosítjuk a pályázatba bevont nyolc köznevelési intézményben az **óvodai-és iskolai szociális segítő tevékenységet** (2017. szeptember 1-jétől a pályázat előkészületi tevékenységei folytak). **A kötelező bevezetést követően** (Gyvt. 40/A § (2) ag) pontja értelmében), 2018. szeptember 17-től 1 fő szociális segítő napi 8 órában biztosította Öttömös,- Pusztamérges,- Ruzsa, és Zákányszék települések köznevelési intézményeiben a szociális segítő tevékenységet. A humán erőforrás kapacitás hiánya miatt, az ellátatlan köznevelési intézmények számára ügyeleti rendszerben biztosítottunk lehetőséget a szolgáltatás igénybevételére. A szolgáltatás járás szintű biztosítása érdekében 2019. január 15-től felvételre került további 1 fő 8 órás szociális segítő. Mórahalom Járás közigazgatási területén működő 23 köznevelési intézményben, 3,5 fő szociális segítő alkalmazásával jelenleg biztosítani tudjuk a szociális segítő tevékenységet.

Az óvodai és iskolai szociális tevékenység kötelező jelleggel, új elemként jelent meg a család- és gyermekjóléti központok szolgáltatási körében. **A szolgáltatás feladata és célja segíteni a gyermek, a tanuló beilleszkedését, tanulmányi kötelezettségei teljesítését, az azt akadályozó tényezők feltárását, a konfliktusok feloldását, a gyermek, a tanuló veszélyeztetettségének kiszűrését a köznevelési intézményekben.**

Az **utcai szociális munka** szolgáltatás a prevenció célzatú közösségi rendezvények keretében valósult meg az elmúlt évben.

A Család- és Gyermekjóléti Központ Készenléti Szolgálatot működtet Mórahalom Járás közigazgatási területén, melynek célja a Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás

nyújtása. A **készenléti szolgálat** ügyeleti száma, a 2018-as évben sem érte el a potenciálisan elvárható hívás számot. A készenléti szolgálat a 2019-es évtől a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve az egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára is segítséget nyújt a krízishelyzet megszüntetésében (1993. évi III. tv. 64.§ (4).g. pontja alapján).

A Család-és Gyermekjóléti Központ által biztosított **speciális szolgáltatások az igénybe vevők lakóhelyén**, a járás településein kerültek biztosításra az elmúlt évben is.

9.2.5 Járási jelzőrendszeri tevékenység

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a **Család- és Gyermekjóléti Központ járási jelzőrendszeri tanácsadójának feladata körében:**

- Koordinálja a járás területén működő jelzőrendszer munkáját,
- Szakmai támogatást nyújt:
 - a szakmaközi megbeszélések,
 - az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez,
 - valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához.
- Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- A család-és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család-és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó, vagy szakmai támogatást igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család-és gyermekjóléti központot-megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- Segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai, és a család és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában,
- Megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- Megteszi a gyvt. 17. §. (4) bekezdése szerinti jelzést,
- Valamint a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonos szolgálattal.

A jelzőrendszer négy szintjét különböztethetjük meg, a következők szerint:

1.) Települési szint (család-és gyermekjóléti szolgálatok/jelzőrendszer felelős)

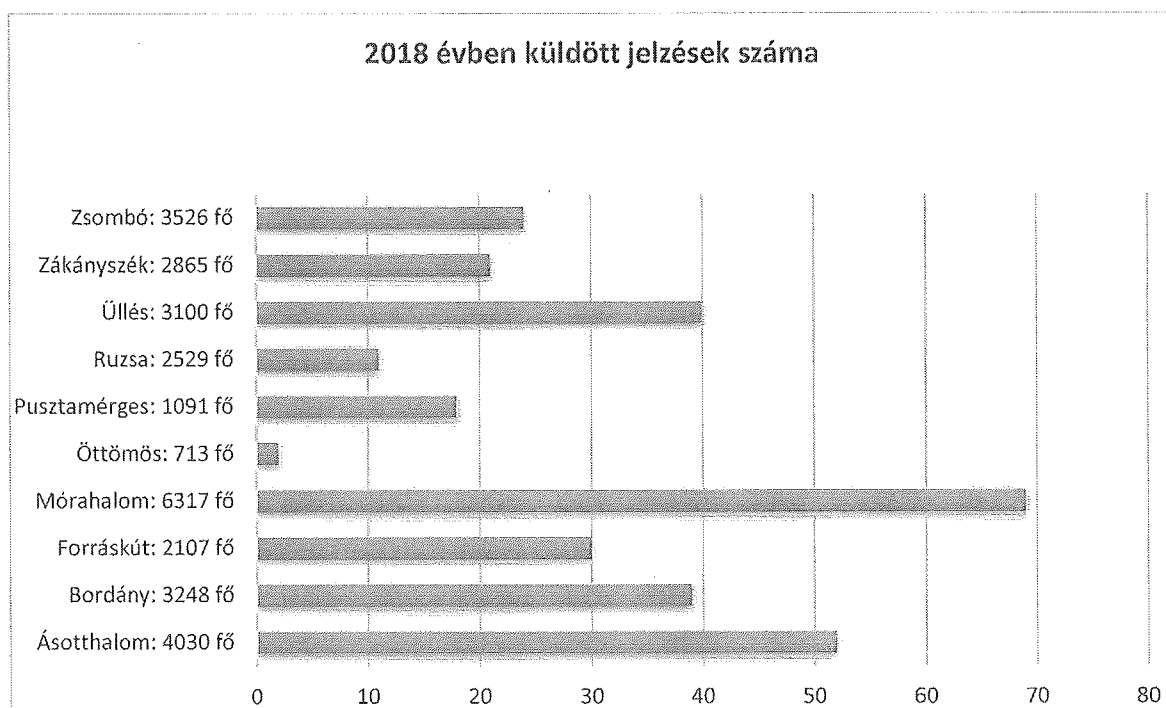
2.) Járási szint (család-és gyermekjóléti központok/jelzőrendszeri tanácsadó/készenléti szolgálat)

3.) Megyei, Fővárosi szint (Megyei, Fővárosi Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály)

4.) Országos szint (Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság/ Gyermekvédő hívószám, ami napi 24 órában hívható telefonvonal) **06-80-212-021**

A járási jelzési tanácsadó minden évben statisztikát készít a településekre érkezett jelzésekről, amelyet az alábbi táblázat mutat be az elmúlt év vonatkozásában:

Jelzések száma a 2018-as évben a Mórahalmi Járásban:

31. Diagram

A 2018-as évben Mórahalom Városában a jelzőrendszeri tevékenység kiemelkedő volt, melyet Ásotthalom, Üllés és Bordány települések követtek. *Kiemelkedően fontos szerepe van a jelzőrendszeri tevékenységnek a veszélyeztetettség észlelésében, jelzésében és mindezek eredményeképpen az időben történő megfelelő kezelésében.*

Jelzések száma (KSH adattábla) 2017/ 2018-ban a Mórahalmi Járásban

Települési adatok a 2017-es évi jelzések számáról:

Települések	2017. évben <u>küldött jelzések</u> száma		2017. évben a <u>jelzéssel érintett</u> személyek száma	
	0-17 évesekkel kapcsolatban jelzések száma	18 éves és idősebb személyekkel kapcsolatos jelzések száma	0-17 évesekkel	18 éves és idősebb
Ásotthalom	40 jelzés	15 jelzés	40 fő	15 fő
Bordány	61 jelzés	1 jelzés	36 fő	9 fő
Forráskút	10 jelzés	7 jelzés	10 fő	7 fő
Mórahalom	48 jelzés	7 jelzés	33 fő	7 fő
Öttömös	9 jelzés	4 jelzés	9 fő	4 fő
Pusztamérge	7 jelzés	3 jelzés	7 fő	3 fő
Ruzsa	6 jelzés	5 jelzés	6 fő	5 fő
Üllés	18 jelzés	18 jelzés	17 fő	13 fő
Zákányszék	22 jelzés	14 jelzés	22 fő	14 fő
Zombó	9 jelzés	0 jelzés	9 fő	0 fő

25. Táblázat

Települési adatok 2018-as évi jelzések számáról:

Települések	2018. évben <u>küldött jelzések</u> <u>száma</u>		2018. évben a <u>jelzéssel érintett</u> <u>személyek száma</u>	
	0-17 évesekkel kapcsolatban jelzések száma	18 éves és idősebb személyekkel kapcsolatos jelzések száma	0-17 évesekkel	18 éves és idősebb
Ásotthalom	34 jelzés	18 jelzés	34 fő	15 fő
Bordány	36 jelzés	3 jelzés	24 fő	3 fő
Forráskút	18 jelzés	12 jelzés	7 fő	6 fő
Mórahalom	51 jelzés	18 jelzés	47 fő	17 fő
Öttömös	1 jelzés	1 jelzés	1 fő	1 fő
Pusztamérges	15 jelzés	3 jelzés	15 fő	3 fő
Ruzsa	9 jelzés	2 jelzés	9 fő	2 fő
Üllés	32 jelzés	8 jelzés	25 fő	7 fő
Zákányszék	8 jelzés	13 jelzés	8 fő	15 fő
Zsombó	24 jelzés	-	48 fő	-

26. Táblázat

A 2017/2018-as jelzéseket bemutató táblázatok jól érzékeltetik a jelzések számának alakulását az elmúlt két évben a járás 10 településén.

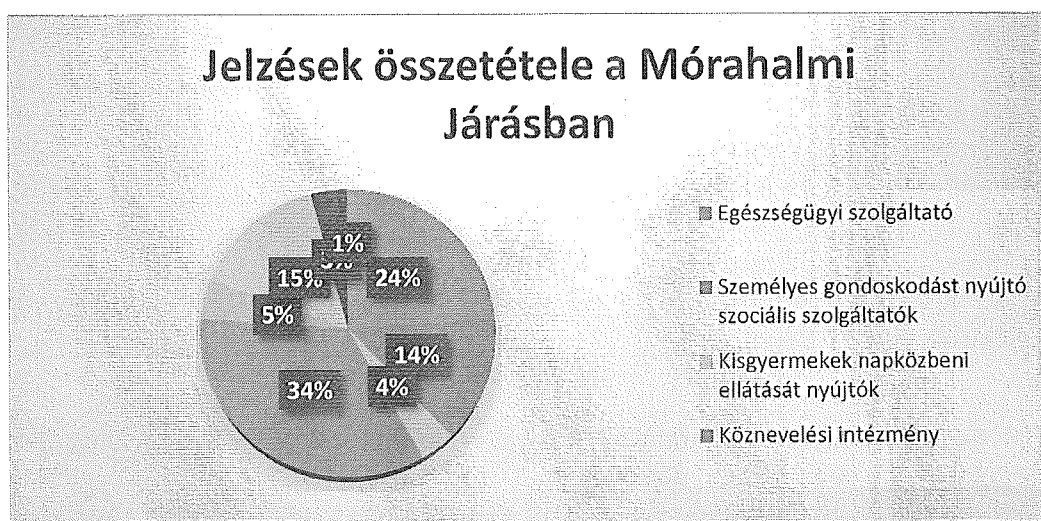
A 2018-évi jelzések számának alakulása a 2017-es évi jelzések számához viszonyítva néhány település esetében jelentős eltéréseket mutat. Ezek az eltérések adódhatnak a jelzőrendszeri aktivitásból, a jelzésekkel érintett személyek/családok más településre történő elköltözése okán, a veszélyeztetettség megszüntetéséből stb. Nem lehet elégszer felhívni a figyelmet a jelzőrendszeri tagok jelzési kötelezettségének fontosságára. A szociális jelzőrendszer működésére egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk az elkövetkező időben. A felnőtt korú veszélyeztetettekről jelzést az esetek döntő többségében már később kapunk. Ezekben a helyzetekben sok esetben már csak a hosszú hónapokig elhúzódó gondnokság alá helyezés marad, mint „megoldás”.

9.2.7 Az észlelő és jelzőrendszer által megküldött jelzések száma a jelzést küldő megnevezése szerint a Mórahalmi Járásban 2018-ban:

<i>Jelzést küldő megnevezése</i>	2018.		
	<i>0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma</i>	<i>Nagykorú (18 éves és idősebb)</i>	<i>összesen</i>
Egészségügyi szolgáltató	50	19	69
- Ebből védőnői jelzés	36	13	49
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók,	22	19	41
- ebből család-és gyermekjóléti szolgálat	6 5	1 0	7 5
- ebből család-és gyermekjóléti központ			

Kisgyermek napközbeni ellátást nyújtók	11	0	11
Köznevelési intézmény	96	3	99
Rendőrség	7	6	13
Állampolgár	30	14	44
Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	3	6	9
Járási hivatal gyámhivatala	2	1	3
Összesen:	221	68	289

27. Táblázat

32. Diagram

Minden település tekintetében **kimagasló a köznevelési intézményekből érkező jelzések száma** a tanköteles, és a már nem tanköteles korú gyermekek hiányzásával összefüggésben. Az **egészségügyi szolgáltatótól érkezik a második helyen a legtöbb jelzés** a Járás egészére tekintettel. A **szociális szolgáltatókat nyújtók** a harmadik helyen álltak a 2018-as évben a jelzések megtételében (ez pozitív irányba mutat a jövőt illetően a szociális jelzőrendszer működésével kapcsolatban).

Továbbra is magas számot mutat a járásban az állampolgári jelzések száma, ami nagyon fontos jelzés értékkel bír az állampolgárok felelősségvállalása tekintetében.

Tipikus helyzetek bemutatása: Az **állampolgári jelzések** esetében tipikusnak mondható, hogy ezek a jelzések **döntő többségben, régebb óta elhúzódó, súlyosabb veszélyeztető körülményeket tárnak fel**. Az állampolgári jelzések ebben a tekintetben is a veszélyeztetettség jelzésében rendkívül fontosak.

Tipikus és sajnálatos módon **gyakori helyzet, hogy a mentális problémákkal küzdő egyének gyakran hosszú évekig egészségügyi és szociális szempontból is kezeletlenül maradnak**, ezekben az esetekben a megoldás már csak az egyén gondnokság alá helyezésére, bentlakásos otthonban történő elhelyezésére tud korlátozódni. Évről évre egyre több jelzés érkezik **idős, egyedül élő, segítő rokonsággal nem rendelkező személyekről**, akik azonnali segítségnyújtást igényelnek, ellátni, gondozni nem tudják magukat. Az ezekről szóló jelzések teszik ki az egészségügyi szolgáltatóktól érkezett jelzések döntő többségét.

Az egészségügyi szolgáltatók közül a védőnői jelzés a legaktívabb minden településen a jelzések arányát nézve, az egészségügyi szolgáltatótól érkezett jelzések is egy jelentős arányt tesznek ki.

A különböző mentális problémák a gyermekek és a felnőttek körében is súlyos, és tartósan fennálló negatív életkörülményeket és életkilátásokat eredményeznek.

9.2.8 Megvalósuló és folyamatban lévő együttműködések 2018-ban:

EFOP-3.2.9- 16-2016-00065. kódszámú „Szociális segítő tevékenység bevezetése a Homokhátságon” című pályázatunk

Projekt megvalósítási időszaka: 2017. 09.01-2019.03.01-ig.

Támogatás összege: 39.909.683 Ft

A pályázat megvalósítási helyszínei:

Ásotthalom:

Tölgyfa Óvoda,-

Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,-

Bedő Albert Erdészeti Szakközépiskola és Kollégium,-

Mórahalom:

Mórahalmi Napközi Otthonos Óvoda,-

Mórahalmi Móra Ferenc Általános Iskola,-

Szent László Katolikus általános Iskola,-

Mórahalom Telephely 2. Család-és Gyermekjóléti Központ Nyitva álló helyisége,-

Üllés:

Csigabiga Óvoda,-

Üllés, Forráskút, Csölyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Fontos Sándor Tagintézmény

1 fő 8 órában,- és 1 fő 4 órában foglalkoztatott szociális segítő végezte a megvalósítási időszakban a tevékenységet 8 köznevelési intézményben.

Szociális segítő tevékenység a köznevelési intézményekben:

- tájékoztatások, fórumok, folyamatos egyéni konzultációs lehetőségek biztosítása szülők és pedagógusok részére
- gyermekvédelmi feladatellátás terén egyéni segítő beszélgetés gyermekekkel, szülőkkel
- tájékoztatás a gyermekvédelmi rendszerről (pénzbeli,- természetbeni ellátások, stb.)
- részvétel és segítségnyújtás az intézmények által szervezett gyermekprogramokon
- szülői kapcsolattartás segítése az intézményekkel
- szülőcsoport szervezése
- egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások gyermekekkel
 - beszélgető gyermekcsoportok az őket érintő problémákról
 - kiscsoportos vitakörök gyermekeknek
 - szabadidős programok szervezésében segítségnyújtás a nyári gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan.

További szolgáltatási elemek a pályázathoz kapcsolódóan, amely a család-és gyermekjóléti szolgálatok szolgáltatási palettáját szélesítették a bevont településeken:

- család-és gyermekjóléti szolgáltatások számára esetmegbeszélő csoport és szupervízió biztosítása

- pszichológiai tanácsadás biztosítása a Bedő Albert Erdészeti Szakképző Iskola és Kollégiumban
- krízisintervenció biztosítása
- szülőcsoportok,- és szülők iskolája a bevont köznevelési intézményekben
- családkonzultáció
- tanítók iskolája

Közösségi rendezvények a pályázat keretében:

Családi napok az óvodákban

2018. május 25. Tölgyfa Óvoda Ásotthalom

2018. június 4. Csigabiga Óvoda és Bölcsőde Üllés

2018. június 06. Mórakalmi Napközi Otthonos Óvoda

Mindhárom helyszínen központi téma volt az egészséges táplálkozás ételkóstolókkal, dietetikus részvételével, széleskörű játéklehetőségekkel a gyermekek számára (ugrálóvár, kézműves tevékenységek, gyermekkoncertek).

Nyári tábor: 2018. aug. 8. - 2018. aug. 11-ig
50 fő 4. 5. 6. osztályos gyermek részvételével.

Őszi tábor: 2018. okt. 28.- 2018. okt. 31-ig
30 fő 7. 8. osztályos gyermek részvételével.

Minkét tábor, a Mórakalmi Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskolában valósult meg.

(Kerékpár túra, gyalog túra, strandolás, Vadaspark megtekintése, Party Disco, kézműves tevékenységek, aikido terápia, relaxációs tréning, tábortűz, sorversenyek, stb.)

Városismereti vetélkedő: Szeged városában:

2018. június 18. 50 fő 7. 8. osztályos tanuló részvételével,

2018. június 19. 50 fő 7. 8. osztályos tanuló részvételével,

(Középiskolák felkeresése, Szeged nevezetességeinek megtekintése, Tuk-Tuk vonatkozás, Szeged közösségi közlekedésének megismerése stb.)

Nyárbúcsúztató piknik Szeged városában:

2018. augusztus 28. 42 fő gyerek részvételével valósult meg, a család-és gyermekjóléti szolgálatok látóköréből (Sétahajózás a Tiszán, a Móra Ferenc Múzeum, Dínó kiállítás megtekintése.)

A programsorozatok megvalósulása lehetővé tette a kortárs közösségek kialakulását és fenntartását a járásban élő gyermekek és fiatalok körében. A programok során az ellátott gyermekek szociális területen lévő hátrányai mérséklődtek, megismerhették a környező települések értékeit.

A segítő munkában - a közös programok révén- a bizalom erősödése valósult meg a résztvevő ellátásban lévő gyermek- és fiatalkorúak,- valamint a segítő szakemberek között.

EFOP-1.9.4-VEKOP-16-2016-00001 projekt

„ A szociális ágazat módszertani és információs rendszereinek megújítása” című kiemelt projekt keretében, a **2018. január 1. napjától ellátandó kötelező feladat- a szociális diagnózis készítése- a tevékenység végzéséhez 1 fő felvételi esetenedzser munkabérét finanszírozta a projekt heti 20 órában 2017. szeptember 1 - 2018. december 31-ig 16 hónapon keresztül**, a feladatellátás biztosítása céljából a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal az intézményünk együttműködési megállapodást kötött.

Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

A pályázat lebonyolítására tekintettel **Intézményünk a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal együttműködési megállapodást kötött az alábbi pályázatok vonatkozásában:**

1.) Az RSZTOP-1.1.1- 16-2016- 00002 kiemelt európai uniós projekt keretében a szegény gyermekes családok és a rászoruló várandós nők számára élelmiszersomagok mennyiségi és minőségi átvételében, valamint a támogatandóknak/rászorultaknak havonta történő kiosztásában való közreműködés.

2.) Az RSZTOP-2.1.1- 16-2017- 00001 kiemelt európai uniós projekt keretében szegény gyermekes családok számára **alapvető fogyasztási cikkek** mennyiségi és minőségi átvételében, valamint a támogatandóknak/rászorultaknak évente egyszer történő kiosztásában való közreműködés.

3.) Az RSZTOP-4.1.1- 16-2017- 00001 kiemelt európai uniós projekt keretében szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint **rendkívül alacsonyjövedelmű időskorú személyek számára élelmiszersomagok** mennyiségi és minőségi átvételében, valamint a támogatandóknak/rászorultaknak éves szinten háromhavonta történő kiosztásában való közreműködés.

Erzsébet tábor

A Homokháti Szociális Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálatával közös együttműködésében és szervezésében 2018. 07.08-2018.07.13. között, az ellátásban részesülő gyermekek közül 20 fő gyermek vett részt Fonyódligeten Erzsébet táborban. A gyermekek 10 – 15 éves korosztályból kerültek kiválasztásra. A gyermekek közül 4 gyermek védelembe vett, 10 fő SNI-s, 11 fő HH-s és RGYK-ban részesült.

A gyermekek kíséretét és felügyeletét 2 fő családsegítő és 2 fő esetmenedzser biztosította.

9.2.9 Szakmai konferenciák, továbbképzések

A Homokháti Szociális Központ Család-és Gyermekjóléti Központjának vezetője, a Család-és Gyermekjóléti szolgálatok szakmai vezetőjével közösen 2018. október 08-án és október 09-én részt vehetett Siófokon, a Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok „A múlt diktálja a jövőt” 30 illetve 20 év a családok és a gyermekek szolgálatában című szakmai konferencián.

9.2.10 Szakmai tevékenység keretében megvalósuló tapasztalatok a 2018-as évben

A járás településein a problémák eltérők és sokrétűek. A különböző generációk más-más nehézségekkel küzdenek. Gondot okoz és gyakori probléma az ellátotti körben a gyermeket nevelő szülők megfelelő készségének, képességének hiányából, ráhagyó magatartásából adódó problémái.

Gyakoriak a különélő szülők közötti kapcsolati konfliktusok,- és a felénk irányított,- nem reális elvárásaik,- továbbá a gyermekek eszközként való felhasználása. Ezekben a súlyos vitás helyzetekben érezzük leginkább a jogász szakember hiányát. Egyre gyakrabban kerülünk olyan helyzetbe, hogy az ellátásban lévő „problémásabb” ügyfeleink ügyvéddel jelennek meg a szolgáltatás igénybevétele során.

Az iskolás gyermekek különböző függőségei (okos telefon, energia italok, stb.) az iskolai bullying és kirekesztés nehezen kezelhető, a megoldásában közreműködő szakemberek száma véges. A tanulók magatartásproblémái, részképesség zavarai, enyhe vagy súlyosabb mentális

problémái rányomják a bélyegét egy-egy osztály működésére. Bizonyos esetekben segítséget nyújthat a 2018. novemberétől működő szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása.

Az idősebb felnőtt korosztályt érintő gyakori probléma a mentális és belátási képességeiknek olyan szintű hiánya, amely a mindennapi tevékenységeik során súlyos funkcióromlást okoz. Ezekben a helyzetekben a segítő tevékenység már csak az ellátott személy gondokság alá helyezésére korlátozódhat.

A felnőtt ellátottak veszélyeztettsége érdekében törvény által előírt szociális észlelő és jelzőrendszer működése sok esetben nem megfelelően funkcionál. Fontosnak tartom a jövőre nézve, hogy a felnőtt veszélyeztetettségek esetén is egyre nagyobb számban szerveződjenek eszmegbeszélések, esztkonferenciák. Ezáltal megszólításra kerülhetnének és mozgósítva lennének a szociális jelzőrendszer tagjai is.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység járásunkban már 2017. októbere óta ténylegesen jelen van a köznevelési intézményekben, azonban még mindig fordulnak elő olyan jelzésértékű problémák az intézményekben, amelyet házon belül oldanak meg (sikertelenül, mivel inkompetensek), és a szociális segítő tájékoztatása nem történik meg az esetről.

A speciális szolgáltatások igénybevétele – a járás családsegítőinek köszönhetően is- egyre nagyobb teret hódít. Ma már egyre inkább nem „tabu” a lakosság részéről a pszichológiai tanácsadás, családterápia, vagy akár szenvedélybetegséggel, függőségekkel kapcsolatos segítségek nagyszámú igénybevétele.

9.2.11 Jövőre vonatkozó terveink között szerepel

A jelzések megtételének fontosságát nem lehet elégszer hangsúlyozni. Az apróbb problémák észlelésekor már elindulhat az információcsere a jelzőrendszeri tagok között, ezért célunk a jelzőrendszeri tagok ismereteinek és tudásának bővítése,- és folyamatos frissítése a szakmaközi megbeszéléseken és a különböző fórumainkon keresztül a jövőben is.

Fontosnak tartjuk megváltoztatni a szociális jelzőrendszer szemléletét és látásmódját a jövőbeni esetek tekintetében.

Célunk továbbra is a pályázati lehetőségeink minél szélesebb körű, minden korosztályt érintő kihasználása. Fontosnak tartjuk a térségi prevenciós programok rendszeres megvalósítását, ezzel mérsékelve a rászoruló igénybevevők szociális hátrányait, és a közösség megtartó erejének előnyeit megragadni.

Az utcai szociális munka keretében a jövőben kitelepüléseket tervezünk a járás nagyobb rendezvényeire, melynek keretében jobban megismerhetjük a közösségek problémáit, igényeit, szorosabba kívánjuk kötni az együttműködést a civil rendvédelmi szervezetekkel, önssegítő csoportokkal.

Az átmeneti otthon hiánya a járásunkban továbbra is megoldásra vár, és egyre nagyobb igény mutatkozik idős otthonra is, hiszen a már meglévő intézmények nem fedik le a valós igényeket.

Az egyre bonyolultabb esetek szakszerű megoldásához jogász szakember szakmai tudására és útmutatására lenne szükségünk.

10. Védőnői Szolgálat

A szolgáltatás célja:

A várandós anyák, 0-14 évesek, ill. serdülők és családtagjaik komplex egészségügyi, mentális és szociális gondozása, a családok egészségmegőrzése, életkörülményeik javítása.

Feladata:

A védőnői szolgálat feladatát a körzeti védőnői szolgálatról szóló 5/1995. (II.8.) NM rendelet, a területi Védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V.21.) ESZCSM rendelet és az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3) NM rendelet alapján végzi.

A védőnői gondozás a családok egészségének megőrzésére, életkörülményeinek javítására irányuló tevékenység (egészségügyi, szociális mentális), melyet a család otthonában, az anya-, gyermekvédelmi tanácsadóban és egyéb helyeken (egészségügyi intézmény, iskola, óvoda) végeznek a védőnők.

Feladatai a 49/2004 (V.21) ESZCSM rendelet 3. § alapján:

- a) a nővédelem,
- b) a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- c) a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- d) az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása,
- e) az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- f) az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;
- g) családgondozás keretében,
 - ga) a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához,
 - gb) soron kívüli családlátogatás végzése a nevelési-oktatási intézményt ellátó védőnő írásbeli jelzése alapján,
 - gc) a gyermekjóléti szolgálat és a háziorvos írásos értesítése, ha a törvényes képviselő a területi védőnői ellátás (a családlátogatás) igénybevételét megtagadja, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén,
 - gd) figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról,
 - ge) tájékoztatás az állami, civil karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről,
 - gg) a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről évente írásos tájékoztató készítése az illetékes gyermekjóléti szolgáltató számára,
 - gh) részvétel a gyermekjóléti szolgálat éves tanácskozásán, eseti megbeszélésein,
 - gi) szükség esetén, felkérésre - illetékességi körén kívüli körzetben - eseti gondnokság ellátása;
- h) az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel.

A várandós gondozást Zákányszéken a védőnők önálló védőnői tanácsadás keretében végzik, szoros együttműködésben a mórakalmi Várandós szaktanácsadás és Szegeden a Vasas Szent Péter utcában található Centrális várandós tanácsadás szakembereivel. A tanácsadásokon zajlik a várandósok első jelentkezésekor a várandós anya gondozási könyvének kiadása, majd ezt követően alapvető fizikális vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, vérnyomás, szükség esetén vércukor mérése), reagensekkel vizeletvizsgálat, illetve a 28. héttől a magzati szívhang hallgatása, továbbá a várandós leleteinek dokumentálása, és a felmerülő kérdésekre adekvát tanácsok megbeszélése.

A csecsemő és kisgyermek szaktanácsadást Zákányszéken önálló védőnői tanácsadás keretében, valamint a háziorvosokkal Dr. Sebestyén Balázssal és Dr. Mester Lajossal közösen végzik a védőnők.

Kapcsolattartás:

A védőnők feladataikat védőnői körzetek szerint látják el. A védőnői körzetek száma Zákányszéken 2. A védőnők a körzetükbe tartozó családokkal családlátogatás, védőnői fogadóóra és tanácsadás keretében tartják a kapcsolatot.

település	telephely elérhetősége
Zákányszék	6787 Zákányszék, Petőfi u 11.

Szakfelügyelet:

Védőnői Szolgálat szakmai irányítását és ellenőrzését a Csongrád Megyei Járási Hivatal Szegedi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézetén belül a járási tiszti főorvos és a járási vezető Védőnő látja el.

2018. szeptemberében a vezető védőnő szakmai látogatása során a védőnői ellátás személyi és tárgyi minimum feltételeinek vizsgálatára került sor. Emellett a védőnői tevékenység áttekintése, segítése, támogatása az egységes védőnői ellátás érdekében, különös tekintettel a beiskolázás előtti látogatásra, a szoptatás támogatására, védőnői szűrővizsgálatokra és a méhnyakrák szűrés országos kiterjesztésével kapcsolatosan történt személyes egyeztetés.

Ellátottak köre:

A településen élő várandós anyák, 0-14 évesek, ill. serdülők és családtagjaik. A szülések száma az elmúlt évekhez viszonyítva emelkedett. A területi munka mellett az óvodában és iskolában végzett védőnői teendők egyre hangsúlyosabb szerepet kapnak a plusz index osztályok szűrésével, az új védőoltási adminisztrációval, egészségmegőrző előadások tartásával.

Az iskola-egészségügyi munkában jelentős szerepe van a tisztasági szűrésnek, melyet a jogszabályoknak megfelelően negyedévente, illetve havi gyakorisággal végeznek a kolléganők. Kiemelt szerepet kap a hátrányos helyzetűek fokozott gondozása. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat családgondozóival szorosan együttműködnek a védőnők, tagjai az általuk működtetett észlelő- és jelzőrendszernek.

Egyéb tevékenységek:

A településen működik Baba-Mama Klub, amely 2018 novembere óta havi rendszerességgel kerül megrendezésre. Nagyobb tömegeket mozgat meg a Baba-Mama Klub Mikulás ünnepsége Karácsony előtt, illetve az Anyák napi Baba-Mama Klub május elején. Évközben az anyukák kérését is figyelembe véve különböző témákban tartanak szakemberek előadásokat. Ezeken a kismamák aktívan részt vesznek, kérdéseiket, észrevételeiket, tapasztalataikat megosztják egymással.

A Védőnők feladatkörébe beletartozik a helyi egészségügyi szakszemélyzettel való együttműködés. A településen minden évben megrendezésre kerülő *Egészséghegyi* rendezvényeken rendszeresen látnak el szervezői és a lebonyolításban közreműködői feladatokat elsősorban a szűrővizsgálatok vonatkozásában. Az iskolában zajló Egészséghegyen pedig előadásaikkal, illetve a gyermekek sorversenyeiben való részvétellel színesítik a programokat.

Település	Szakmai létszám
Zákányszék 2 körzet	2 fő védőnő

Körzetek adatai 2018. dec. 31-én:

Zákányszék I-es körzet

Gondozott családok száma: 60 (Összes ellátott 85 fő)

Várandósok száma: 5 ebből fokozott gondozott egészségügyi okból: 3 fő

0-11 hónapos csecsemők száma: 10 fő

12-35 hónapos kisdetek száma: 21 fő, ebből fokozott gondozott egészségügyi okokból: 2 fő, környezeti okokból: 2 fő,

3-6 éves gyermekek száma: 47 fő, ebből fokozott gondozott környezeti okokból: 3 fő, egészségügyi és környezeti okokból: 1 fő.

7-18 éves iskolába nem járó gyermek: nem volt.

Zákányszék II-es körzet

Gondozott családok száma: 70 (Összes ellátott 84 fő)

Várandósok száma: 7 fő, ebből fokozott gondozott egészségügyi okból: 3 fő

0-11 hónapos csecsemők száma: 10 fő

12-35 hónapos kisdedek száma: 26 fő ebből fokozott gondozott környezeti okokból: 1 fő

3-6 éves gyermekek száma: 39 fő ebből fokozott gondozott környezeti okokból: 1 fő

7-18 éves iskolába nem járó gyermek: nem volt

2018 szeptemberében a védőnői ellátás személyi és tárgyi minimum feltételeinek vizsgálatáról történő szakfelügyeleti vizsgálat során ismét megállapításra került, hogy a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. ESzCsM. rendelet alapján a védőnői tanácsadó akadálymentesítésére, babakocsi tároló kialakítására továbbra sem került sor.

11. Konyha

Az Intézmény az Ásotthalmi Tagintézmény keretében egy 300 adagszámmal működő, és a Zákányszéki Tagintézményben egy 160 adagszámmal működő konyhát üzemeltet.

A Zákányszéki főzőkonyha szociális étkeztetés keretében ellátja a Zákányszék Község és Mórahalom Város közigazgatási területén élők étkeztetését, munkanapokon pedig biztosítja a helyi idősek otthona étkeztetési feladatait.

2015.09.01-től érvénybe lépett a közétkeztetésre vonatkozó szabályozás, ami előírja a diétás étkeztetést végző konyhákban a dietetikus, vagy diétás szakács alkalmazását.

Az Intézmény 2015.09.01-től alkalmaz dietetikust heti 10 órában, Ásotthalom és Zákányszék esetében 5-5 órára bontva. Feladata az ételmezésvezető által elkészített heti normál étlap alapján a diabetikus étlap elkészítése és a napi diétás ételkészítés szakmai felügyelete.

A 2018. évben bekövetkezett főbb változások az ásotthalmi konyha tekintetében:

Az Idősek Otthonában 3 fő diétás étkezést igénylő lakó él, ők egész napos diétás étkeztetésben részesülnek, külterületen további 3 fő ellátott igényel orvosi ajánlásra diabetikus ebédet.

Az Ásotthalmi főzőkonyhán 2018-ban 67 621 adag ebéd készült

- 15 207 adag szociális étkezők (helyben fogyasztással, elvitellel és kiszállítással) részére
- 13 128 adag az ásotthalmi idősek otthona részére
- 262 adag demens étkezők részére
- 4791 adag munkahelyi étkezők részére
- 1771 adag szünidei étkeztetést igénylők részére
- 323 adag nyári gyermekétkeztetést igénylők részére
- 30 281 adag általános iskola diákjai részére
- 1858 adag a zákányszéki idősek otthona részére

Emellett az iskolások 25 200 adag tízórait és 24 038 adag uzsonnát, míg az áotthalmi Idősek Otthona lakói 13 163 adag tízórait és ugyanennyi uzsonnát kaptak.

Eszközbeszerzések 2018-ban:

Az általános iskola tálalókonyhájához a következő eszközök kerültek beszerzésre:

- 8 db RM ételszállító badella 15,20 literesek
- 3 db RM tároló szekrény
- 102 db pohár (polikarbonát)
- 3 db RM pedálos szemetes
- 78 db tányér
- 42 db bögre

A főzőkonyhára a következő eszközök kerültek beszerzésre:

- Egyetemes konyhagép 3 db segéd géppel
- Tároló dobozok, sziták, hámozó kések
- 1 db RM lábas, 35 literes
- 1 db RM szűrő, nyeles
- 2 db szűrő univerzális, nyeles, dupla hálós

2018. évben bekövetkezett főbb változások a Zákányszéki konyha tekintetében:

Zákányszéken 2018-ban összesen 35 738 adag ebéd készült

- Helyben étkezők 1355 adag
- Elvitellel étkezők 3378 adag
- Kiszállítással étkezők 10 605 adag
- Mórahalom helyben étkezők 3237 adag
- Mórahalom kiszállítással étkezők 7291 adag
- Idősek Otthona Zákányszék, 3813 adag
- ISZEK, Bordány diétás étkezés 3306 adag
- Munkahelyi étkezés 2018 adag
- Demens étkezők 628 adag
- Bölcsőde, óvoda iskola 107 adag

A demens étkezők Zákányszéken 2018. április 17-étől szerepelnek az étkeztetésen belül külön létszámként.

Az Idősek Otthonában 3 fő a diétát igénylő lakó él, ők egész napos diétás étkeztetésben részesülnek, külterületen további 8 fő ellátott igényel orvosi ajánlásra diabetikus ebédet.

Eszközbeszerzések 2018-ban:

- 1 db RM 90 literes fazék
- 1 db diódaráló
- 1 db elektromos kés
- 1 db háztartási botmixer
- 4 db vágódeszka

- 30 db menüs tálca
- 40 db menüs pohár
- 3 db fakanál
- 5 db szűrő

12. Az Intézmény 2018-as évben megvalósuló és folyamatban lévő pályázatai

EFOP- 3.2.9-16-2016-00065. kódszámú „Szociális segítő tevékenység bevezetése a Homokhátságon”

A szociális segítő tevékenység Ásotthalom, Mórahalom és Üllés települések köznevelési intézményeiben valósult meg.

A projekt megvalósítási időszaka: 2017. 09.01-2019.03.01-ig.

Különböző közösségi rendezvények is megvalósultak a településeken a pályázat keretein belül, így például családi napok az óvodákban, nyári tábor, őszi tábor, városismereti vetélkedő és nyárbúcsúztató piknik.

EFOP-1.9.4-VEKOP-16-2016-00001 projekt

„A szociális ágazat módszertani és információs rendszereinek megújítása” című kiemelt projekt keretében, 2018. január 1. napjától ellátandó kötelező feladat a szociális diagnózis készítése. A tevékenység végzéséhez 1 fő felvételi esettanmenedzser munkabérét finanszírozta a projekt heti 20 órában, 2017. szeptember 1 - 2018. december 31-ig 16 hónapon keresztül.

Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

A pályázat lebonyolítására tekintettel Intézményünk a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal együttműködési megállapodást kötött kiemelt európai uniós projektek vonatkozásában. Ennek köszönhetően a gyermekes családok és rászoruló várandós nők havonta élelmiszer-csomaghoz juthatnak; a szegény gyermekes családok alapvető fogyasztási cikkeit évi egy alkalommal kaphatnak; valamint szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű, rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek éves szinten háromhavonta élelmiszer-csomaghoz juthatnak, melynek mennyiségi és minőségi átvételében, valamint a támogatandóknak/rászorultaknak történő kiosztásában a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálatok munkatársai nyújtanak segítséget.

Erzsébet tábor

A Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatával közös együttműködésében és szervezésében 2018. 07.08 - 2018.07.13. között, az ellátásban részesülő gyermekek közül 20 fő gyermek vett részt Fonyódligeten az Erzsébet táborban.

Segítő Kezek Idősügyi Infokommunikációs Program

A program célja: A programban résztvevő településeken élő 65 év feletti idősök részére a számítógép- és internethasználat elsajátításában és aktív használatában való segítségnyújtás és ezzel párhuzamosan az idősök rendszeres látogatása során egy támogató, segítséget nyújtó szolgáltatás kiépítése.

A program keretében a kistérség településein 85 fő, 65 év feletti főleg egyedül élő idős személy jutott ingyenes számítógép- és internet hozzáféréshez.

TOP 4.2.1. Pusztamérgesi Telephely Infrastrukturális fejlesztése

A pályázatnak köszönhetően hiánypótló eszközök beszerzésére került sor a telephelyen, melyek elősegíti az Intézményben a hatékonyabb, gördülékenyebb munkavégzést. Az alábbi eszközökkel bővült a Pusztamérgesi Telephely: Dacia Duster gépjármű, kerékpárok, vércukor- és vérnyomásmérő készülékek, ételhordók, 12 db asztal, 72 db szék, mobiltelefonok, szőnyeg, asztali számítógép teljes körű hardver és szoftver konfigurációval, multi funkciós nyomtató, mosógép, szárítógép.

Tanyafejlesztési pályázat Zákányszéken

2017-ben „Tanyagondnoki szolgálatok modernizációja Zákányszéken” címmel pályázatot nyújtott be a Homokháti Szociális Központ Zákányszéki Tagintézménye, mely fejlesztés során a tanyagondnoki szolgálat működéséhez szükséges elavult, tönkrement vagy hiányzó tárgyi eszközök cseréje és beszerzése történt meg (porszívó, fűnyíró, kerékpárok, gépjárművekbe méretpontos üléshuzatok), továbbá a tanyagondnokok munkáját segítő megfelelő irodatechnikai, informatikai eszközök (papírvágó, GPS, nyomtató, laptopok, szoftverek, mobiltelefonok) kerültek beszerzésre. A megvalósítás 2018.04.30-án zárult.

2018-ban a Tagintézmény ismét pályázatot nyújtott be „Biztonságban a zákányszéki tanyavilágban és a Tanyagondnoki szolgálatoknál” címmel, melynek keretében 2 db mobilgarázst, salgópolcokat, 5 db jelzőkészüléket szeretne Intézményünk beszerezni. Az eszközbeszerzés 2019.12.31-én zárul.

A-Praxisközösség a Zákányszéki Védőnői Szolgálat vonatkozásában

Az EFOP-1.8.2-17-2017-00002 azonosítószámú projekt átfogó célja, hogy a praxisközösség ellátási területén javuljon a lakosság egészségi állapota, növekedjen az egészségben eltöltött életevek száma, a fejlesztés járuljon hozzá az alapellátás prevenciós fókuszú áthangolásához, és ezáltal a lakosság egészségtudatosságának növeléséhez. E projekt keretében Zákányszéken a Védőnői Szolgálat közreműködésével 2018 novembere óta havi rendszerességgel Baba-Mama Klub működik, mely keretén belül különböző ünnepségek, szakmai előadások valósultak meg.

Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Ellátása

A Homokháti Szociális Központ keretein belül új szolgáltatásként jelent meg 2018.11.01-től a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása, melynek finanszírozása pályázati úton valósul meg. A szolgáltatás az alábbi tizenegy településen vehető igénybe: Mórahalom, Ásotthalom, Zákányszék, Ruzsa, Öttömös, Pusztamérges, Üllés, Forráskút, Bordány, Zsombó, valamint Balotaszállás. Az alacsonyküszöbű ellátás egy olyan ingyenesen igénybe vehető segítségnyújtási forma, melynek keretein belül a szenvedélybetegségben érintettek és hozzátartozóik anonim módon, lakóhelyükön kaphatnak szakmai támogatást nehézségeik leküzdésére.

Ásotthalmi Tagintézmény szociális étkeztetést és nappali ellátást biztosító épületének bővítése

A TOP 4.2.1. pályázat segítségével az épület bővítése és felújítása a 2018. évben megkezdődött, befejezése pedig 2019. évelején megtörtént, amely magába foglalja a közösségi tér bővítése mellett az akadálymentes környezet kialakítását és a vizes blokkok korszerűsítését is.

Támogató Szolgálat gépjárműbeszerzése

A támogató szolgálat egy 2017-es sikeres pályázatnak köszönhetően egy 9 személyes Opel Vivaro kisbusszal bővült, mely gépjármű alkalmas elektromos kerekes székes személy szállítására, hiszen el van látva a 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel, rendelkezik mobil rámpával és biztonsági gyermekülésekkel. A megnövekedett szállítási igények miatt elengedhetetlen volt új gépjármű beszerzése, ezért 2018-ban ismét sikeresen pályázott a szolgálat egy Ford Transit 9 fős gépkocsira. Az új gépkocsi a Ruzsa és Zákányszék közigazgatási területéről érkező szállítási igények kielégítését fogja ellátni elsődlegesen, várhatóan 2019. nyaratól.

Csótiné Ördög Edit
Intézményvezető

1. számú melléklet: a szakmai létszám és ellátotti létszám egymáshoz való viszonya (a Homokháti Szociális Központ közalkalmazotti kinevezéssel foglalkoztatottak létszáma és az ellátotti létszám 2018. december 31. napján)

Az intézmény szakmai összetétele:

Szakfeladat	Ellátotti létszám	Szakmai létszám	Létszám
Központ – szervezeti egység		<p>1 fő Intézményvezető</p> <p>Szakvizsgázott szociális munkás, okleveles szociálpolitikus egyetemi végzettség , védőnő</p> <p>1 fő Gazdaságvezető</p> <p>(pénzügyi- számviteli főiskolai végzettség, államháztartási mérlegképes könyvelő</p> <p>1 fő Munkaügyi ügyintéző</p> <p>(középfokú végzettség – közgazdasági szakközépiskola, szociális asszisztensi végzettség)</p> <p>1 fő könyvelő</p>	5 fő

		(felsőfokú mérlegképes könyvelői végzettség vállalkozói szakon) 0,5 fő gazdasági- ügyintéző (érettségi, szociális asszisztens végzettség)	
Család – és gyermekjóléti szolgálat	Kistérség lakosságszáma: 29 526 fő A Kistérségben a 0-17 éves korúak száma: 4983 fő	0,5 fő Szakmai vezető – Zákányszék, nevelőtanári végzettség 1 fő szociális munkás - Forráskút 1 fő nevelőtanári végzettséggel- Zákányszék, (gyermek és ifjúságvédelmi tanácsadó végzettség folyamatban) 1 fő szociális munkás - Üllés 1 fő szociális munkás – Ruzsa 2 fő szociális munkás - Ásotthalom 1 fő szociálpedagógus (végzettség folyamatban) – Öttömös, Pusztamérges	8 fő
Család – és Gyermekjóléti Központ	Kistérség lakosságszáma: 29 526 fő	3 fő szociális munkás Esetmenedzser 0,5 fő szociálpedagógus – járási jelzőrendszerei tanácsadó (szociális munkás végzettség folyamatban) 0,5 fő szociális munkás (végzettség folyamatban)	13 fő

		<p>1 fő szociális munkás</p> <p>0,5 fő családterapeuta - szakvizsgázott szociális munkás</p> <p>0,5 fő diagnózis felvételi esetmenedzser</p> <p>2 x 0,5 fő pszichológus – tanácsadó</p> <p>2,5 fő óvodai és iskolai szociális segítő – szociális munkás</p>	
Házi segítségnyújtás	189 fő (ebből 143 személyi gondozásban, 46 fő szociális segítésben részeseül)	<p>17 fő gondozó - szociális gondozó és ápoló végzettség</p> <p>2 fő gondozó - általános ápoló, általános asszisztens végzettség</p> <p>0,5 fő segítő - érettségi</p>	21 fő
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	175 készülék	23 fő gondozónő és/vagy tanyagondnok	23 fő
Étkeztetés	383 fő	2,25 fő asszisztens – szociális gondozó és ápoló; szociális asszisztens végzettség	4 fő
Tanyagondnoki szolgálat	3 szolgálat	3 fő tanyagondnok	3 fő
Idősek nappali ellátása, és az idősek nappali ellátásán belül működtetett, demens betegek nappali ellátása, utóbbi 3 telephelyen.	243 fő	<p>6 fő terápiás munkatárs (tagintézmény-/telephelyvezető)</p> <p>1 fő szociális munkatárs (tagintézmény-vezető)</p> <p>10.75 fő gondozó/gondozónő</p> <p>2 terápiás munkatárs</p> <p><u>Ezek szakképesítés szerint:</u></p>	19 fő

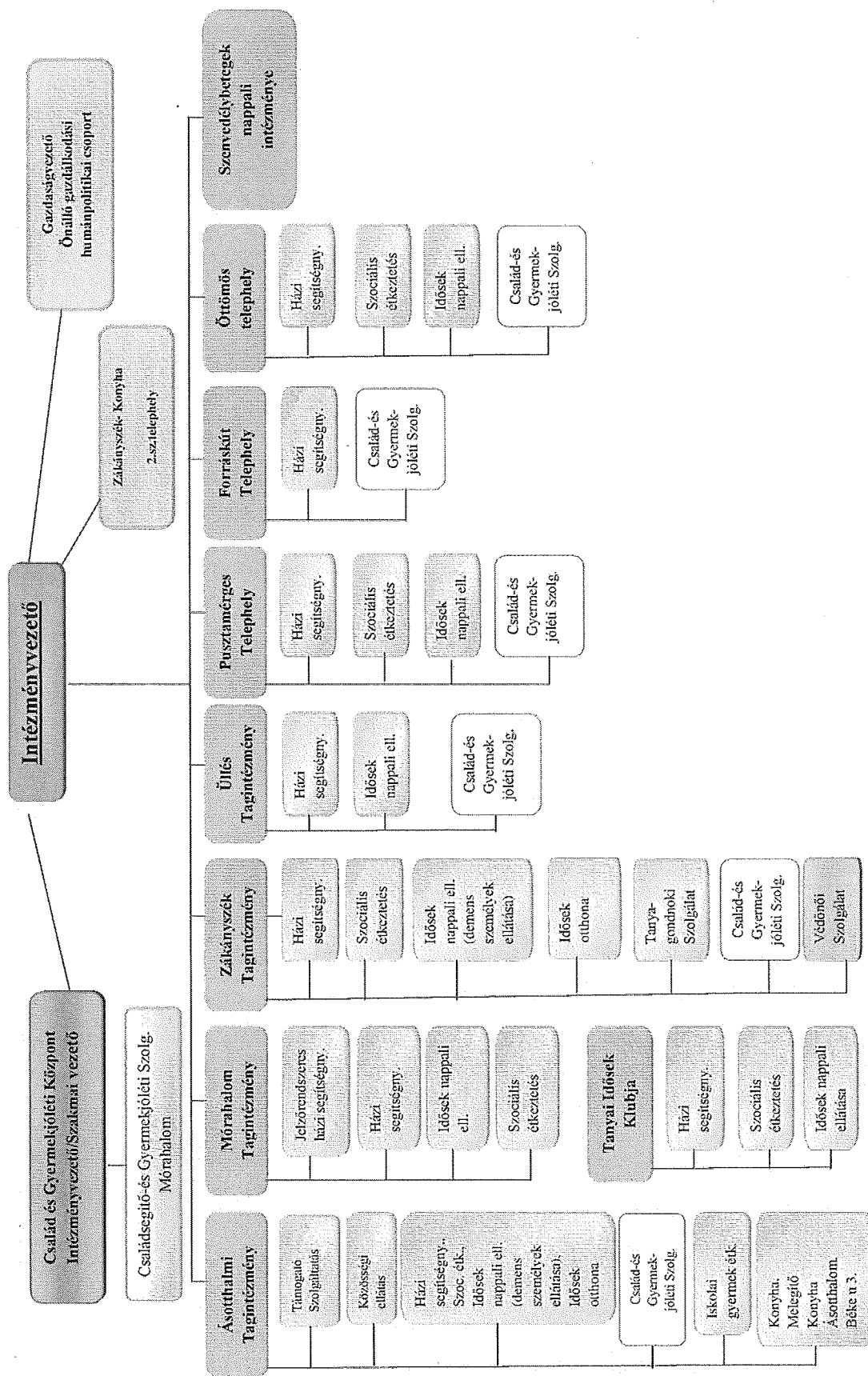
		<p>7 fő szociális munkás</p> <p>1 fő szociálpedagógus</p> <p>10,75 fő szociális gondozó és ápoló</p> <p>1 fő általános ápoló és asszisztens</p>	
Szenvedélybetegek nappali ellátása	42 fő	<p>0,5 fő viselkedéselemző, pszichológus (szakmai vezető)</p> <p>0,5 fő terápiás munkatárs – érettségi (szakképzettség megszerzése elő van írva)</p> <p>0,5 fő gondozó - általános ápoló, általános asszisztens végzettség</p>	3 fő
Közösségi pszichiátriai ellátás	58 fő	<p>Közösségi koordinátor:</p> <p>0.5 fő szociális munkatárs (szakmai vezető) - szociális munkás</p> <p>Közösségi gondozó:</p> <p>4,25 fő gondozó - szociális gondozó és ápoló, szociális asszisztens</p> <p>0,5 fő gondozó - általános ápoló, általános asszisztens</p>	7 fő
Támogató szolgálat	47 fő	<p>1 fő terápiás munkatárs (szakmai vezető) általános szociális munkás</p> <p>1 fő segítő - érettségi, támogató szolgálat (gépkocsivezető)</p>	8 fő

		<p>1 fő segítő - érettségi, támogató szolgálat gépkocsivezető (végzettség folyamatban)</p> <p>2,25 fő segítő - szociális gondozó és ápoló</p> <p>0,5 fő általános ápoló, általános asszisztens, személyi segítő</p>	
Idősek ápolást-gondozást nyújtó otthona	<p>Idősek Bentlakásos Otthona Ásotthalom: 36 fő</p> <p>Idősek Bentlakásos Otthona Zákányszék: 16 fő</p>	<p>0,5 fő vezető gondozó</p> <p>0,5 fő szakmai vezető</p> <p>2 x 0,5 fő terápiás munkatárs</p> <p>14,5 fő gondozó</p> <p>1 fő foglalkozás szervező</p> <p>0,5 fő konyhai kisegítő</p> <p>0,95 fő mosodai alkalmazott</p> <p>1 fő takarító</p> <p>1 fő karbantartó</p> <p><u>Szakképesítés szerint:</u></p> <p>0,5 fő általános szociális munkás, szociális gondozó és ápoló</p> <p>2 fő szociális asszisztens</p> <p>15,45 fő szociális gondozó és ápoló</p> <p>1 fő általános ápoló és általános asszisztens</p> <p>0,5 fő érettségi (végzettség folyamatban)</p>	26 fő

		1 fő érettségi 1,5 fő 8 általános iskola	
Főzőkonyha	Ásotthalmi főzőkonyha: 65 850 adag étel Zákányszéki főzőkonyha: 35 738 adag étel	2 fő ételmezésvezető 3 fő szakács 3 fő szakács – (végzettség folyamatban) 1 fő konyhai kisegítő	9 fő
Védőnői szolgálat	169 fő	1 fő védőnő 0,5 fő védőnő 0,5 fő védőnő - eseti helyettes	3 fő
Gyermekétkeztetés	1771 adag étel	2 fő konyhai kisegítő	2 fő
Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása	35 fő	2 x 0,5 fő terápiás munkatárs 2x 0,5 fő szociális munkatárs	1 fő

Mindösszesen 132 fő közalkalmazotti kinevezéssel foglalkoztatott munkavállaló és 15 fő Munka törvénykönyve alapján foglalkoztatott munkavállaló dolgozott 2018-ban az Intézménynél.

Homokháti Szociális Központ 2018 Szervezeti Ábra

2. Központi orvosi ügyelet

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása 2013.07.01. napjától látja el teljesen saját szervezésében és működtetésében a homokháti központi orvosi ügyeletet.

A többcélú társulás az ügyeleti telephelyek átvételét követően elkészítette, aktualizálta az ügyeletek szmsz-ét, szabályzatait, gondoskodott az ügyeletek zökkenőmentes működéséhez szükséges tárgyi és egyéb feltételekről (gyógyszerellátás, telephelyek és gépjárművek működtetése, üzemeltetése) továbbá több területen költségcsökkentő intézkedéseket vezetett be.

A homokháti központi orvosi ügyeleten 2018-ban végzett szakmai munkáról, a megvalósított fejlesztésekről az alábbiakban számolunk be:

Betegforgalmi adatok 2018. január 01. – 2018. december 31. között:

	Mórahalom	Ruzsa	Összesen
Január	174	103	277
Február	149	154	303
Március	195	145	340
Április	161	144	305
Május	157	143	300
Június	150	127	277
Július	165	140	305
Augusztus	164	120	284
Szeptember	142	123	265
Október	175	110	285
November	131	115	246
December	212	196	408
Összesen	1975	1620	3595

Személyzeti kérdések:

Az ügyeleten az orvosi feladatokat a települések háziorvosai, továbbá azok megbízott helyettesei, az asszisztensi és gépkocsivezetői tevékenységet pedig elsősorban az OMSZ alkalmazásában álló szakszemélyzet végzi.

Az ápolói és gépkocsivezetői személyzet bére óránként bruttó 300 forinttal emelkedett 900 forintról 1.200 forintra. Ezzel az emeléssel a dolgozók elégedettek. Bérük kezdi megközelíteni a szakdolgozói garantált bérminimumra vetített óradíjat.

Az orvosok bére is emelkedett, 1.800 forintról 2.500 forintra. Az orvosok körében is pozitív fogadtatása volt a béremelésnek, azonban az országos átlagtól még így is elmarad a bérük. Az orvosok véleménye szerint a 2.500 forintos órabér javított az eddigi helyzetünkön, de hosszútávú megoldást még nem jelent, a szakmailag jó helyettesítő orvosok ügyeletünkre csábításában.

A folyamatos működtetési, ügyeletszervezési és beosztási problémák megoldása érdekében komoly erőfeszítéseket teszünk, ugyanakkor egy kicsi könnyebbséget jelent számunkra, hogy az orvosok ellátási területünkön belüli mozgatása a szerződések módosításával megoldottá vált, de a cél nem lehet az, hogy rendszeresen orvos nélkül maradjon egy-egy ügyelet.

A 2018-as évet sikerült néhány áthelyettesítéssel megoldanunk, mely az ügyeleti működést nem befolyásolta. Azonban 2019-től várhatóan több területünkön dolgozó körzeti orvos elhagyja az orvosi pályát és nyugdíjas lesz.

Mórahalom esetében 3 orvostól van tudomásunk, aki fontolgatja nyugdíjaztatását. Dr. Jorge Delgado (Ásotthalom), Dr. Schemmel Ágnes (Ásotthalom) és Dr. Sebestyén Balázs (Zákányszék). Az ő kiválásukkal sajnos bizonytalanná válik Mórahalom esetében az ügyelet orvosi beosztásának hiánytalan feltöltése.

A beosztási problémák elkerülése céljából javasoljuk a fenntartó társulás számára fontolóra venni és tárgyalni annak lehetőségét, hogy ne csak a területen dolgozó, ügyeletre kötelezett körzeti orvosokkal, hanem külsős orvosokkal is lehessen a jövőben szerződést kötni.

A ruzsai telephelyen jelenleg nyolc orvos áll szerződésben a Homokháti Kistérséggel, ebből hat orvos a területen dolgozik. Mindegyikükről elmondható, hogy segítik az ügyeleti munkát és arra törekednek, hogy minél kevesebb helyettesítéssel sikerüljön megoldani a ruzsai telephely működtetését.

Számítástechnika:

A mórähalmi telephelyre a 2017-es évben kivitelezett beszerzéseknek és fejlesztéseknek köszönhetően 2018 évben nem volt szükség számítástechnikai fejlesztésre.

A ruzsai telephelyre 2018-ban beszerzésre került:

- a ruzsai Önkormányzat támogatásával egy korszerűbb asztali pc konfiguráció, amivel zökkenőmentes az orvosi program futtatása, valamint egy modernebb monitor és egy új silent egér
- a ruzsai Önkormányzat által biztosított új internet szolgáltató által stabilabbá vált az internet kapcsolat

Az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatatói Térrel (EESZT) kapcsolatban: az ÁEEK hivatalos állásfoglalása megérkezett, amely miszerint a csatlakozás az ügyelet részéről formális volt ez az ügyelet számára nem jár tényleges adatszolgáltatási kötelezettséggel.

Gépjárművek:

Mindkét telephelyen az ügyeleti autók lecserélésre kerültek. Mórahalomra egy Dacia Duster 4x4, 1,6 benzines, míg Ruzsára egy Suzuki Vitara 4x4, 1,6 benzines autó került beszerzésre, mindkettő fehér színben, magas felszereltséggel.

A ruzsai telephelyen lévő Suzuki Vitara kötelező éves szervíz felülvizsgálata megtörtént. A gépkocsi mind műszakilag, mind esztétikusan kitűnő állapotban van.

Tartós és fogyó egészségügyi eszközök:

Az orvosi ügyeleteken található sürgősségi és mentéstechnikai eszközök állapota elfogadható, a szükséges tartozékokkal felszereltek. Az egyes eszközök kötelező felülvizsgálata 2018 őszén előzetes egyeztetés után Mórahalmon megtörtént. A mórähalmi ügyeleti gépkocsiban található LifePack 15 defibrillátor, betegmegfigyelő monitor, ekg (ezt mind tudja) EKG kábeljének több vezetéke el van törve (lassan 10 éves az eszköz). Ezért nehezen értékelhető EKG-t tudunk betegeinkről a helyszínen készíteni, így egy zajló infarctus diagnózisának felállítása időnként akadályokba ütközik emiatt, mert nem látható az összes mellkasi elvezetés. A kábel jelenlegi piaci értéke 280.000,-Ft + áfa körül alakul (értékesítőtől függően). A kábel beszerzése égető

probléma, amely tartozék cseréje a társulás 2019. évi költségvetésébe betervezésre és a társulási tanács által elfogadásra került. A tartozék cseréjére rövidesen sor fog kerülni.

A ruzsai telephelyre Ruzsa Község Önkormányzatának támogatásával beszerzésre került egy PRIMEDIC HeartSave PAD félautomata defibrillátor és ehhez kapcsolódóan kettő darab felnőtt és egy darab gyermek elektróda. Dr. Bakos János felajánlott kettő darab új és korszerűbb vércukormérőt a ruzsai orvosi ügyelet részére. Dr. Csonka Erika közreműködésével Babyhaler Pari Chamber Inhaláló került beszerzése kétféle méretben. Azok a fogyóeszközök, amiket a helyi patika nem tud beszerezni, a Rextra Kereskedelmi Kft. vagy a Paracelsus Humán Medicina Kft. közreműködésével kerülnek beszerzésre, a kedvezőbb árajánlat figyelembevételével.

A ruzsai Önkormányzat leltárában található kettő darab defibrillátor és egy darab EKG felülvizsgálatára került sor az eszközök meghibásodása miatt. A Laerdal HeartStart FR2-es (beszerzési idő: 2001.06.25.) típusú defibrillátor a szerviz vizsgálata alapján használhatatlanná vált, mivel már nem forgalmaznak hozzá akkumulátort. A First Save (beszerzési idő: 2004.05.28) típusú defibrillátor elem és elektróda cseréje szorul, aminek költsége 208.600,-Ft + 27% áfa. A Heart Screen 80G EKG (beszerzési idő: 2004.05.28.) javíttatási költsége 87.320,-Ft + 27% áfa, ennek az eszköznek a javíttatása szükségtelenné vált a TOP-os pályázat révén beszerzett modernebb EKG készülékre tekintettel.

A ruzsai orvosi ügyeleti gépkocsiban lévő Nihon Kohden típusú defibrillátor átadásra került a mórashalmi orvosi ügyeletnek további használat céljából, valamint amiatt, hogy a mórashalmi telephely megfeleljen a törvényileg előírt ügyeleti minimum feltételeknek. Ezáltal a ruzsai telephelyen keletkezett eszközhiány defibrillátor szempontjából. A defibrillátor pótlása lehetséges a fentiekben ismertetett 14 éves eszköz javíttatása útján a korábbiakban leírt 208.600,-Ft + 27% áfa összegért, azonban e helyett célszerűbb lenne egy új eszköz beszerzése a modernebb kivitelezés és az új eszközökre adott hosszabb garanciaidőre tekintettel.

A mórashalmi telephelyre az alábbi egészségügyi eszközök kerültek beszerzésre 2018-ban:

1 db Digitális lázmérő elemmel
1 db Digitális vérnyomásmérő mandzsettával és elemmel
1 db Otoszkóp és 10 db fültölcsérrel, táskában
1 db Fonendoszkóp Littman Cl. II.
1 db Fazzini ultrahangos porlasztó gyermek és felnőtt arcmaszkkal
1 db Fazzini elektromos váladácszívó: hordozható akkumulátoros, szűrőfilterekkel, szívócsővel
1 db Kézfertőtlenítő adagoló falra szerelhető, utántölthető
1 db Gyomormosó készlet tölcserrel, ujjvédővel

A 2018-ban beszerzett eszközök nagyban megkönnyítették a munkánkat és magasabb szintre emelték az ellátásunk színvonalát és minőségét.

A ruzsai telephelyre a fentiekben felül még az alábbi egészségügyi eszközök kerültek beszerzésre:

1 db EKG a hozzá tartozó pácienskábelrel és a 220-as adapterrel
1 db Digitális lázmérő elemmel
1 db Digitális vérnyomásmérő mandzsettával és elemmel
1 db Fonendoszkóp Littman Cl. II.

1 db gyomormosó készlet tölcserrel, ujjvédővel
1 db Oxigénpalackhoz reduktor (A túlnyomásos oxigénpalackról az orvosi oxigén csak ezzel az eszközzel adagolható. Ezen tudjuk beállítani, hogy 1 perc alatt hány liter oxigént adjunk a betegnek.)
továbbá Ruzsára egyéb egészségügyi fogyóeszközök kerültek beszerzésre: aqua-gél, mullpólya, mefix, steri-strip, maizell-törölő, Cybow vizelet tesztcsík, vércukor tesztcsík és különböző ml-es fecskendők.

A gyógyszerek és egyéb egészségügyi eszközök beszerzése a helyi patikákon keresztül történik, az orvosi oxigén ellátása a BusOxy Kft. útján történik továbbra is.

Közüzem:

A 2017-ben kivitelezett villamos és fűtőkorszerűsítéseknek köszönhetően az 2018-as közüzemi kiadásaink csökkentek.

A ruzsai telephelyen a gázkazán karbantartása megtörtént. Szakértői vélemény szerint a fűtési szezon után a kazántest vízkötelenítése szükséges, amelynek összege bruttó 40.000,-Ft, ezáltal megelőzhető, hogy a készülékben nagyobb kár keletkezzen. A javítás költsége a társulás 2019. évi költségvetésébe betervezésre és a társulási tanács által elfogadásra került, melyre tekintettel a vízkötelenítést a fűtési szezon végén el fogjuk végezni.

Összegzés:

A béremelések nagyon jókor és nagyon jó mértékben kerültek megvalósításra. Stabilizálta a munkavállalóinkat és a rendszerben maradásra bírta Őket.

Elmondható továbbá, hogy a központi orvosi ügyelet 2018. év folyamán egész évben zökkenőmentesen működött. A működtetés lehetséges akadályait 2018. év folyamán elhárítottuk.

Mindkét telephely esetében a szükséghez mérten a fenntartási költségek további csökkentése érdekében lépéseket tettünk, amelyek hatásai a tervezetthez képest kevesebb tényleges költségben mutatkoztak meg.

Mórahalom, 2019.05.23.

Gera Zsolt
ügyeletvezető

Kádár-Németh Szabolcs
ügyeletvezető

3. Területfejlesztési feladatok

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása a területfejlesztési feladatok ellátása során a kistérség területének összehangolt fejlesztését kívánja megvalósítani. Előbbiekén túl a települések számára az erre hivatott szervezetek mellett a Társulás munkatársai is elláttak tanácsadói és végrehajtói tevékenységet.

A társulás a 2018. évben a korábbi évekhez képest jelentősen csökkent mértékű területfejlesztési feladatát elsősorban projektmenedzselés útján látta el, amelyről jelen beszámoló vonatkozó részében található részletes tájékoztató.

Területfejlesztési feladatok tekintetében igyekeztünk további pályázati forrásokat bevonni, illetve a fenntartási időszakban lévő projektek projekt fenntartási jelentéseit zökkenőmentesen, határidőn belül benyújtani.

A 2018. év pályázati aktivitása tételesen:

3/1. Folyamatban lévő pályázatok:

1. „Komplex népegészségügyi szűrőprogram megvalósítása a Homokhátságon” megnevezésű 60381-1/2018-EGST pályázati kódszámú pályázat

Támogatás összege:	50.000.000,-Ft
Önerő összege:	0,-Ft
Projekt összköltsége:	50.000.000,-Ft
Megvalósítás időszaka:	2018.12.27.-2020.06.30.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása 2018. december hónap folyamán támogatási kérelmet nyújtott be az Emberi Erőforrások Minisztériuma számára a Homokhátság területén komplex népegészségügyi szűrőprogram megvalósítása céljából.

A társulás „Komplex népegészségügyi szűrőprogram megvalósítása a Homokhátságon” megnevezésű kérelme 60381-1/2018-EGST pályázati kódszámon 50.000.000,-Ft támogatást nyert.

A Társulás 2019. év elején megkezdte a pályázat megvalósításának előkészítését. A társulás 2019. május folyamán a komplex népegészségügyi szűrőprogram szolgáltatás tárgyban közbeszerzési eljárást indított. A pályázat előkészítésének és a közbeszerzésnek az elhúzódására tekintettel a közbeszerzési eredményét követően a társulás előre láthatóan a megvalósítási határidő meghosszabbítását fogja a támogató szervezetnél kezdeményezni.

A pályázat keretében megvalósítani tervezett komplex népegészségügyi szűrőprogram elemei a következők:

1. lépés: irányított figyelemfelhívás

„népegészségügyi roadshow” a járás 10 településén: az egészségtudatosság erősítése, az egészségmegőrzés és betegségmegelőzés fontosságának hangsúlyozása, elsősorban a kardiovaszkuláris illetve daganatos megbetegedések tükrében, lakossági kommunikáció az egyének saját szerepének hangsúlyozására az egészségi állapottal kapcsolatos egyéni felelősséggel összefüggésben,

- előadások,
- szűrések bemutatása.

Településenként 1 rendezvény.

2. lépés: szűrések végrehajtása, betegség megállapítása
konkrét népegészségügyi szűrővizsgálatok megvalósítása a járás 10 településének lakossága számára a morbiditási okok figyelembevételével, elsősorban kardiovaszkuláris, illetve kísértő szűrésként daganatos betegségekkel a fókuszban:
települési „népegészségügyi roadshow” keretében, illetve
- (szükség esetén) a járásközpontban működő Móra-Vitál Nonprofit Közhasznú Kft. szakorvosaihoz.

3/2. Lezárt pályázati projektek:

1. „A tanyagondnoki szolgálatok modernizációja Zákányszéken” megnevezésű TP-1-2017 pályázati kódszámú pályázat

Támogatás összege:	1.998.948,-Ft
Önerő összege:	222.106,-Ft
Projekt összköltsége:	2.221.054,-Ft
Megvalósítás időszaka:	2017.04.30.-2018.04.30.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása, mint a szociális feladatokat a Homokháti kistérség illetékességi területén ellátó szervezet, 2017. évben pályázatot nyújtott be a Tanyafejlesztési Program előirányzat keretében nyújtott támogatás 2017. évi igénybe vételének feltételeiről szóló 20/2017. (IV.26.) FM rendelet alapján.

A fejlesztés tartalma: a tanyagondnoki szolgálatok tevékenységének fejlesztése a tanyagondnoki gépjárművek műszaki állapotának javításán és állagmegóvásán keresztül, a gépjárművek karbantartását elősegítő szolgáltatások és eszközök beszerzésének megvalósítása, továbbá a tanyagondnokok munkájának segítése megfelelő iradatechnikai, informatikai eszközök, szoftverek és mobiltelefonok beszerzésével.

„A tanyagondnoki szolgálatok modernizációja Zákányszéken” tárgyú pályázat TP-1-2017/1276 számon 1.998.948,-Ft támogatást nyert.

Az előleg kifizetéséről és a költségek viseléséről a Társulás társulási tanácsa 48/2017. (VII.28.) Tkt határozatában döntött. A fenti döntéseknek megfelelően került sor a felek között egy partnerségi megállapodás megkötésére, amelyben a szerződő felek az önerő viselésének és a pályázat megvalósításához elengedhetetlenül szükséges előfinanszírozás biztosításának szabályait rögzítették.

A pályázat keretében a három tanyagondnoki szolgálat működéséhez szükséges elavult, tönkrement vagy hiányzó tárgyi eszközök cseréje és beszerzése történt meg, továbbá a tanyagondnokok munkáját segítő megfelelő iradatechnikai, informatikai eszközök, szoftverek mobiltelefonok kerültek beszerzésre. A gépjárművek karbantartási munkálatainak egy részét is sikerült a pályázat keretében megvalósítani.

Az eszközbeszerzés 2018.04.30-án zárult. Az elszámoláshoz szükséges dokumentáció beadásra került.

4. Egyéb adatok, információk, összegzések

A TÁRSULÁS FELADATAINAK ELLÁTÁSA ÉRDEKÉBEN TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉRTÉKELESE

A Többcélú Társulás tagönkormányzatai között megvalósul a belső együttműködés a Társulás által ellátott közös feladatok, a közös pályázatok bonyolítása és az egyéb napi feladatok ellátása tekintetében.

Az együttműködés jegyében 2009. január 1-jétől a Társulás elősegíti a települések szociális kohézióját azáltal, hogy biztosítja az egységes szociális ellátórendszert, ennek keretében a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ Alapító Okirata szerint ellátjuk az abban foglalt feladatokat a térség 8 településén:

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmében a védőnői szolgálat feladatait látjuk el Zákányszék Község közigazgatási területén.

A Többcélú Társulás tágabb értelemben együttműködik a regionális és területi illetékességű szervekkel is, többek között a

- a Mórachalmi Rendőrőrsrel a sport és a bűnmegelőzés területén,
- a Országos Egészségbiztosítási Pénztár Dél-alföldi Területi Hivatalával a központi orvosi ügyeleti ellátások területén,
- a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Mórachalmi Kirendeltségével foglalkoztatási kérdésekben,
- a NAV Dél-alföldi Regionális Adó Főigazgatóságával adó és pénzügyekkel kapcsolatos kérdésekben,
- Magyar Államkincstár Csongrád Megyei Igazgatóságával pályázatokkal, normatív állami támogatásokkal, illetve a működéssel kapcsolatosan,
- a Csongrád Megyei Kormányhivatallal a Társulás működésének törvényességi ellenőrzésével, a társulás által ellátott feladatok szakigazgatási kérdéseivel és működési engedélyezési eljárásokkal kapcsolatosan,
- a Széchenyi Programiroda munkatársaival szoros együttműködést ápolunk, a koordinátorok tájékoztatást nyújtanak lehetséges pályázatokról, tanácsot adnak a pályázatok elkészítéséhez, megvalósításához és elszámolásához.

Egyes projektek megvalósítása tekintetében együttműködünk az érintett gazdasági szervezetekkel, egyéni vállalkozókkal.

Civil és nonprofit szervezetekkel való együttműködés tekintetében a Társulás kapcsolatban áll:

- Homokháti Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Közhasznú Egyesületével, szakmai programjai összehangolása érdekében,
- Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskolával környezetvédelmi tárgyú pályázatainak tekintetében,
- Esély Mórachalmi Szociális Magánalapítvánnyal egyes szociális tárgyú pályázatok tekintetében,
- Homokháti Jegyzők Egyesületével a működés jogszabályoknak való megfelelése érdekében,
- A Homokhát Eurointegráció Nonprofit Kft.-vel a Társulás tagtelepülései számára a vidékfejlesztési támogatások minél hatékonyabb kihasználása érdekében,
- A Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesülettel, melyben Bordány település kivételével minden tagtelepülése képviselteti magát. Az egyesület feladata az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap vidékfejlesztési valamint LEADER intézkedéseire szánt források a lehető leghatékonyabb kihasználása érdekében koordináló, projektgeneráló és tanácsadó tevékenység.

A KISTÉRSÉG GAZDASÁGI, TÁRSADALMI, ÉS KÖRNYEZETI FEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK, AZOK TERÜLETFEJLESZTÉSI TÁRSULÁSAI, A KISTÉRSÉG TERÜLETÉN MŰKÖDŐ GAZDASÁGI, TÁRSADALMI SZERVEZETEK FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEI ÖSSZEHANGOLÁSÁNAK ÉRDEKÉBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉG ÉRTÉKELÉSE

A Többcélú Társulás tagtelepülései 2018-ban is megtartották többnapos falunapi rendezvényeiket. Mórahalom, Üllés, Bordány, Ruzsa, és Pusztamérges Integrált Községi és Szolgáltató Tér címbirtokosságot nyert. A megújult közösségi terek eredményeként a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások tágabb körű hozzáférhetősége javul, a térség gazdasági és társadalmi fejlődése erősödik. 2009-ben az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében a kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztésére igénybe vehető támogatások révén a kistérség tagtelepülései buszokat szereztek be a települések szociális ellátásának segítésére, amelyek 2018-ban is segítették a települési szociális feladatok ellátását. Az önkormányzatok, települési civil szervezetek, valamint a gazdasági élet szereplői folyamatos tájékoztatást kaptak a vidék fejlesztését érintő lehetőségekről tájékoztató fórumok, levelek és cikkek formájában.

A KISTÉRSÉGI CSELEKVÉSI TERV KIDOLGOZÁSÁNAK ÉS ELFOGADÁSÁNAK BEMUTATÁSA

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása évente megállapított munkatervében meghatározott módon és időpontokban tartja meg a Társulási Tanács üléseit. A munkaterv részét képezi többek között a tárgy évi költségvetés és közbeszerzési terv megvitatása, a tárgyévet megelőző évi pénzügyi beszámoló elfogadása, az éves belső ellenőri jelentés-, a tárgyévi belső ellenőrzési terv elfogadása és a Társulás, valamint a társulás által fenntartott Homokháti Szociális Központ éves szakmai beszámolójának megvitatása és elfogadása.

A KISTÉRSÉGGEL HATÁROS KISTÉRSÉGEK FEJLESZTÉSI PROGRAMJAIRÓL, VALAMINT A MEGYEI, A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓKRÓL, PROGRAMOKRÓL NYILVÁNÍTOTT VÉLEMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása a kistérség 2014-2020. évre vonatkozó területfejlesztési koncepciójának elkészítésével segítséget nyújtott a feladattal megbízott Csongrád Megyei Önkormányzat 2014-2020. évre vonatkozó megyei területfejlesztési tervének elkészítéséhez.

A TÁRSULÁS MŰKÖDTETÉSÉHEZ ÉS A FEJLESZTÉSI (STRATÉGIAI ÉS OPERATÍV) PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ ÖNÁLLÓAN GYŰJTÖTT FORRÁSOK BEMUTATÁSA

A Társulás Elnöke, a települési önkormányzatok és a munkaszervezet által gyűjtött információk, források a társulási tanácsüléseken kerültek megvitatásra.

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKKAL, ÖNKORMÁNYZATI TERÜLETFEJLESZTÉSI TÁRSULÁSOKKAL, MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI TANÁCCSAL ÉS A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI TANÁCCSAL A SAJÁT KISTÉRSÉGI FEJLESZTÉSI PROGRAMOK FINANSZÍROZÁSÁRA ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA KÖTÖTT MEGÁLLAPODÁSOK ISMERTETÉSE

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása nyertes pályázatainak megvalósítása tekintetében a projektmegvalósításban résztvevő önkormányzatokkal, szervezetekkel 2018-ban is minden egyes alkalommal partnerségi megállapodást kötött, mely segíti a szerződő felek munkáját,

rögzíti az együttműködő felek jogait és kötelezettségeit, feladatait és meghatározza a felelősségi szabályokat.

A KISTÉRSÉG HAZAI ÉS NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEKBEN VALÓ RÉSZVÉTELÉNEK BEMUTATÁSA, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREKRE ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS CÉLJÁRA

A hármashatár-térség mintegy 50 polgármestere 2009. június 17-én, Mórahalmon döntött arról, hogy „Banat – TriplexConfinium” elnevezéssel, és Mórahalom székhellyel (korlátozott felelősségű) európai területi együttműködési csoportosulást (EGTC-t) hoztak létre.

2009. december 10.-én tartott Alakuló ülésen megalakult a „Banat – TriplexConfinium” Korlátozott Felelősségű Európai Területi Együttműködési Csoportosulás (BTC EGTC). A magyarországi (Bács-Kiskun és Csongrád megyei), romániai (Temes megyei) és szerbiai (vajdasági) települések, községek és társulásai tagásával létrejött szervezet célja a határokon átnyúló együttműködési lehetőségek kihasználása.

Együttműködésük célja az elmúlt évtizedekben perifériára szorult határtérségek dinamizálása, versenyképességének növelése. Így a BTC EGTC elsősorban az agrárinnováció, a megújuló energiaforrások kiaknázása, az infrastruktúra, a turizmus, valamint az oktatás-képzés területein kíván fejlesztési stratégiákat kidolgozni és ezen stratégiákat – elsősorban uniós forrásokra történő pályázatok útján kívánja – megvalósítani.

Az önálló jogi személyiséggel rendelkező BTC EGTC – Mórahalom székhellyel történő – bejegyzése 2011. január 5-én megtörtént a Fővárosi Bíróság jóváhagyásával. A BTC-EGTC tagjai 37 magyarországi és 37 romániai önkormányzat, valamint nyolc szerbiai község, mint megfigyelő tag vesz részt a szervezetben.

Az Európai Területi Együttműködési Csoportosulás (European Grouping of Territorial Cooperation – EGTC) egy 2006 óta létező uniós jogi eszköz a határ menti együttműködések hatékonyabbá tételére. EGTC alapításához legalább két uniós tagállam közigazgatási szereplőinek tagsága szükséges, de a jogintézményt létrehozó (1082/2006/EK) közösségi rendelet nem zárja ki EU-n kívüli országok közigazgatási-területi entitásainak részvételét. EGTC elsősorban non-profit tevékenységek céljából alapítható, de az alaprendeltetésével összefüggésben vállalkozói tevékenységet is folytathat. Önálló jogi személyiséggel rendelkezik, így létrehozása nagyban növelheti a tagok forrásszerző képességét, elsősorban uniós támogatások – határ menti együttműködési (CBC) programok keretében történő – közös felhasználását.

II. A KISTÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS, ILLETVE A TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS ADATAI, AMELYEKRŐL ÉVENTE EGYSZER, DE A VÁLTOZÁSOKRÓL AZONNAL TÁJÉKOZTATNI KÖTELES

A HOMOKHÁTI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSÁNAK TAGJAI:

Ásotthalom Nagyközség Képviselőtestülete (6783 Ásotthalom, Szent István tér 1.)

Bordány Nagyközség Képviselőtestülete (6795 Bordány, Benke Gedeon u. 44.)

Forráskút Község Képviselőtestülete (6793 Forráskút, Fő u. 74.)

Mórahalom Város Képviselőtestülete (6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1.)

Öttömös Község Képviselőtestülete (6784 Öttömös, Fő u. 12.)

Pusztamérges Község Képviselőtestülete (6785 Pusztamérges, Móra tér 2.)

Ruzsa Község Képviselőtestülete (6786 Ruzsa, Alkotmány tér 2.)

Üllés Nagyközség Képviselőtestülete (6794 Üllés, Dorozsmai út 40.)

Zákányszék Község Képviselőtestülete (6787 Zákányszék, Lengyel tér 7.)

Zsombó Nagyközség Képviselőtestülete (6792 Zsombó, Alkotmány u. 3.)

A TÁRSULÁSI TANÁCS ÜLÉSEIRE ÁLLANDÓ MEGHÍVOTTAK

A munkaszervezet vezetője, 2013.07.01. napját követően a társulás munkaszervezeti feladatait ellátó Mórahalmi Polgármesteri Hivatal vezetője, a Helyi Vidékfejlesztési Közösség képviselője, a munkaszervezet adott kérdés tekintetében illetékes dolgozói.

A TÁRSULÁS MELLETT MŰKÖDŐ KISTÉRSÉGI CIVIL FÓRUM TAGJAINAK FELSOROLÁSA

SZÉP-KÖR Környezetvédelmi és Városszépészeti Közhasznú Egyesület
Homokhátságért Egyesület
Homokháti Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Közhasznú Egyesülete
ORCHIS Természetvédelmi Egyesület
Ásotthalmi Bedő Albert Alapítvány
Értelmi Fogyatékosok Csongrád Megyei Érdekvédelmi Szervezete
Óvodák Kistérségi Egyesülete
Homokháti Iskolaszövetség
Csutri Hagyományörző Egyesület

A TÁRSULÁSI ÜLÉSEK ÉS A HOZOTT HATÁROZATOK SZÁMA

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Társulási Tanácsa 2018. évben 8 db Társulási Tanácsülést tartott és 105 db határozatot hozott.

A TÁRSULÁST DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN AZ ALÁBBI SZERVEK TÁMOGATJÁK:

A területfejlesztési feladatok tekintetében az alábbi testületek töltenek be tanácsadó, döntéselőkészítő szerepet a Társulási Tanács határozatainak meghozatalánál:

Jegyzői Kollégium

- A térség településeinek jegyzői

III. A TÁRSULÁS TERÜLETFEJLESZTÉSI SZAKMAI MUNKASZERVEZETÉNEK ADATAI, AMELYEKRŐL ÉVENTE EGYSZER, DE A VÁLTOZÁSOKRÓL AZONNAL TÁJÉKOZTATNI KÖTELES

A MUNKASZERVEZET JOGI FORMÁJA:

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Munkaszervezete a 2009. évben hivatalosan is önállósodott és önállóan működő és gazdálkodó költségvetési intézményként a mórahalmi polgármesteri hivataltól minden szempontból elkülönülten látta el a feladatát egészen 2013.06.30. napjáig, amely nappal az önálló munkaszervezet a társulási tanács döntése értelmében megszüntetésre került.

Az önálló munkaszervezet megszüntetésére tekintettel a társulás munkaszervezeti feladatait 2013.07.01. napjától a Mórahalmi Polgármesteri Hivatal látja el.

A MUNKASZERVEZET TULAJDONOSI ÖSSZETÉTELE:

A munkaszervezet, valamint 2013.07.01. napjától a munkaszervezeti feladatokat ellátó Mórahalmi Polgármesteri Hivatal irányítását és felügyeletét a többcélú társulás ügyei tekintetében a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása látja el.

A MUNKASZERVEZET SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE:

A Munkaszervezet általános feladatai közé tartozik:

- Ellátja a Társuláshoz telepített és a Társulási Tanács által a Munkaszervezetre ruházott feladatokat
- Előkészíti a Társulási Tanács, és bizottságai elé kerülő előterjesztéseket
- Végrehajtja a Társulási Tanács és bizottságainak határozatait
- Biztosítja a Tanács és Bizottságok működésének technikai feltételeit
- Gondoskodik a Tanács, a bizottságok tagjainak és a Társulás Elnökének tevékenységével kapcsolatos ügyviteli teendők ellátásáról
- Ellátja a Társulás gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat
- Ellátja a hozzárendelt részben önálló költségvetési szervek gazdálkodási feladatait
- Ellátja a belső ellenőrzési feladatokat a Társulás és a Munkaszervezet vonatkozásában

A Munkaszervezet speciális feladatkörébe a következők tartoznak:

Igazgatási, jogi, adminisztrációs feladatok tekintetében:

A munkaszervezet feladata a Társulási Tanács döntéseinek előkészítése, feladatainak végrehajtása, az elnök munkájának segítése, így különösen:

- Előkészíti és megszervezi a Társulási Tanács, a bizottságok és a munkacsoportok üléseit, vezeti az ülések jegyzőkönyveit és megküldi a közigazgatási hivatalnak;
- Nyilvántartja a Társulási Tanács és a bizottságok határozatait, szervezi azok végrehajtását, előkészíti a lejárt határidejű döntésekről szóló beszámolót;
- A Társulás feladatkörébe tartozó ügyekben a társulás tagjai felé szolgáltató-tanácsadó tevékenységet végez;
- Gondoskodik a szakmai anyagok szakmailag megalapozott véleményezéséről, a döntésre való előkészítéséről;
- Ellátja a Társulási Tanács, a bizottságok, munkacsoportok és a saját működésével kapcsolatos adminisztrációs feladatokat (irat- és ügykezelés);
- Gondoskodik a Társulás és szervei működésének szabályozásáról, biztosítja a működés szabályszerűségét.

Térségfejlesztési feladatok tekintetében:

- Javaslatot, koncepciót készít a térséget érintő fejlesztési programok megvalósítására, a társulási határozatoknak megfelelően elkészíti, véleményezi a társulás fejlesztési programjait;
- Részt vesz a térségi programok megvalósítási folyamataiban, információt szerez és szolgáltat a résztvevők számára, kapcsolatot tart a térségi, megyei és regionális szervezetekkel és intézményekkel a fejlesztési szükségletek és a bevonható helyi források érdekében;
- Figyeli a pályázati lehetőségeket, közreműködik és szakmai segítséget nyújt a településeknek a saját pályázataik elkészítésében;
- Intézi a társulás nyertes pályázatainak megvalósítását, végzi azok adminisztratív feladatait, elszámolását, utánkövetését;
- A Társulási Tanács döntése alapján megfogalmazott a kistérséget érintő fejlesztési programok megvalósítására javaslatokat dolgoz ki, illetve dolgoztat ki;

- A kistérségben lévő egyes önkormányzatoktól, önkormányzati társulásoktól és vállalkozásoktól a pályázatok kidolgozásához, a fejlesztések lebonyolításához megbízást vállalhat.

Gazdasági feladatok tekintetében:

- Elkészíti a társulás költségvetését, féléves és éves beszámolóját, időközi költségvetési és mérlegjelentéseit, államkincstári és egyéb adatszolgáltatásokat, adóbevallásokat (önálló gazdálkodás);
- A társulási döntésnek megfelelően gondoskodik a gazdálkodás előirányzatnak megfelelő bonyolításáról, beszámol erről a Társulási Tanácsnak, jelzi a Társulási Tanács felé az esetleges eltérést, javaslatot tesz a költségvetés módosítására;
- Nyilvántartja és kezeli a Társulás pénztárának és bankszámlájának pénzforgalmát (pénzügyi feladatok);
- Intézi a számlák kollaudálását és könyvelését, a támogatások lehívását, a pályázatok pénzügyi elszámolását;
- Vezeti a Társulás gazdálkodási, pénzügyi-gazdasági és gazdálkodási feladatainak ellátásához szükséges nyilvántartásokat.

Belső ellenőrzési feladatok tekintetében:

- Belső ellenőrzési feladatok ellátása, elláttatása a belső ellenőrzési kézikönyvben foglaltak alapján.

A MUNKASZERVEZET LÉTSZÁMA ÉS A FOGLALKOZTATOTTAK VÉGZETTSÉGE:

2013.07.01. napjától a többcélú társulás munkaszervezeti feladatait a Mórahalmi Polgármesteri Hivatal alkalmazásában álló 1 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező gazdasági vezető, 1 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező adminisztrátor és 1 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező jogász látja el.

Az alkalmazottak létszámát időszakosan a projektekben határozott idejű szerződéssel dolgozók is növelik. A munkaszervezeti feladatok ellátása során külső szakértő szaktudását is igénybe vesszük.

A többcélú társulás munkaszervezeti feladatait ellátó alkalmazottai a társulás székhelyén minden munkanap 7.30 - 16.00 óráig rendelkezésre állnak, végzik a működéssel kapcsolatos tevékenységeket.

A MUNKASZERVEZET ELHELYEZÉSE:

A többcélú társulás és a munkaszervezeti feladatokat ellátó Mórahalmi Polgármesteri Hivatal székhelye: 6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1.

A MUNKASZERVEZET INFRASTRUKTURÁLIS HELYZETÉNEK BEMUTATÁSA:

A munkaszervezeti feladatokat ellátó Mórahalmi Polgármesteri Hivatal 6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1. szám alatt található székhelyén felül a többcélú társulás adminisztratív feladatainak ellátása céljából telephelyet tart fenn, amely a korábbi Homokháti Kistérségi Iroda épületében a 6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16. szám alatt helyezkedik el. A Kistérségi Iroda épülete egy helyi védettség alatt álló, infokommunikációs szempontból kitűnően felszerelt, akadálymentes épület. A Kistérségi Iroda műemléki jellegű épületének korszerűsítésére 2002-ben került sor. Az épület felújítása során a bejárat akadálymentesítésére (rámpa kiépítése), akadálymentes mosdó kialakítására, fűtéskorszerűsítésre (gázkazán

biztosítja a fűtést, padlófűtéssel kombinálva) és a belső helyiségek felújítására került sor. Nyertes projekt keretében az Iroda északi homlokzatára ablak beépítését a helyileg védett épület jellegének megőrzésével valósítottuk meg, a természetes fény bejutásának elősegítése, ezzel az áramköltségek csökkentése érdekében. A meglévő ablakok és a padlózat felújítását is megvalósítottuk. Épületgépészetileg energetikai korszerűsítést, világításkorszerűsítést, fűtéskorszerűsítést, használati melegvíz korszerűsítést, a fizikailag akadálymentes épület információ-kommunikációs akadálymentesítését, szellőzéstechnikai rendszer beépítését valósítottuk meg.

Móráhalom, 2019.05.31.

Nógrádi Zoltán
Elnök
Homokháti Kistérség Többcélú Társulása

